

Kardos István

Általános Iskola és Gimnázium

2310 Szigetszentmiklós, Tököli út 30/a.

Tel.: 36 24 466 905 | email: igazgato@kardosiskola.hu |

web: www.kardosiskola.hu

OM: 100527 | Szigetszentmiklósi Tankerület PD0901

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Kardos István Általános Iskola és Gimnázium

2026.

Tartalom

1. Bevezető.....	4
1.1. Az intézmény adatai.....	4
1.2. Az intézmény épületének adatai:.....	4
1.3. Az iskola története.....	4
1.4. Az intézmény küldetésnyilatkozata.....	5
1.5. A Pedagógiai program törvényi háttere.....	7
1.6. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	8
1.7. A Pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési- és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei.....	8
1.7.1. A Pedagógiai program elfogadásának dokumentumai (mellékelve).....	8
2. Az intézmény nevelési programja.....	9
2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei.....	9
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
2.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	19
2.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	23
2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai.....	32
2.5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	32
2.5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	34
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	36
2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlása.....	44
2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	46
2.9 A vizsgák szabályai.....	51
2.10 A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei között – helyi szabályai.....	68
50 pont.....	68
2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos intézményi terv.....	71
3. Az intézmény oktatási programja.....	77
3.1.1.Közösségi nevelés (osztályfőnöki).....	82
9–10. évfolyam.....	88
11–12. évfolyam.....	89
3.1.2.Közösségi nevelés (osztályfőnöki).....	93
5–6. évfolyam.....	99
7–8. évfolyam.....	100
3.2. Kötelezően vagy szabadon választott tanórai foglalkozások tantervei.....	101

3.4. Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	104
3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	113
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	113
3.7. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.....	115
3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei.....	117
3.9. A tanulók értékelése.....	117
3.10. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	121
3.11. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja.....	122
3.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	125
3.13. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	128
3.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	129
3.15. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	130
3.16. Az egészségvédelmi nevelés.....	131
3.17. A környezeti nevelés.....	132
3.18. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	135
3.19. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	139
3.20. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	164
Záradékok.....	166
MELLÉKLETEK.....	168
1. sz. melléklet.....	168
3. sz. melléklet.....	186
Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy "Te órád" biztosítható....	
	213

1. BEVEZETŐ

1.1. Az intézmény adatai

Intézmény hivatalos elnevezése:	Kardos István Általános Iskola és Gimnázium
Intézmény székhelye, címe:	2310 Szigetszentmiklós Tököli út 30/a.
OM azonosítója:	100527
e-mail címe:	igazgato@kardosiskola.hu
telefonszáma:	+36/24/466-905
Fenntartója és működtetője:	Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ 2310 Szigetszentmiklós, ÁTI-Sziget Ipari Park I/A II. emelet

1.2. Az intézmény épületének adatai:

Az iskola jelenlegi helyén 1978-ban került átadásra. Az intézmény 1998 júniusáig 8 évfolyamos általános iskolaként működött, évfolyamonként egy sport tagozatos osztállyal.

Az intézmény épületének adatai:

- az építés éve: 1978. Bővítések történtek 1982-ben és 2006-ban.
- alapterülete: 4402 m² + 702m² konténer iskola
- tantermek, szaktantermek száma: 46 tanterem (ebből 6 szükség terem), 3 nyelvi terem, 3 informatika szaktanterem, 1 tornaterem, 1 tornaszoba, udvar, műfüves pálya, könyvtár, ebédlő.
- fűtés módja: egyedi központi fűtés.

1.3. Az iskola története

Intézményünk 1978-ban sport tagozatos általános iskolaként indult és a III. számú Általános Iskola nevet viselte.

A 90-es években az iskolavezetés egy középiskola indításának szükségességét látta, így 1998-ban megkezdte tanulmányait az első közgazdasági szakközépiskolai osztály.

Ekkor vette fel az intézmény a szigetszentmiklósi kántortanító, Kardos István nevét.

2003-ban, az intézmény fennállásának 25. évfordulóján, a Kardos István Általános Iskola és Közgazdasági Szakközépiskola elnevezést kapta.

2006/2007-es tanévben, intézményünk bővítése során, az új épületszárnyban négy tanterem, három nyelvi terem, egy könyvtár, egy számítástechnika terem és egy tágas ebédlő kapott helyett.

A tanulólétszám növekedése szűkké tette az iskolát, így szükségessé vált a bővítés.

A Tankerületi Központ segítségével korszerű konténertantermek kerültek elhelyezésre az intézmény udvarán. A kilenc tanteremből négyet 2020. szeptember 1-jén; az emeleti részt, melyen öt tanterem kapott helyett, a 2. félév kezdetén vettek birtokba alsó tagozatos diákjaink és pedagógusaink.

2017/2018-ban, több névváltoztatás után, a Kardos István Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium nevet viseli.

Ebben a tanévben a szakmai képzés megszűnése miatt, középiskolai osztály nem indult az intézményben.

2018/2019-es tanévtől gimnáziumi képzés vette kezdetét egy négy évfolyamos és egy 1+4 évfolyamos osztály formájában.

2022. szeptember 1-jétől intézményünk a Kardos István Általános Iskola és Gimnázium nevet viseli.

1.4. Az intézmény küldetésnyilatkozata

Jövőképünk egyik meghatározó eleme, hogy a térségben kivívott egyedi helyünket megőrizzük, erősítsük, jelenlegi működési formánkat kiteljesítsük.

Az nevelést és oktatást nem szolgálatnak, hanem közszolgálatnak tekintjük, amelynek középpontjában az ember: a gyermek és a pedagógus áll. Ennek érdekében végzett munkánk alap gondolata, hogy az egyéni boldogulást stratégiai ágazatnak tekintjük.

Küldetésünk, hogy olyan iskolává váljunk, amely tevékenységének középpontjában a minőségi nevelő-, illetve oktatómunka áll oly módon, hogy a tanulóinak egyéniségére épít, azt figyelembe veszi és ahhoz mérten, differenciáltan oktat, nevel. Individualizált intézményt szeretnénk, ahol minden szereplő nyugodt, vidám, büszke és eltökélt, célorientált résztvevő.

Fokozott erőfeszítéseket teszünk afelé, hogy a tanulók, a szülők, az oktatási folyamat további partnerei, a felsőoktatási intézmények, a munkaerőpiac szükséglete, valamint a változó társadalmi igények elvárásainak megfelelően rugalmasan alkalmazkodjunk a mindenkori kihívásokhoz, biztosítva ezzel diákjaink szellemi-, erkölcsi-, testi fejlődését barátságos hangulatú, esztétikus intézményi környezetben. A hagyományos, klasszikus iskolai értékelések és a jól körülhatárolt szabályok meg-, és betartása mellett egyedi, „európai iskola” jellemzőinek kialakítása a cél, ami különlegessé, egyedivé teszi az itt töltött éveket.

Célunk az egészséges identitású, másokat elfogadó, a világra nyitott, világos jövőképpel, nemzeti és európai értékrenddel rendelkező polgárok nevelése, akik szorgalmas, tisztességes munka révén a valódi szabadságot teremtő világ tagjaivá válnak.

A fenti célok elérése érdekében a fenntartó, az intézmény tantestülete és dolgozói szándéka szerint az intézmény minden tanulója számára biztosítjuk:

- a tanuláshoz megfelelő nyugodt, barátságos környezetet,
- az érettségi vizsgákhoz (közép és emelt szinten) szükséges (szakmai) tudás átadását,
- a tanulóink tehetségének kibontakoztatásához szükséges tárgyi és személyi feltételeket,
- a fejlettségi szinthez igazított ismeretek átadását, a hátrány kompenzálását,
- a diákok jogainak megismertetését és annak gyakorlásának lehetőségét,
- a tanórán kívüli kulturális, sport és egyéb szórakoztató programok szervezését,
- a magyar és európai munkaerőpiacon való elhelyezkedéshez szükséges kompetenciák megszerzését,
- az intézményben nevelő és oktató pedagógusok részére a nyugodt, biztonságos és a hatékony munkához megfelelő környezetet,
- dolgozóink számára a képzéshez, önképzéshez szükséges feltételek biztosítását,
- figyelembe vesszük a változó társadalmi igényeket és közvetlen partnereink elvárásait, a sikeres működés és fejlesztés érdekében széleskörű partnerkapcsolatot, partnerközpontú működést építünk ki, partnereink elégedettségét saját működésünk minőségi indikátorának tekintjük,
- a szülők számára lehetőséget nyújtunk az oktatási, tanítási és nevelő munkába való betekintésre.

1.5. A Pedagógiai program törvényi háttere

A Magyar Közlöny 2026. augusztus 17-én megjelent 2026. évi 114. számában kihirdetésre került a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Törvény) és a közneveléssel kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 126/2026. (VIII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet).

Ez a dokumentum a 2026. évi XLVII. törvény (a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról), a Nemzeti Köznevelési Törvény (Nkt.), valamint a Státusztörvény (2023. évi LII. törvény) legfrissebb rendelkezései alapján készült. Az alábbiakban tételesen és pontosan felvezetésre került minden olyan kötelező jogszabályi változás, amely érinti az intézmény alapidokumentumait.

- A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete

- rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- Az emberi erőforrások minisztere 22/2013. (III.22.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 202/2012. (VII.27) Kormányrendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 307/2006. (XII.23.) Kormányrendelet az Oktatási Hivatalról
- 288/2010. (XII.21.) Kormányrendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról
- 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

51/2012. (XII.21.) **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete**

- rendelet mellékletei
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló - többször módosított - 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet
- NAT 2020
- Kerettanterv 2020
- Törvényi alap: alapító okirat
- 18/2024(IV.4.) BM rendelet
- 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról”
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (Púétv.)

1.6. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az intézmény Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala a helyben szokásos módon történik:

- megjelenik az intézmény honlapján;
- közzéteszik a Központi Irányítási Rendszerben [továbbiakban KIR];
- minden érdeklődő megismerheti az iskolai könyvtárban.

Részletes információ kérhető a Pedagógiai programmal kapcsolatban az intézményvezető-helyettesektől.

A Pedagógiai program egy-egy példánya a fentiekén túl megtalálható:

- az intézmény irattárában
- az intézményvezetőnél

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 26. § (1) bekezdése, valamint a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XLVII. törvény rendelkezései alapján a Kardos István Általános Iskola és Gimnázium nevelő-oktató munkája jelen Pedagógiai Program szerint folyik.

A pedagógiai programot az főigazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a nevelőtestület fogadja el. A fenntartó (Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ) egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. A jóváhagyott pedagógiai programot az főigazgató (megbízott vezető főigazgató-helyettes) az intézmény honlapján közzéteszi. Az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől, felmenő rendszerben vezetheti be.

1.7. A Pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési- és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei

1.7.1. A Pedagógiai program elfogadásának dokumentumai (mellékelve)

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 26. § (1) bekezdése**, valamint a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló **2026. évi XLVII. törvény** rendelkezései alapján a nevelő és oktató munka törvényi alapját képező dokumentum elkészítése és elfogadása az alábbi rend szerint történik:

- **Az elkészítés folyamata:** A Pedagógiai Programot az főigazgató a nevelőtestület szakmai munkaközösségeinek bevonásával készíti el.
- **A Nevelőtestület jogköre:** A Pedagógiai Programot és annak mindenkorai módosításait a nevelőtestület jogosult és köteles elfogadni. Az elfogadás tényét és a szavazás eredményét a nevelőtestületi értekezletről készült jegyzőkönyv igazolja.
- **A Intézményvezető (Főigazgató) jogköre:** A nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Programot az főigazgató hagyja jóvá, és gondoskodik annak az intézmény honlapján történő közzétételéről.
- **A Fenntartó jogköre:** A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ (mint fenntartó) egyetértési jogot gyakorol a Pedagógiai Program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

A hatálybalépéshez kötelezően csatolt és mellékelte dokumentumok:

1. Jegyzőkönyv és jelenléti ív a Pedagógiai Programot elfogadó tantestületi értekezletről;
2. Az Iskolai Diákönkormányzat (DÖK) írásos nyilatkozata a dokumentum véleményezéséről;
3. A Szülői Munkaközösség (SZMK) írásos nyilatkozata a dokumentum véleményezéséről;
4. Az főigazgató jóváhagyó aláírása és a Fenntartó egyetértési nyilatkozata.

A hatálybalépés és a bevezetés rendje:

- A 2020-as Nemzeti Alaptanterv (NAT 2020) szerinti helyi tantervek felmenő rendszerű bevezetése az intézmény minden évfolyamán teljeskörűen lezárult.
- Jelen módosított Pedagógiai Program **2026. szeptember 1-jén lép hatályba.**
- A programban rögzített új rendelkezések (így különösen a digitális bizonyítvány alkalmazása) a jóváhagyást követően, a jogszabályi előírások szerinti ütemezésben, felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

Jelen módosított Pedagógiai Program hatályba lép: 2026. szeptember 1-jén.

A 2020-as Nemzeti Alaptanterv (NAT 2020) szerinti helyi tantervek felmenő rendszerű bevezetése a 2023/2024-es tanévre az intézmény minden évfolyamán teljeskörűen lezárult.

A helyi oktatási programok szerinti oktatás bevezetése a 2020/2021. tanévben felmenő rendszerben történik az 1. 5. és 9. évfolyamokon.

Módosítása történhet:

Törvényi előírás következtében

Fenntartói rendelet következtében

Intézményi belső kezdeményezésre

A nevelőtestület évente kötelezően összeveti a Pedagógiai Program tartalmát a hatályos törvényi változások módosító hatásaival. Amennyiben a jogszabályi környezet változása kötelező tartalmi korrekciót ír elő, a nevelőtestületnek a módosításokat soron kívül el kell fogadnia, és a fenntartói egyetértési eljárást követően az főigazgató (megbízott vezető főigazgató-helyettes) köteles a frissített verziót a honlapon közzétenni.

2. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

A demokratikus iskola eszményét tekintjük mérvadónak, mely világnézetileg sokféle (plurális) és megengedő, türelmes (toleráns). Az intézmény legitimációs forrásai: a társadalom és az iskola használói /pedagógus, tanuló, szülő/, de egyik sem élvezhet dominanciát a másikkal szemben.

Pedagógiai céljaink két szintre irányulnak: a személyiségre és az aktuális tanulásszervezési feladatokra, azaz, hogy a tanítás-tanulás közvetítésével milyen személyiségvonásokat, milyen magatartást kívánunk kialakítani, erősíteni tanítványainkban, vagyis hogy milyen értékek képviselőjében milyen emberek kívánunk nevelni.

Alapvető célnak a színvonalas általános alapozó oktatást tekintjük, ezen belül különös tekintettel a „speciális” tantervek szerint tanuló osztályok irányultságának megfelelő magas szintű „speciális” képzésére, az emelt szintű nyelvoktatásra. Ennek szolgálatában áll az ismeretek közvetítése, a személyiségfejlesztés és a tanult ismeretek alkalmazása, a képességek fejlesztése.

Közvetíteni kívánt pedagógiai értékek:

- anyanyelvi kommunikáció megvalósítását feltételező ismereteket,
- az idegen nyelvi kommunikáció alapjául szolgáló ismereteket, készségeket, attitűdöket,
- a matematikai gondolkodás elemeit,
- a természettudományos ismereteket és gondolkodásmódot,
- a digitális kompetencia által felölelt ismereteket és alkalmazásokat,
- a hatékony, önálló élethosszig tartó tanuláshoz szükséges ismereteket és módszereket,
- a szociális és állampolgári kompetencia körébe tartozó ismereteket, képességeket, attitűdöket,
- a kezdeményezőképeséget,
- az esztétikai- művészeti tudatosságot és kifejezőkészséget, annak sokféleségét,
- az alapvető, tudományos igényességű ismereteket: a XXI. századnak megfelelő természettudományos-, humán- és művészeti ismereteket,
- az erkölcsi, etikai értékeket,
- a magatartási-, viselkedési normákat, modelleket, különös tekintettel a pedagógus és a tanuló személyiségének, emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartására.

Egy citoyen¹ eszménykép körvonalait rajzoljuk meg, melynek alapelvei:

¹ (francia) polgár, honpolgár, állampolgár, polgártárs. Teljes jogú állampolgár, egyben a politika alanya és a rendszer alapja, kormányzott, de nem alattvaló.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, vegyük figyelembe és értsük meg a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat ébresszünk, és empátikusak legyünk. Ide tartozik még a stressz és frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság.

Alapelveink

- demokratizmus-, humanizmus-, az egyéniség tisztelete és fejlesztése, a személyiség fejlődése;
- az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége) együttműködésének kibontakoztatása;
- a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek esélyegyenlősége
- szolidaritás és tolerancia
- önállóság, öntevékenység, motiváció, alkotó részvétel a tanulásban,
- a műveltség megszerzésének az igénye, továbbtanulási aspirációk, folyamatos önművelés (permanens tanulás): az élethosszig tartó tanulás
- nyitottság az újra, rugalmasság, kreativitás, leleményesség, kockázatvállalás;
- autonómia, önelfogadás, önértékelés, a másság elfogadása;
- fegyelmezett, kitartó tanulás;
- a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkéesség, a problémamegoldás előterébe állítása a viszonylag egyszerűbb (és) mechanikus tanulással szemben, a kockázatértékelés, a döntéshozatal
- az érzelmek kezelése,
- kooperáció másokkal, együttműködési készség

Távol kívánjuk tartani tanulóinkat azoktól a magatartásformáktól, melyek nevelési céljainktól távol esnek, azokat gyengítik, nekik ellentmondanak. Különös tekintettel az egészségkárosító hatásokra, a kirekesztő magatartásra.

Az intézményben folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai

Intézményünkben az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő- oktató tevékenység folyik.

Nevelő- oktató munkánk egyik kiemelt feladata, hogy tanulóink megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, melyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

E kompetenciákra minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Az értelem fejlesztésével együtt alapvető feladatunknak tekintjük az érzelmi és akarati élet formálását, a gyermek személyiségének sokoldalú nevelését.

Alapfeladatunk az érettségi vizsgára, a munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megszerzésére való felkészítés.

Az intézményünkben folyó nevelés - oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak s tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti az anyanyelvi- és idegen nyelvi kommunikációs készségeket és a hatékony önálló tanulás képességét. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja a tanulóban az ún. élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal készíti fel a tanulókat arra, hogy a tudás – a stabil értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladatunk a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a diákokban; intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevelni, fejleszteni a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az alkalmazkodó képességet, a kudarctűrést. Optimista, cselekvő életszemléletet kívánunk átadni. A tantárgyi képzésben előnyben részesítjük a képességfejlesztést, ezért törekszünk az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására.

Mind az általános iskolai, mind a gimnáziumi nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje. Képessé kell tenni őket információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra.

Követelményeinkkel és tevékenységünkkel kell a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre nevelni. Ki kell alakítani tanítványainkban a kezdeményezőkészséget és a vállalkozói magatartást. Az intézmény a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

A képzési folyamatban és az egyéni érettséghez igazodva optimalizáljuk terhelésüket. Törekszünk a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodunk a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számítunk kreativitásukra, illetve tudatosan mozdítjuk elő mindezek fejlesztését.

A személyiségfejlesztésben fontos, hogy kialakítsuk a felelős társadalmi magatartást, a szociális érzékenységet és gondolkodást, felkészítsük az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára, azaz tudatosítsuk a jogok és a kötelességek összetartozását.

Fontos számunkra az esztétikai és művészeti érzékenység és tudatosság kialakítása.

A magatartás, az életvitel, a szociális képességek területén lényeges az önmagukért, társas környezetükért és a tágabb természeti-, társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése. Az intézmény által szervezett tevékenységekben, tanulási és más élethelyzetekben, tapasztalja meg a tanuló az olyan normák fontosságát és érvényesíthetőségét, mint a másik ember megbecsülése, a cselekvő hazaszeretet, a nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt. Ennek érdekében az intézmény előnyben részesíti azokat a tanulmányi formákat, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkészség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség.

Az intézményben folyó nevelő- oktató munka eszközei

Pedagógiai eszköztárunk meghatározó elemei:

- a motiváció permanens biztosításának lehetősége
- a cél tudatosítása
- a tanári kommunikáció (közlés, magyarázat, elbeszélés)
- a beszélgetés (megbeszélés)
- részletező ismeretfeldolgozás és vita
- a felfedezéssel tanulás
- szemléltetés
- differenciált szervezés, strukturált tanulási mód
- a digitális pedagógiai módszertan segítségével a kompetenciák fejlesztése

- o tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- o az IKT eszközök készség szintű alkalmazásának fejlesztése
- o a konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

➤ az anyanyelvi-, idegen nyelv-, matematikai kompetenciák fejlesztése

A taneszközöket fizikai megjelenésük, az érzékszervi csatornákra gyakorolt hatásuk, a felhasználó és a szükséges technikai berendezések szerint csoportosíthatjuk:

- Oktatástechnikai eszközök
- Információhordozók, amelyek lehetnek háromdimenziósak, nyomtatott illetve elektronikus formátumúak:
 - önközvetítő eszközök (könyvek, térképek, makettek, fényképek, stb.)
 - audiovizuális eszközök információhordozói
 - információhordozó rendszerek (oktató csomagok)
 - tanulási programok
 - pedagógiai programcsomagok (multimédia rendszerek)

Az eszközök funkciói:

Motiválás, ismeretnyújtás, szemléltetés, rendszerezés, gyakorlás, ismétlés, rögzítés, ellenőrzés, a tanulás irányítása.

Az eszközök kiválasztásának elvei:

A taneszközök optimális kiválasztásának annyi feltétele ismert, hogy minden esetre érvényes elv nem fogalmazható meg. Javasoljuk, hogy a választás során az alábbi szempontok érvényesüljenek:

- a didaktikai feladat és tartalom
- a szervezeti formák és módszerek
- a tanulók különböző csoportjainak jellemzői
- a pedagógus személyi lehetőségei, „eszközi kulturáltsága”

A folyamatosan jelentkező igények kielégítése tervszerűen és lehetőségeink mértékében folyik.

Az intézményben folyó nevelő- oktató munka eljárásai:

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az intézmény pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportba oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott *közvetlen* és *közvetett* nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- Számonkérés - Gyakorlás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása - Számonkérés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása - A pedagógus személyes példamutatása	- A pedagógus részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

Ajánlott feladattípusok

- problémamegoldó csoportfeladatok
- alkotó feladatok
- felfedező, kutató feladatok
- érvelésre, vitára alkalmas feladatok
- ellenőrzés, értékelés

Tanulásszervezési módok

- osztálymunka
- csoportmunka

- pármunka – tanulópár
- egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka
- önálló munka

Ajánlott óratípusok

- új ismeretanyag feldolgozása
- alkalmazás – gyakorlás
- összefoglalás, ellenőrzés – diagnosztikus mérés

A többszintű differenciálás megvalósulásának formái

- mennyiségi differenciálás
- minőségi differenciálás
- tanulási követelmények differenciálása

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Reális énkép, önismeret kialakítása

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés, önkontroll; a felelősség önmagáért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

A hon-és népismeret elsajátítása

Elengedhetetlen, hogy a tanulóink ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagymúltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg hazánk földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.

Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

A NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre motiválja.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra megismerése

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szervezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatunkat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadók legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt.

Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltartása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Testi és lelki egészség

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjaira tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélése és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. Készítsük fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló életükben, életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani! Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást! Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére!

Feladatunk felkészíteni a tanulókat az önálló gyalogos és kerékpáros közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire (középiskola leginkább)

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, tervezett fejlesztése.

Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladata segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel, és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

Követelmények

Az iskolából kikerülő tanulók az elsajátított gondolkodási műveletek segítségével kreatívan – önállóan is – képesek legyenek önmaguk tudásának bővítésére, fejlesztésére, vagyis alapismeretük nyitott és alkalmazkodó legyen hétköznapi életükben, továbbtanulásukban egyaránt.

Legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik / írás, olvasás, számolás, beszéd-kommunikáció, viselkedési kultúra / birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatokat vállaló, teljesítő, egymást segítő fiatalokká válni, akikre jellemző:

- a színvonalas alpműveltség, nyitott sokoldalúság
- a hatékony, önálló tanulás képessége
- az egészséges életvitel kialakítása
- egymás tisztelete és mások értékeinek megbecsülése
- bármely oknál fogva hátrányos helyzetben levők vagy kisebbségi közösségbe tartozók társadalmi beilleszkedésének elfogadása, segítése
- a haza iránti elkötelezettségek, társadalmi érdeklődés, aktivitás
- etikus, alkotó diákélet, életkoruknak megfelelő értékrend, döntési képesség

A meghatározott órakeretben a megválasztott, koordinált tananyaggal és tankönyvi tartalommal, adekvát módszerekkel alakuljon ki a tanulóknál:

- a megfigyelés – centrikus gondolkodás
- a memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet (memoriterek, versek, dalok, idézetek, szabályok megtanulása)
- a komplex látásmód

- fokozott beszélgetéssel / leírás, elmondás, elbeszélés, párbeszéd, szerepjáték / a helyes kommunikáció, előadásmód
- az összehasonlítási ok-okozati (egy okozat több ok), a viszonyítás és bizonyítási vagy cáfolási képesség
- kiemelés; az általánosítás, az indoklás, az ítéletalkotás és következtetés képessége
- a kreativitás (nyílt cselekvésre való készség, a kísérletezés, elemzések alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában)
- az együttes tevékenységrendszer / a teamben való munkálkodás
- az egyéni képességek kibontakoztatása differenciált feladatok, programok megoldásával
- a jó tanár-diák kapcsolatok, a tantárgyi kötődés, attitűd.

Feladatok

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételeinek megteremtése.

Így feladatunknak érezzük, hogy tanulóink nevelése során:

- biztosítsuk a lehetőséget és szervezeti kereteket ahhoz, hogy: éljenek az alkotás lehetőségével, a tanítás-tanulás folyamatában legyen módjuk egyedi tanulói elgondolások, ötletek, találmányok, alkotások (vers, próza, matematikai elgondolás stb.) kivitelezésére;
- teremtsünk meg az alkalmat arra, hogy az iskolai értékrend és normák megismerése, elsajátítása, megtartása lehetővé váljon;
- tegyük képessé őket önmaguk és mások munkájának mérlegelő megítélésére, reális vélemény, meghatározott állásfoglalás kialakítására, hogy hatékonyan tudjanak kommunikálni, figyelembe véve és megértve a különböző nézőpontokat, empátikusak legyenek és fogékonyak a változásokra;
- formáljuk úgy egyéniségüket, hogy véleményalkotásuk legyen nyílt és jobbító szándékú.

2.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés helye és szerepe az iskolai nevelőmunkában

A NAT értelmében az egészségnevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai nevelés-oktatásvalamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi

kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

Az egészségnevelés színterei

Tanórán

A Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban az egészséget, mint a mindennapi élet erőforrását értelmezzük, ezért az egészségnevelés nem koncentrálódik szűk területre, ahogyan nem szűkíthető le a társadalom vagy a tudomány szűk területére sem.

Az egészségnevelést nem csupán a tanulók számára előírt tananyagnak tekintjük; meggyőződésünk szerint e kérdést csak átfogó nevelési kezdeményezéssel közelíthetjük meg.

A program megvalósításában egyidejűleg és közösen vesznek részt a különböző tantárgyakat tanító pedagógusaink. Nincs olyan tanóra, ahol nem lehet közvetve vagy közvetlenül hatni a gyermek testi-lelki jólétére, eredményesen egészséges életmódra nevelni. Minden kollegánk a saját területén végzi egészségfejlesztő, egészségnevelő feladatát. A legjobb módszer az iskola egész szellemisége, melyet az iskola légköre, rendtartása, az uralkodó viselkedési normák, a pedagógusaink a növendékek iránt tanúsított magatartása és az iskola működése által implicite érvényesített értékeket képviselnek. Ez azt jelenti, hogy a legtágabb értelemben vett egészségnevelés szempontjából a tanulás folyamata (módja) és a szerzett tapasztalatok (élmények) éppen olyan fontosak, mint a tartalom. Tanáraink és a tanulóink közötti kölcsönhatások önmagukban is értékes nevelési befolyásolást jelentenek. Az elfogadott normák, magatartások és viselkedésmód mély hatással vannak a tanulók szociális nevelésére. Az egészségnevelés hatékonysága szempontjából iskolánk fő feladata a szociális és érzelmi nevelés területén, hogy kifejlessze a tanulók önbecsülését.

Ösztönöznünk kell a diákokat arra, hogy maguk és mások iránt felelősséget érezzenek, döntéseikért vállalják a felelősséget.

Figyelnünk kell a gyereket érő különféle hatásokat. A legtöbb pszichoszomatikus gyerekbetegség háttérében a genetikai tényezőkön túl az életmód, a lelki teherbíró-képesség, a konfliktuskezelő képesség is szerepet játszanak. Éppen ezért tanóráinkon kiegyensúlyozott, sikerélményt adó légkör kialakítására törekszünk.

Az iskolának érzékenynek kell lennie az egészség valamennyi – testi, pszichikai, szociális és környezettel kapcsolatos – aspektusára, és figyelnie kell a gyereket érő különféle hatásokra, valamint a gyereke értékvilágára, beállítottságára, érzékenységre és érdeklődésére. Ez a folyamat annál hatásosabb, minél inkább sikerül aktív résztvevővé tenni benne a diákokat.

Feladatunknak tekintjük a pozitív énkép és az önállóság kialakítását, fejlesztését.

Biológiaórán

A biológia olyan speciális szakterület, melynek feladata az általános műveltség részeként olyan természetszemlélet és biológiai tudat kialakítása, mely az élet minden formájának tiszteletére nevel.

Pedagógusaink ismertetik az emberi szervezet felépítésének és működésének lényeges sajátosságait és biztosítják az életmóddal kapcsolatos alternatívák helyes kiválasztásához szükséges tájékozottságot. Mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a tanulóknak legyen igényük fizikai és lelki egészségük, egészséges környezetük megőrzésére, tekintsék ezeket az emberiség közös értékének.

A tanórán hangsúlyos szerepet kap:

- a higiénés és mentálhigiénés kultúra közvetítése;
- az egészséges életmód, a tudatos táplálkozás fontosságának megértése;
- az egészségkárosító szokások egyéni és társadalmi hátrányainak belátása;
- a rendszeres testmozgás szükségességének felismerése;
- a betegmegelőzés, a védőoltások egyéni és közösségi-társadalmi szükségességének belátása;
- tartózkodó magatartás a testi és mentális egészségre káros anyagoktól;
- az egészséges életmódot erősítő értékek felismerése és az egészség megőrzését elősegítő magatartás elsajátítása;
- önálló anyaggyűjtés és előadások megtartása, vitafórumokon való aktív közreműködés az egészséges életmód témakörében;
- az emberi szexualitás folyamatának megismerése biológiai és társadalmi-etikai szempontból;
- törekvés a felelősségteljes nemi magatartásra;
- az élőlények és az élővilág állandó változásának belátása;
- a magyar lakosság egészségügyi mutatóinak elemzése, a rizikó faktorok felismerése, a megelőzés szükségességének megértése és a megelőzés gyakorlati megvalósíthatóságának megismerése.

Testnevelés órán

Iskolánkban a testnevelés és a sportolás fő funkciója, hogy a gyermekek pszichoszomatikus fejlettségéhez és érdeklődéséhez igazodó játékos mozgástevékenységgel gazdagítsa és fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, továbbá pótolja az esetleges elmaradásokat.

A testnevelés és sportolás sajátos eszközeivel hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak.

A mindennapos testedzés megvalósítása érdekében intézményünkben minden reggel 7.00-tól és naponta 14.30-16.00 óráig sportolhatnak tanítványaink az ISK keretein belül. E lehetőséggel nagyon sok diákunk él.

Egészségfejlesztés osztályfőnöki órán

Osztályfőnökeink, munkájuk során, igyekeznek céltudatosan összehangolni az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. Figyelemmel kísérik a tanulók iskolai és iskolán kívüli életét is, tudomásuk van egészségi állapotukról, rendszeres szabadidős elfoglaltságaikról, családi körülményeikről.

Az osztályfőnöki órákon olyan légkör kialakítását tervezzük, mely feloldja a tanulóknak lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén megnyilatkozzanak.

Az osztályfőnökök az alábbi témájú – egészséges életmódhoz kötődő – órák megtartásával járulnak hozzá az egészségnevelési program megvalósulásához:

- Munkaegészségügyi kérdések, baleset- és tűzvédelmi oktatás;
- Az egészségügyi szűrővizsgálat jelentősége (általános orvosi-, fogászati vizsgálat, szűrővizsgálatok felnőttkorban stb.);
- Életformák, egészségkárosító időtöltések (függőségekhez vezető szokások pl. játék, számítógép, internet);
- Étkezési kultúrák, egészséges táplálkozás, étkezési szokások, a piac, a reklám szerepe étkezési kultúránkban. Kritikus fogyasztói magatartás (a fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok);
- Tanulás és sport, a mindennapi testedzés jelentősége. Mozgáskultúra;
- Egészségkárosító szokások és szenvedélyek;
- Szendélybetegségek (dohányzás, alkohol, drog);
- Vonzó életformák, egészséges életmód, életminőség;
- A szabadidő hasznos eltöltése, az egészségmegőrzés kultúrája. Éljen egészségesen! (A diákélet sajátos ártalmait a tanulás-pihenés, ébrenlét-alvás, ülőtevékenység- mozgásos tevékenység megfelelő ritmusával, a helyes napirend kialakításával lehet ellensúlyozni.)
- A stressz;

- Tinédzserkori problémák (elsősorban felső- és középiskolai tagozaton);
- Önismeret, kommunikáció, konfliktusok;
- Szexualitás (fogamzásgátlás, a fogamzásgátlás szükségessége, a nemi úton terjedő betegségek, a szexualitással kapcsolatos értékek, beállítódások, előítéletek) /7-12.évf./;
- A felnőttá válás folyamata (a felnőtt lét szerepére való felkészülés kiemelt fejlesztési feladat) /9-12.évf./;
- Családi életre nevelés;
- A biztonságkultúrával, katasztrófavédelemmel kapcsolatos kompetenciák megismerése.

A mindennapi testedzés feladatait szolgáló program

A program célja a gyermekek/tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi tevékenység romlását is.

Az iskolai testnevelés és sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

A mindennapos testnevelési, testedzési feladatok megoldására intézményünkben két lehetőség kínálkozik: az órarendbe épített testnevelés óra, valamint a tanórán kívüli sporttevékenység és testedzés.

A tanórai testnevelés követelményeit és feladatait a tantárgy tanításához kiadott központi tantervek, valamint a szakmai programok írják elő.

A mindennapos testedzés szervezésére intézményünkben iskolai sportkör működik.

Az ISK időkereteit az érvényes rendeletek alapján a városi amatőr bajnokságok, a megyei diákolimpiák versenykiírásainak, és a tanulók szabadidős sportigényeinek figyelembevételével állapítjuk meg.

Diákjaink jelentős része aktívan, egyesületben versenyszerűen sportol, amely a mindennapos testedzés részét képezi. Az iskola tantestülete teljesítményüket figyelemmel kísérve, eredményeiket pozitívan értékeli, az intézményvezetés egyesületi elfoglaltságukat, edzőmunkájukat (az intézmény Házirendjében megfogalmazottak alapján) támogatja.

Büszkék vagyunk tanulóink sportteljesítményére.

2.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete

A közösség építésének lehetőségei: Ünnepeink

Az intézmény feladatai közé tartozik, hogy a tanulókkal megismertesse Magyarország nemzeti ünnepeit, a hozzájuk kötődő történelmi eseményekkel együtt. Magyarország nemzeti ünnepei március 15. október 23; augusztus 20- át nem ünnepeljük iskolai keretek között.

A nemzeti ünnepek előtt egy munkanappal az iskola épültét Magyarország lobogójával díszítjük fel, az osztálytermek dekorációit az ünnephez méltóvá tesszük.

Az ünnephez tartozó történelmi események felidézése a humán munkaközösség közreműködésével a folyosón elhelyezett faliújságon, arckép-, képes megemlékezést tekinthetnek meg a tanulók.

Szorgalmi időben a nemzeti ünnepet megelőző utolsó munkanapon iskolai vagy osztálykeretek között emlékezünk meg az eseményről. A megemlékezés módját a tantestület tagjai határozzák meg.

Szép hagyományok vannak kialakulóban: központi műsort, megemlékezést s ezzel egyidejűleg kiállítást is szervezünk az intézmény aulájában.

A nemzeti ünnepeken kívül megemlékezést tartunk még az iskolarádión, vagy osztályfőnöki óra keretében az aradi vértanúkról (október 6.), a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól (február 25.), a holokauszt áldozatainak emléknapjáról (április 16.).

Megemlékezést tartunk a magyar nyelv napján (november 13.), a magyar kultúra napján (január 22.), a költészet napján (április 11.), és a nemzeti összetartozás napján (június 4.).

Ünnepeink, hagyományaink sorában különös hangsúlyt kap a 9. évfolyam számára szervezett gólyanap, a kezdő évfolyamok osztályainak játékos bemutatkozó műsora, a szalagavató, a ballagás, az alsó tagozaton az 1. évfolyam számára a fiókaavató, a műsoros est, valamint a karácsony. Bár a karácsony családi ünnep, de az ünnep hangulatából az iskolában is megpróbálunk egy keveset megmutatni. A diákönkormányzat a szünet előtti utolsó héten az aulában karácsonyfát állít és díszít fel. A téli szünet előtti utolsó tanítási napon az iskolai karácsonyt követően osztálykeretben kerül sor bensőséges hangulatú karácsonyi ünnepségre.

Az intézmény egészét átfogó, a diákélethez kapcsolódó hagyományok

Minden intézmény, így a mi iskolánk is igyekszik kialakítani sajátos arculatát. Ebben fontos szerepe van az iskolai hagyományok kialakításának és azok ápolásának.

Fontosnak tartjuk, hogy a leendő 1. és 9. osztályos tanulók és szüleik megismerkedhessenek az intézménnyel, ezért nyílt napokat tartunk, ahol tájékoztatjuk az érdeklődőket a beiskolázási tervekről, lehetőségekről. Bemutatjuk az elért eredményeket, iskolánk életét, meghatározó eseményeit. Ezen kívül az intézményvezetés részt vesz az általános iskolák pályaválasztási szülői értekezletein, igény szerint.

Tanévkezdéskor az iskolavezetés szervezésében az 1. és 9. évfolyam köszöntésére, valamint az osztályfőnökök bemutatására tanévnyitó ünnepélyen kerül sor.

Évente 5 alkalommal szülői értekezletet tartunk. Ezek közül a legelső a tanév elején a kezdő 1. osztályosok számára, egyet tavasszal a 10. évfolyam számára (kétszintű érettségiről és a következő tanév közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásairól), a további hármat kora ősszel, majd az első félév zárása után, míg egyet a ballagást megelőzően tartjuk.

A szülőkkel való kapcsolattartásra intézményünk nagy gondot fordít. A kapcsolattartásra, tájékoztatásra nem csupán személyesen, telefonon vagy levélben, de e-mail üzenetek formájában is rendszeresen sor kerül.

A szülői házzal való együttműködés szempontjából is rendkívül hasznos szerepet tölt be a „Szülők és nevelők bálja”, mely a báli időszakban intézményünk kiemelkedő fontosságú rendezvénye tanárok, diákok bemutatkozó műsorával, kötetlen beszélgetéssel és szórakoztató programokkal.

Szeptemberben alakuló ülésével megkezdí munkáját az iskolai diákönkormányzat (DÖK), valamint az osztály- diákbizottságok.

A diákok szórakozásának megszervezésére iskolai keretben is sor kerül. A diákönkormányzat saját munkatervének megfelelően évente több alkalommal szervez közösségfejlesztő diákrendezvényt.

Hagyományok sorában különös hangsúlyt kap a kezdő évfolyamok számára augusztus végén szervezett gólyatábor, ahol diákjaink, illetve osztályfőnökeik segítségével leendő tanulóink megismerkedhetnek a Kardos diákélettel, hagyományainkkal és játékos feladatok keretében kezdek meg közösségük arculatának formálását. A bejövő osztályok bemutatkozása az őszi

egy napos rendezvénysorozat (avatás) programjaival folytatódik a DÖK szervezésében, ahol ügyességi és sportfeladatok megoldására és az osztályok bemutatkozó műsorára kerül sor.

A tanév első felében – technikai feltételek biztosítása függvényében – rendezzük a végzős, érettségiző tanulók szalagavatóját. A szalagok feltűzése után a tanulók műsort adnak társaiknak, szüleiknek, tanáraiknak.

Rendszerint a szalagavatót követően kerül sor a Kardos – napokra, mely jó alkalmat kínál versenyek, vetélkedők, előadások tartására. A programok egy részét a diákok szervezik, a rendezvényekre való felkészülés jól kiegészíti és színesíti a nevelőmunkánkat.

Itt alkalom nyílik arra is, hogy meghívott előadókkal, híres emberekkel közvetlenül is találkozhatnak a diákok. A Kardos-napok keretében iskolánk legtehetségesebb tanulói is bemutatkozhatnak a legkülönbébb művészeti ágakban. A színes, gazdag programok kiváló lehetőséget biztosítanak a tanulók közösség- társadalmi tudatának fejlesztésére, gyakorolják az emberi érintkezési formákat, a művelt és kulturált viselkedést.

A végzős (8. és 12. évfolyam), érettségiző tanulók ballagásán az iskola minden diákja, dolgozója részt vesz. A ballagás megrendezését a felkért osztályok tanulói vállalják, de a lebonyolításban és szervezésben a többi diák is segít. Hagyománynak tekinthető, hogy a ballagó osztályaink az iskolai zászlóra szalagot kötnek, ily módon örökítik meg ittlétüket.

Az intézmény támogatja az osztályok igazi osztályközösséggé szerveződését. Ezekben fontos szerepe van az osztályok által megszervezett klubdelutánoknak, túráknak, családi napoknak (melyek szervezésébe bevonjuk a szülőket), múzeumlátogatásoknak, versenyeknek. Mindezek fejlesztik a tanulók érzelmi életét, segítik a társas kapcsolatok kialakulását.

Iskolánk tanulói nagy számmal vesznek részt a különböző tanulmányi-, művészeti-, kulturális- és sportversenyeken, melyek lehetőséget biztosítanak a szabadidő hasznos eltöltésére, egy-egy területen szakmai ismeretek szélesítésére, bővítésére. Így diákjaink hozzászoknak a megmérettetéshez és általános műveltségük is gyarapszik.

Lehetőség szerint törekszünk arra, hogy kapcsolatot alakítsunk ki külföldi iskolákkal. A Határtalanul Pályázat jó lehetőséget ad arra, hogy tanulóink megismerjék a határon túl élő magyar közösségek életét.

Szabadidős közösségi programok

A pedagógiai gyakorlatban a gyermekek, a fiatalok szabad idejének irányítása az egyik legnehezebben megoldható nevelési feladat. Ezért iskolánknak rendkívül fontos alapelve, hogy ezt a munkát szervezze, koordinálja.

A szabadidő irányításának alapelvei intézményünkben

A szabadidőt a tanítási- tanulási tevékenységgel szoros összefüggésben helyes tervezni.

A szabadidő funkciója lehet:

- a személyiségfejlődés elősegítése
- pihenés, regenerálódás
- szórakozás, játék
- művelődés
- élmények, érzelmi élet fejlesztése
- társas kapcsolatok kialakítása

A művelődési- tanulási tevékenységgel összefüggő szabadidő irányai:

- Aktív tanulás: szakkör, sportkör, diákkör, tehetséggondozás, érdeklődési kör, tanulmányi és műveltségi versenyek, pályázatok.
- Aktív művelődés: művészeti szakkör.
- Passzív művészeti és tudományos művelődés: múzeum, kiállítás, színház, mozi, hangverseny.
- Rendszeres sportolási, testedzési alkalmak: természetjárás, kirándulás.
- A diákönkormányzat működéséhez tartozó programok.

A jól szervezett szabadidő fejleszti a testi, lelki, szellemi egészséget, az akaratot, a jellemet, a cselekvési képességet, erkölcsi arculatot, művelt magatartást, kulturált viselkedést, az eszményeket, értékeket, az emberi érintkezési formákat, a közösségi- társadalmi tudatot. A szabadidő hasznos eltöltése szoros összefüggésben van az iskola egészét és a diákéletet átfogó hagyományokat.

Az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az intézmény közösségei

Az intézmény Pedagógiai programja meghatározza a közösségfejlesztéssel, az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat, a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartási formáit. (EMMI, 20/201, 7/ad, ah)

Nevelési céljaink között kiemelt szerepű az egyéniség és az emberi méltóság tisztelete. Emellett az iskola, mint közösségek rendszere igen fontos feladatokat teljesít: az egyén és közösség

harmóniájának megteremtését. Intézményünkben az alábbi egyéni és közösségi tagolódás érvényesül:

Egyének: tanulók, szülők, tanárok, adminisztratív és technikai dolgozók.

A tanulók közösségei:

Osztályközösség

Az azonos évfolyamra járó és közös tanulócsoportot alkotó tanulók osztályközösséget alkotnak. Csoportbontásos órák kivételével a tanórák többségét az órarend szerint együtt töltik. Irányítója az osztályfőnök. Az iskolaszervezet alapegysége.

Érdeklődési körök szerint alakult csoportok

A tanulók önkéntes jelentkezésével alakuló alkalmi közösségek, szigorúan szakmai jellegűek. Vezetője a foglalkozást tartó szaktanár. (Énekkar, diákszínjátszók, közép- és emelt szintű érettségi felkészítő csoport stb.)

Diákönkormányzat

Az intézményben működő diákönkormányzat célja: a tanulók érdekképviselése, véleménynyilvánítás a diákokat érintő kérdésekben, javaslattétel az egyéb intézményt érintő témákban.

A diákönkormányzati munkát segítő tanár tagja az intézményvezetésnek, tájékoztatja az intézményvezetést a diákönkormányzat tevékenységéről.

A diákönkormányzat jogköre

Döntési jog:

(Döntési hatáskör azt jelenti, hogy az adott tárgykörben egyedül a hatáskör gyakorlójának áll jogában határozatot, elhatározást hozni. Ő felel ennek tartalmáért, a döntési eljárás szabályainak betartásáért, illetve a döntés elmulasztásáért.)

- saját működési rendjéről,
- saját szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról,
- tisztségviselői megválasztásáról,
- a működéshez rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználásáról,
- meglévő hatáskörei gyakorlásáról,

- saját tájékoztatási rendszeréről,
- az iskolai tájékoztatási rendszer tanulói vezetőjének személyéről,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat döntési hatáskörében véleményezési joga van a nevelőtestületnek, de ezt a véleményt nem kötelező elfogadnia. Azonban, ha a diákönkormányzat nem kéri ki előzetesen a nevelőtestület véleményét, súlyos formai hibát követ el, ami miatt határozata érvényteleníthető.

Egyetértési jog:

(Az egyetértési jogkör azt jelenti, hogy a döntési jogkör jogosultja – a döntés előtt vagy után – köteles beszerezni az egyetértési jog gyakorlójának egyetértő nyilatkozatát. A gyakorlatban „vétójognak” nevezett egyetértési jogkör nagyon erős jogosítvány, mert érvényes döntés ezen egyeztetés nélkül nem hozható).

- az intézmény Szervezeti és működési szabályzat – diákokat érintő pontjainak elfogadása, módosítása terén;
- a szociális juttatások elveinek meghatározásában,
- a házirend elfogadásában és módosításában.

Véleményezési jog:

(A döntésre jogosult köteles kikérni a véleményezésre jogosult álláspontját. E nélkül nincs érvényes döntés. A véleményezésre jogosult nem köteles élni ezzel a jogával, s a döntésre jogosult sem köteles helyt adni a beérkező véleményeknek, de a véleményezés érdekében történő megkeresés az érvényes döntéshozatali eljárás része.)

A diákönkormányzat kialakított véleményét ismertethet:

- o a tanuló ellen folyó fegyelmi eljárásban
- o az intézmény megszüntetésével, átszervezésével, nevének megállapításával kapcsolatban
- o az intézményi Pedagógiai program elfogadása előtt.

Javaslattevő jog:

Az intézmény életével kapcsolatos bármilyen kérdésben javaslatot tehet.

A döntéshozónak legkésőbb 30 napon belül választ kell adnia a diákönkormányzat javaslatára.

A diákönkormányzat működése

Az intézményi diákönkormányzat elnöke vagy képviselője meghívottként részt vesz azokon a tantestületi értekezleteken, ahol a tanulókat érintő kérdéseket tárgyalja a tantestület.

A diákönkormányzat havonta egyszer ülésezik, de a programoktól, esetleges problémáktól függően gyakrabban is. Üléseire lehetőség szerint a patronáló tanáron kívül meghívja az intézményvezetőt és a helyetteseket is.

A diákönkormányzat évente diákközgyűlést tart, melyen részt vesz az intézmény vezetője, az intézményvezető- helyettesek, a gazdaságvezető, osztályfőnökök.

A közgyűlésen az iskolai élettel kapcsolatos javaslatokkal, problémákkal állhatnak elő a diákok (küldöttek).

Ezen a közgyűlésen a diákönkormányzat elnöke vagy képviselője beszámol az előző közgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesítéséről, a házirendben meghatározottak megvalósításáról.

A tantestület, az intézmény vezetése azt a gyakorlatot alakította ki, hogy a tanulók problémáikkal bármikor jelentkezhetnek – és, ha különösebb elfoglaltság nem akadályozza az érintetteket – a felvetésekkel mindig érdemben foglalkoznak. A diákrendezvényeket /diákközgyűlés, diákparlament/ az őszinte, komoly hangnem jellemzi.

Intézményünkben a diákélet tartalmas és vonzó.

Biztosítjuk a lehetőséget az öntevékeny diákkörök működéséhez. A diákönkormányzattal együttműködve azon kell fáradoznunk, hogy az iskoláról mind kedvezőbb közvélemény alakuljon ki.

Iskolai sportkör (ISK)

A diákok önkéntes tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés, a tömegsport foglalkozások szervezésében. Segítői a testnevelő tanárok.

A szülők közösségei

A szigetszentmiklósi Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban szülői szervezet dolgozik (továbbiakban SZMK).

Intézményi szülői szervezet (SZMK)

Az intézményi SZMK szervezet legmagasabb szintű döntéshozó szerve az SZMK választmánya, amelynek tagjai az osztály szülői szervezetek elnökei. Az intézményi SZMK választmánya a szülők javaslata alapján megválasztja az intézményi SZMK tisztségviselőit. (Az SZMK elnökét és helyettesét).

Az SZMK elnöke közvetlenül az intézmény vezetőjével tartja a kapcsolatot.

Az intézményi SZMK választmányát az elnöknek tanévenként legalább egy alkalommal össze kell hívnia, ahol az intézmény vezetőjének tájékoztatást kell adnia az intézmény feladatairól, tevékenységéről, eredményeiről.

Az intézményi SZMK-t az alábbi jogok illetik meg:

Döntési jogosítvány:

Megválasztja saját tisztségviselőit.

Kialakítja saját működési rendjét.

Az intézményi munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét.

Egyetértési hatáskör:

Az intézmény házirendjével kapcsolatban.

Véleményezési jog:

Az intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával kapcsolatos fenntartói döntés előtt.

Az intézmény Pedagógiai programjának elfogadása előtt.

Az iskolai tanév helyi rendjének nevelőtestületi elfogadásakor.

Az SZMSZ azon pontjainak elfogadásával kapcsolatban, amely a szülőkkel, illetve a tanulókkal kapcsolatos.

Javaslattevési jog:

Az SZMK az iskolai élet valamennyi kérdésével kapcsolatban kifejtheti véleményét.

Az osztályok Szülői Szervezete

Az osztályok szülői közösségei a szülők köréből elnököt és elnökhelyettest választanak. Véleményeiket, javaslataikat a választott SZMK-s elnöke vagy az osztályfőnök segítségével juttatják el az intézményvezetéshez.

A tantestület

Az intézmény legfőbb döntést hozó testülete. Hatáskörét, jogait köznevelési törvény szabályozza.

Kibővített intézményvezetés

Az intézményvezető tanácsadó testületeként működik. Tagjai: a munkaközösség- vezetőik, intézményvezető- helyettesek, a diákönkormányzatot patronáló tanár.

Szakmai munkaközösségek

Szakmai alapon szerveződő közösségek, melyekbe az adott tantárgyakat tanító tanárok tartoznak.

Minőségfejlesztési csoport

Az iskola minőségfejlesztési munkáját szervezi, irányítja.

2.5. A fiatalok nemzeti identitástudatának erősítése

*Magyarország Kormánya a **NEP** kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését. A program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a **köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.** A program fókuszában a **nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás** áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben, az iskolák által választható módon. A programban olyan nemzeti és történelmi emlékhelyek vesznek részt, amely a felmérések alapján rendelkeznek a megfelelő látogatófogadási infrastruktúrával, idegenvezetéssel és múzeumpedagógiai kínálattal.*

A fiatalok nemzeti identitástudatának erősítése érdekében az iskola aktívan beépíti a nevelő-oktató munkába a Kormány által támogatott nemzeti emlékezetpedagógiai programokat. Az intézmény a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élményalapú tananyagfeldolgozás keretében szervezett formában biztosítja a 7–11. évfolyamon tanuló diákok részére a nemzeti vagy történelmi emlékhelyek felkeresését. Ezen tanulmányi kirándulások tanítási időben, az érintett munkaközösségek

által kiválasztott és a munkatervben rögzített módon, az iskolai közösségi nevelés szerves részeként valósulnak meg.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

2.5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Az oktatással összefüggő feladatok

- A tantárgyfelosztásban szereplő tanórák, szakkörök, érdeklődési körök, vizsgaelőkészítők, korrepetálások, ISK- foglalkozások, tömegsport órák megtartása, az ismeretek tárgyilagos, sokoldalú és változatos módszerekkel való közvetítésével.
- A tantárgyfelosztás és a tantervek alapján az éves munka megtervezése, figyelembe véve a tanulók egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét, a terv munkaközösség-vezetővel történő egyeztetése.
- A tanórák, foglalkozások célirányos megszervezése, az ezzel összefüggő pedagógusi szakértelmet kívánó feladatok ellátása. A tanórák pontos, színvonalas megtartása, szükség szerint segédeszközök, szemléltető eszközök használata.
- A vezető elrendelése alapján közreműködik a tanulmányi-, szakmai-, kulturális és sportversenyek szervezésében, lebonyolításában.
- A hatályos jogszabályok szerint a tankönyvek, a tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásában való közreműködés.
- A tanulók írásbeli, szóbeli és gyakorlati teljesítményének rendszeres, objektív és indoklással történő értékelése.
- Az érdemjegyek félévi és év végi zárása.
- A tanulók képességeinek fejlesztése a lehetőségek függvényében. A tehetséges tanulók felismerése, tanulmányi- és sportversenyekre történő ösztönzése, irányítása, tanítványainak segítése a pályaorientációban.
- Az osztályozó-, különbözeti-, felvételi és egyéb tanulmányi vizsgákkal összefüggő feladatok ellátása.

- A lehetőségek függvényében szakmai ismereteinek bővítése az intézményvezetéssel egyeztetve, továbbképzéseken, tanfolyamokon való részvétel. Az így elsajátított ismeretek, tapasztalatok megosztása a munkaközösségben, tantestületen belül.
- Partnereink elégedettségét növelő pedagógiai munkavégzés.

A neveléssel összefüggő feladatok

- A Pedagógiai program értékrendje szerinti közösség- és személyiségfejlesztés;
- A közösségi együttműködés, etikus viselkedés magatartási szabályainak elsajátíttatása, betartatása;
- Közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldása során;
- Közreműködés a tanulók egészséges életmódra nevelésében, környezettudatos szemléletének kialakításában, hazaszeretetre való nevelésben.

Egyéb feladatok

- Felkérés alapján részvétel az intézményi dokumentumok elkészítésében, módosításában.
- A tantestületi- és szakmai értekezleten közreműködés a szakmai munkaközösség munkájában aktív, alkotó részvétellel.
- A balesetek megelőzésével kapcsolatos ismeretek átadása a tanulóknak, a munka-, baleset- és a tűzvédelmi szabályok betartása és betartatása.
- Az előírt helyettesítések és a tanórán kívüli ügyeletek, tanulói kísérletek ellátása.
- A tanítás nélküli munkanapokon munkavégzés a vezetők által készített beosztás szerint.
- Együttműködés a tanulók érdekében munkatársaival, a tanulók szüleivel/felügyeletüket ellátókkal, más intézményekkel. A szülők/gondviselők tájékoztatása az intézményi fogadóórákon, szülői értekezleteken gyermekük nevelésével, oktatásával kapcsolatban.
- A szülők és a tanulók rendszeres tájékoztatása az őket érintő kérdésekről, javaslataik, felvetésük érdemi megválaszolása.
- A pedagógiai munka adminisztratív teendőinek ellátása, így az érdemjegyek időben (a jegyszerzést követő öt munkanapon belül, illetve a fogadó órát megelőző héten haladéktalanul) történő beírása az e-naplóba; az egyéb iskolai dokumentumok precíz vezetése, kezelése.
- Közreműködés a szertárak és kistanári szobák rendjének kialakításában és fenntartásában. Bekapcsolódás az iskolai leltározási munkába.
- Mindazoknak a munkafeladatoknak a pontos elvégzése, amelyekkel a vezető vagy helyettese megbízza.

- A pedagógus köteles akadályoztatása esetén (betegség, egyéb okok) azonnal bejelentést tenni és információt adni a távolmaradás várható idejéről.
- A pedagógus köteles a munkáját úgy végezni, valamint olyan magatartást tanúsítani, hogy azzal védje, óvja az iskola tárgyi és anyagi eszközeit. A nem rendeltetésszerű használatból, illetve gondatlanságból következő károkozás esetén kártérítési felelősséggel tartozik.
- A pedagógus feladata az intézményben tartózkodni akkor, ha olyan feladatot kell elvégeznie, ami csak iskolában oldható meg.
- Az intézményvezetés igénye szerint adatok szolgáltatása a hozzá tartozó munkaterületéről.
- A tanulók figyelmének felhívása az osztálytermekben, szaktantermekben elhelyezett nagy értékű eszközök épségének megóvására, valamint az esetleges rongálást követő kártérítési kötelezettségről.
- A pedagógusoknak időben tájékoztatni kell írásban a szülőket az iskolán kívül tervezett foglalkozások helyszínéről, idejéről, időtartamáról és feltételeiről.
- A pedagógusok a tanórai és egyéb foglalkozások ideje alatt, valamint a tanulói felügyelet ellátása során a birtokukban lévő mobiltelefont és egyéb digitális, infokommunikációs eszközt elsősorban a neveléssel-oktatással összefüggő célokra, a Pedagógiai Program digitális módszertani célkitűzéseivel összhangban használhatják (kivéve az intézményen kívüli programokat, vészhelyzetet vagy egészségügyi indokoltságot).

2.5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg, lehetőleg úgy, hogy az osztályát négy vagy öt évig vezesse. A megbízás visszavonásig érvényes.

Az osztályfőnök osztálya közösségének felelős vezetője és képviselője a tantestület és az intézményvezetés előtt.

A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túlmenően az alábbiak a szakmai feladatai:

- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezze
- Alaposan ismerje meg a tanítványait, az iskola Pedagógiai programja szerint neveljen, és biztosítsa a tanulók személyiségfejlődését.

- Segítse a jó osztályközösség kialakulását.
- Közvetítse osztályának a kulturált iskolai élet szabályrendszerét: az osztály tanulóival ismertesse, értelmezze és tartassa be a Házirend szabályait.
- A tanév első hetében ismertesse a tanév helyi rendjét, a tűz- és balesetvédelmi előírásokat is.
- Ismertesse meg a tanulókkal az intézmény hagyományait. Felelősséggel vegyen részt az osztály egészét érintő programok szervezésében és lebonyolításában, az iskolai ünnepek, megemlékezések megvalósításában, azokon a tanulók felügyeletének ellátásában.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztassa az előttük álló tanórán kívüli feladatokról, mozgósítsa őket azok megoldására, ügyelve arra, hogy mindez a teherbírásukat ne haladja meg.
- Ügyeljen az osztály termének rendjére. Az osztályfőnök feladata a tanulók figyelmét felhívni az osztályterekben elhelyezett nagy értékű eszközök (pl. digitális tábla, projektor) épségének megóvására, valamint az esetleges rongálást követő kártérítés kötelezettségére.
- Kísérje figyelemmel a tanulók kötelező orvosi vizsgálaton való részvételét; tartson kapcsolatot a védőnővel.
- Segítse az osztályában tanító pedagógusok nevelő munkáját. Szükség esetén tegyen javaslatot az osztályában tanító pedagógusok mikro értekezletének összehívására.
- Segítsen a szülők, tanulók felvetéseire megfelelő megoldást keresni, illetve érdemi választ adni.
- Az osztályban tanító nevelőkkel egyetértésben minősítse a tanulók magatartását és szorgalmát. A Házirend szabályainak megfelelően tegyen javaslatot a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Folyamatosan kísérje figyelemmel a tanulók tanulmányi előmenetelét, magatartását, szorgalmát, hiányzását. Fordítson különös gondot a hátrányos helyzetű és a tehetséges tanulókra egyaránt.
- Segítse a tanulók jelentkezését az osztályozó és érettségi vizsgákra, és segítse pályaválasztásukat a megfelelő információk hozzájuk történő eljuttatásával.
- A szülői értekezletek, fogadóórák előtti időszakban fokozottan ellenőrizze e-naplót. A félévek zárása előtt egy hónappal értesítse a gyengén teljesítő (elégtelen osztályzatra

álló) tanuló szüleit. Szükség esetén tájékoztassa a szülőket gyermekük hiányzásának mértékéről, hívja fel a figyelmüket a hiányzások következményeire.

- Aktív pedagógiai kapcsolatot tartson fenn az osztály szülői munkaközösségével.
- A munkarendben meghatározott napokon tartson szülői értekezletet és fogadóórát. Ezeken tájékoztassa a szülőket az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, ismertesse a soron következő feladatokat, várható programokat. Adjon tájékoztatást a tanév helyi rendjéről, az intézmény rendszabályairól, az intézmény Házirendjéről, a Pedagógiai programról és értékelési rendszeréről, az intézményi dokumentumok elérhetőségéről.
- Lássa el az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A 2011. évi CXCV a köznevelésről szóló törvény értelmező rendelkezése alapján a kiemelt figyelmet igénylő tanulók közé sorolandók:

a.) a különleges bánásmódot igénylő tanulók, azaz:

aa.) a sajátos nevelési igényű tanulók;

ab.) a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő diákok;

ac.) a kiemelten tehetséges tanulók,

b.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Mivel a kiemelten tehetséges tanulókkal külön fejezet foglalkozik, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos feladatok pedig a Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek című fejezetben fellelhetők, így ebben a fejezetben kizárólag a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal foglalkozunk.

A nemzeti köznevelési törvény kiemelt feladatként határozza meg a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembe vételét, egyéni képességeikhez igazodva a fejlődésük elősegítését.

- A törvény értelmében fontos cél az iskolai nevelés-oktatás során ezen tanulók azon hiányos kompetenciáinak fejlesztése, melyek a későbbi társadalmi beilleszkedés kulcsát jelenthetik számukra.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A köznevelési törvény értelmező rendelkezése alapján beilleszkedés, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulónak minősül az a diák, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartási- szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A tünetek

A tanulási és viselkedési nehézségek többnyire összefonódnak és a következő tünetekben jelentkezhetnek:

- Tanulási nehézségek: teljesítménycsökkenés, teljesítményromlás, olvasási, számolási, írászavarok; értelmi képességek (figyelem, emlékezet, megfigyelés, gondolkodás) gyengesége; a tanulékonyság alacsony szintje; a tanulási motiváció hiánya.
- Beszédfejlődés elmaradása, beszédhibák, mutizmus.
- Magatartási zavarok: affektív éretlenség, agresszivitás, gátoltság, szorongás, passzivitás, érzelmi labilitás, kapcsolatzavar.
- Pszichoszomatikus és neurotikus megnyilvánulások: fejfájás, vegetatív labilitás, félelmek, éjszakai felriadás.
- Predeviáns, deviáns megnyilvánulások: hazudozás, lopás, csavargás, alkoholfogyasztás, kábítószer-élvezet, öngyilkossági szándék.

Feladataink

A tünetek észlelése esetén az osztályfőnök beszélgessen el a tanulóval, szülővel!

Kutassa a deviáns magatartás okát! Az okok között elsősorban családi problémák találhatók, de a háttérben meghúzódhat még okként a tanulmányi sikertelenség, konfliktus valamelyik tanárral, baráti kör, egészségügyi problémák, érdektelenség, életkori sajátosság.

Mivel a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók egyéni bánásmód nélkül nem képesek teljesíteni az iskola követelményeit, pedagógusainknak a szervezési mód, a

módszer, a motiválás, a feladat, a taneszköz kiválasztásánál, a tanulás szervezése és az értékelése során tudatosan gondolniuk kell ezekre a tanulókra.

A probléma észlelése után az osztályfőnök a szülővel, az osztályban tanító tanárokkal közösen keresse azt a módszert, amivel vélhetően az adott helyzet megszüntethető vagy negatív hatása csökkenthető.

Az esetek nagy részében a problémás viselkedést kiváltó okok megtalálása, a megfelelő segítség, az egyéni bánásmód mind a nevelés, mind az oktatás területén eredményhez vezethet. Szükség esetén az osztályfőnök vagy a szaktanár pszichológus segítségét is vegye igénybe.

Súlyosabb esetben, a pszichológus közvetítésével, szakintézmény felé irányítsa a problémás gyereket (Nevelési Tanácsadó, Gyermek Ideggondozó, Szakértői bizottság, Beszédjavító Intézet).

Lehetséges megoldások

A szakértői vagy a rehabilitációs bizottság vagy a Nevelési Tanácsadó szakértői véleménye alapján az intézményvezető, szülői kérelem benyújtását követően, mentesítheti a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók e fejezetben tárgyalt esetei során a segítő tevékenység akkor valósulhat meg maradéktalanul, ha iskolánk egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segíti a tanulók harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Az iskola emberközpontú légköre, az iskolai élet nyitottsága nemcsak a teljesítésre, hanem az oldott, közvetlen bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hat.

Az intézmény légköre azt közvetítse az órán és az órán kívüli érintkezések során a tanuló felé, hogy a problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat tanáraihoz.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók nevelése és oktatása iskolánkban

A köznevelési törvény értelmező rendelkezése alapján sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünkbe felvételt nyerhetnek ezen tanulók is.

A köznevelési törvény szerint minden tanuló joga, hogy állapotának, személyes adottságának megfelelő különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljön, és életkorától függetlenül a Pedagógiai Szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása integráltan – a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt – történik.

Siker kritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását elősegíti a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében-oktatásában, fejlesztésében részt vevő magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) rendelkező pedagógus, aki szorosan együttműködik a tanuló nevelésében-oktatásában, fejlesztésében részt vevő , a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógussal.

A sajátos nevelési igényű tanuló oktatásában részt vevő pedagógus feladatai

A 20/2012. EMMI rendelet XII. fejezetében foglaltak szerint a nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez személyre szabott fejlesztési tervet készít a tanév 12. hetének végéig, mely meghatározza a tanuló fejlesztésének súlypontjait.

A végrehajtásban közreműködő pedagógus évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. A tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentálja.

- A pedagógus az egyéni fejlesztési terv alapján egyéni haladási ütemet biztosít a tanulónak, a differenciált nevelés-oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz.
- Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.
- Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- A tanuló fejlődését a nevelőtestület a tanítási év végén, a központilag kiadott nyomtatványon szövegesen értékeli. Ebben megfogalmazza a tanuló egyes fejlesztési

területen elért eredményeit és nehézségeit, valamint a következő tanítási év egyéni tervének elkészítéséhez szükséges javaslatokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása során iskolánk számíthat az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatásaira, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségére.

A sajátos nevelési igényű tanuló integrált oktatásban részt vevő gyógypedagógus szerepe

- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését.
- Javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely-és helyváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.).
- Segítséget nyújt a tanuláshoz szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről.
- Javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra.
- Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A tehetség kibontakozását segítő tevékenységek

A tehetség fogalma

Tehetségen azt a velünk született adottságra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői

Az átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását

- serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdjét, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése;
- gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás formái

A tehetség, a képesség kibontakozását csak sokrétű, szerteágazó tevékenységi formák biztosításával érhetjük el. Ezek lehetnek már eddig is alkalmazott tanórai és tanórán kívüli hagyománnyá vált tevékenységek, de lehetnek újak is igazodva a társadalmi kihívásokhoz.

Tehetséggondozás tanórán

A tehetséggondozás színtere a tanóra. Differenciálással, csoportmunkával segíthetjük ezt a folyamatot. E mellett csoportbontásban zajló órákon is adódnak lehetőségek.

Emelt szintű oktatás

Iskolánk gimnáziumi osztályaiban emelt szintű nyelvoktatás folyik.

A tantervi követelmények elsajátítása mellett célunk az, hogy tanulóink minél nagyobb számban szerezzék meg a közép- és felsőfokú nyelvvizsga bizonyítványt már a középiskolai tanulmányaik alatt, ezáltal teljesíthetik a diploma megszerzésének egyik feltételét.

Az emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokon a tantárgyi követelményeket meghaladó új ismereteket adnak át a tanulóknak a szaktanárok.

A tehetséggondozó foglalkozások megszervezése és lebonyolítása tanórán kívüli keretek között történik. A foglalkozásokon való tanulói részvételre az adott szakterület tantárgyát oktató szakpedagógus (szaktanár) jogosult kijelölni a tanulókat az egyéni képességek, az órai differenciált munka és a nyújtott tanulmányi teljesítmény alapján.

Szakkörök, diákkörök

A szaktárgyakra, illetve egyes képességekre épülő foglalkozások, melyek egy része tanári kezdeményezésre, illetve a diákok igénye alapján szerveződhet: énekkar, színjátszó kör, versmondó kör, sportkörök, tehetséggondozó foglalkozások. A házi versenyekre (iskolai

fordulókra), a külön foglalkozáson nem készítjük fel a tanulókat, a városi, megyei, országos fordulókra továbbjutott tanítványainkat viszont támogatjuk, lehetőség szerint felkészítő foglalkozás keretében.

Nem tanórai keretben zajló tehetséggondozó program

Külföldi tapasztalatszerzése lehetősége

A NAT-ban megfogalmazott értéket szem előtt tartva „feladatunk, hogy a diákokat a felelős állampolgári létre, egymásért vállalt felelősségre neveljük, kiemelten figyelmet fordítva a nemzet, haza, munka, család szeretetérem megbecsülésére és a másság elfogadására.”

- Ezt hivatott erősíteni a Határtalanul! programba való részvétel is. A pályázat célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kiépítése. A program keretében a 2018/2019-es tanévben tanulóink az állam támogatásával kiránduláson vettek részt a Felvidék magyarlakta területein, így személyes tapasztalatokat szerezhettek a határon túli magyarságról.

A járványügyi helyzet miatt a 2019/2020-as; illetve a 2021/2022-es tanévben nem sikerült a hetedikes diákjainknak az utazásban részt venni, de a jövőben számolunk a program megszervezésével.

- A Külföldi Nyelvtanulási Program (KNYP) államilag támogatott program, melyen részt kívánunk venni.

Könyvtár

Ünnepségek rendezése

Fontos nevelési terület – egyben a tehetséges, előadókészségekkel rendelkező diákok szereplésének színtere – az ünnepségek rendezése.

Iskolai ünnepélyek, hagyományőrzés

A nemzeti ünnepek, megemlékezések hozzájárulnak a NAT-ban megfogalmazott célok, nemzeti öntudat, hazafias nevelés, az állampolgárságra, demokráciára nevelés feladatainak megvalósításához.

Egyéb szabadidős tevékenységek

Minden csoportigényt támogatunk, ami a közösség fejlesztéséhez, a tanulók ismeretének bővítéséhez, neveltségi szintjének emeléséhez hozzájárul.

Versenyek

A versenyek kiválasztásának szempontjai iskolánkban

A verseny jellege, a verseny témájának kapcsolódása a Pedagógiai programhoz, várható eredményei a tehetséggondozásban, a tanulók részvételi szándéka, az érintett korosztály, a várható költség, a felkészítési igény, az eredmény erkölcsi és egyéb értékei, hozadéka, a verseny presztízse, az adott tantárgyhoz történő kötődése, a korábbi évek szervezési tapasztalatai, PR-érték.

Egy tanév során nagyon sok versenyt hirdetnek meg. A tanév elején a munkaközösségek javaslatai alapján a munkatervben rögzítjük, hogy melyek azok a versenyek, amelyeken részt szeretnénk venni a tanév során.

Benevezzük tanulóinkat országos, régiós, megyei versenyekre és feltétlenül részt veszünk a város iskolái által meghirdetett versenyeken.

- Amennyiben a tanév során olyan újabb tehetséggondozó versenyeztetésre nyílik lehetőség, amely a kiválasztás szempontjainak megfelel, és **nem kíván sem felkészítést, sem anyagi hozzájárulást**, megfelelő egyeztetés után lehetőséget biztosítunk tanulóinknak a részvételre.
- Egyre gyakoribb a több fordulós levelező, internetes verseny, amely körültekintő kutató munkát igényel és népszerű a tanulók körében, ezért ezekre is lehetőséget biztosítunk, de sem a felkészítést, sem a versenyeztetést nem vállalja az intézmény.

Kulturális rendezvények látogatása

Elfogadjuk, és a nevelő-oktató munkában irányadónak tekintjük, hogy a kulcskompetenciák fejlesztése nem egyetlen tantárgy feladata, bár a legtöbb kompetencia megszerzésének feltétele köthető valamely tantárgy vagy tantárgycsoport tananyagához, a kulcskompetenciák fejlesztésének lényege abban áll, hogy azokat „tantárgyfüggetlenül”, sőt az iskolai módszerektől és követelményektől elszakadva, az iskolai környezetből kilépve is alkalmazni tudják a tanulók.

- Ebben nyújt segítséget egy új, innovációs program, a Lázár Ervin Program melynek keretében általános iskolai tanulók évente egyszer színház, tánc- és cirkuszi előadásokon vehetnek részt. A program rávilágít arra, hogy az iskola nem csupán „tantárgyak halmaza” és szükségszerű, hogy a diákok játszva, szórakozva is ismeretek birtokába jussanak.
- Középiskolás diákjainkat folyamatosan tájékoztatjuk a helyi-, megyei-, budapesti- és országos rendezvényekről. Alkalmanként egy-egy érdeklődési kör, csoport kérésére

szervezünk színház- és tárlatlátogatásokat, rendkívüli ismeretszerző programokon való részvételt. Felhívjuk a figyelmet vizuális- és kortárművészeti eseményekre.

Sportversenyek és rendezvények

Az iskolai- városi-, megyei-, területi-, országos sportversenyeken, a diákolimpián lehetővé tesszük tanulóink részvételét.

Benevezük diákjainkat a csapatversenyekre: kiemelten kosárlabda, röplabda, kézilabda, floorball és labdarugó tornákon.

A fentieken túl minden sportág versenyére lehetővé tesszük érdeklődő tanulóink részvételét, segítjük nevezésüket.

A szülőket az iskolán kívül tartott rendezvényekről, a tanulók részvételének körülményeiről a program előtt 1 héttel írásban tájékoztatjuk.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlása

Intézményünk – törvényi kötelezettségének eleget téve, illetve a demokráciára nevelés részeként – kiemelt figyelmet fordít arra, hogy lehetőséget biztosítson a tanulók számára az iskolai döntéshozatali folyamatokban való bekapcsolódásra.

Diákjaink szabadon véleményt nyilváníthatnak, tájékoztatást kaphatnak a személyüket és tanulmányaikat érintő kérdésekről, e körben javaslatot tehetnek, kérdést intézhetnek az iskolavezetőihez, pedagógusaihoz, illetve a diákönkormányzathoz.

Tanulóink személyesen, vagy képviselő útján, utóbbi esetben mindenekelőtt a diákönkormányzat szervezetén és tisztségviselőin keresztül tudnak részt venni az intézményi döntéshozatal folyamatában – számos esetkörben szerepvállalásuk nem csupán kívánatos, de nélkülözhetetlen.

A diákok döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye maghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni: az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, az ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor, a Házirend elfogadása előtt.

A tanulók képviselőtét az intézményi döntéshozatali folyamatban elsősorban az iskolai diákönkormányzat elnöke, illetve elnökhelyettese látja el; munkájukat, illetve felkészülésüket segíti a diákönkormányzatot patronáló tanár is, utóbbi személy felkéréséről a tanulók döntenek a diákönkormányzat közgyűlésén.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről. Az említettek közül kiemelt fontosságú területként kezeljük a diákönkormányzat éves programjának kialakítását, hiszen a diákság számos, tanórán kívüli tevékenységgel gazdagítja intézményünk eseménynaptárát. Ennek keretében, pl. a diákönkormányzat számára biztosított Diáknapi, illetve a Kardos-hét szervezésén keresztül nem csupán résztvevői, de kezdeményezői is lehetnek tanulóink az iskolában zajló döntéshozatalnak, éppúgy, mint egyéb tanórán kívüli tevékenységek tartalmának, formájának, rendjének és időbeosztásának meghatározásakor.

A tanulók részt vállalhatnak az iskolarádió feladatainak meghatározásában, az adások tartalmának az összeállításában.

A tanulók képviselőtét látják el az osztályok DÖK-képviselői, akik rendszeresen részt vesznek a közösségeket érintő kezdeményezések, illetve programok megbeszélésein, egyeztetésein, illetve tájékoztatják tanulóitársaikat és a tantestületet az egyes feladatokkal, kezdeményezésekkel kapcsolatosan megfogalmazódó véleményekről, gondolatokról.

A DÖK elnöke, illetve elnökhelyettese meghívottként részt vesz azokon az értekezleteken, ahol a tanulókat közvetlenül érintő kérdéseket tárgyalja a tantestület.

Diákjainknak lehetőségük van dönteni iskolai diákönkormányzatuk szervezeti és működési szabályzatáról, annak éves program- és munkatervéről éppúgy, mint a tanév során esedékes diákközgyűlések összehívásáról, illetve azok napirendjéről.

Tanulóink a Diákönkormányzaton, illetve osztályközösségeik képviselőin keresztül gyakorolják véleménynyilvánítási jogukat az intézményi dokumentumok, pl. az iskolai Szervezeti és működési szabályzat vagy a Házirend elfogadásakor, de az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a tanulók nagyobb közösségét – egy osztályt vagy az iskola legalább 30 fős közösségét – érintő kérdések meghozatalánál is, valamint a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához; a tanév helyi rendjének kialakításakor, a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez, az iskolai

sportkör működési rendjének megállapításához, a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához, a könyvtár működési rendjének kialakításához egyaránt.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola közösségeinek kapcsolata

A tantestület fórumai

Tájékoztató (értékelő, feladatosztó) tantestületi értekezletek heti rendszerességgel, szükség szerint röpgyűlések tartása.

Tanévnyitó értekezlet, félév- és tanévzárártékelő értekezletek.

- Kibővített intézményvezetési megbeszélés

Fontos döntések meghozatalát megelőzően összehívott megbeszélések.

- Szakmai munkaközösségek fórumai

A munkaközösségek értekezletei, beszámolói, feljegyzései, beadványai a tantestületnek.

- A diákok fórumai

Diákközgyűlés, osztályfőnöki óra, DÖK-ülések, fórumok, iskolarádiós megbeszélések.

- A szülők fórumai

Szülői értekezletek, fogadóórák, a szülői szervezet megbeszélései és kisebb szülői csoportok megbeszélései.

- Az információáramlás, az információs rendszerek

Az intézmény színvonalas és eredményes működéséhez elengedhetetlen feltétel az igényes munka mellett a jól, összehangoltan működő nevelőtestület.

Így munkánk fontos részét alkotják az eszmecserék, megbeszélések, viták, tapasztalatcserék, gyűlések és értekezletek. Emellett a tanulókkal való közös munkálkodás is megkívánja az állandó információcserét. A közös feladatok szükségessé teszik az intézmény valamennyi dolgozójának kapcsolattartását is. Ezek együttese adja az intézmény információs rendszerét.

- A szülők és egyéb hozzátartozók intézménybe való belépésének és benntartózkodásának pontos rendjét a hatályos jogszabályi előírások alapján az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) tartalmazza, melyet a szülők a kapcsolattartás során kötelesek betartani.

A nevelőtestület tájékoztatását szolgálják:

- A nevelőtestületi értekezletek

Lehetőséget teremtenek nagyobb horderejű nevelési, oktatási témák ismertetésére, feldolgozására, értékelésére, új utak, módszerek keresésére, egyes munkaközösségek munkájának megismerésére.

- Az intézményvezetés ülései

A heti-, napi teendők megbeszélésére és a havi programok összeállítására szolgáló heti rendszerességgel tartott megbeszélések.

Résztvevők: intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, illetve az aktuális témák szerint meghívottak.

- A havi program

Az éves munkaterv időarányos lebontása, kiegészítve az aktuális iskolai-,városi-,megyei-, esetleg országos, versenyekkel rendezvényekkel.

Az információk közlésén túl feladatkijelölést is tartalmaz, az érintettek számára írásbeli utasítást is jelent. A program összeállításakor javaslatot tehetnek a tanárok, illetve a diákönkormányzat.

- Kapcsolattartás elektronikus úton

Az intézményvezetés elektronikus úton tájékoztatja a tantestületet az iskolai hírekről, illetve elektronikusan küld anyagokat a tanárok számára. Lehetőség van összes pedagógusnak, vagy egy –egy csoportnak az informálására is. A kapcsolat kölcsönös: a pedagógusok egymást, és az intézményvezetést is tájékoztathatják különböző kérdésekről.

- Tanári röpgyűlések

Előre nem tervezhető, gyors, sürgős tájékoztatást, döntést, intézkedést, információcserét vagy feladat-meghatározást igénylő ügyekben hívjuk össze. Így időpontja és rendszeressége változó.

- Munkaközösségi megbeszélések

A szakmai munkaközösségek munkatervében meghatározott megbeszélések.

- Iskolarádió

Az iskola napi munkáját segítő, az intézmény egészét vagy jelentős hányadát érintő információk közlésére, a nevelési feladatokat szolgáló műsorok, megemlékezések közvetítésére szolgál.

A szülők tájékoztatását szolgálják:

A szülőket az intézmény hagyományos rendezvényein (tanévnyitó és -záró ünnepély, szülői értekezletek, fogadóórák) tájékoztatjuk az intézményt és őket leginkább érintő kérdésekről.

Ennek formái:

- Iskolarádió
- Felvételi tájékoztató "füzet"

Ekkor találkozik először a szülő intézményünk képzési profiljával. Célunk a lehető legszélesebb körű információnyújtás az érintett korosztály és szülei körében.

- Nyílt napok
 - A pályaválasztást elősegítő, az iskolai élet egészét reprezentáló előadások és konzultációk (középiskola)
 - A beiskolázást segítő nyílt nap, tanórák látogatása (általános iskola)

A nyílt napok időpontját a tanév helyi rendje szabályozza.

- Fogadóórák

Évente két alkalommal iskolai fogadóórát tartunk, de a tanév során előzetes egyeztetés alapján a kért időpontban is fogadjuk az érdeklődő szülőket.
- Szülői értekezletek

Évente két alkalommal rendezzünk valamennyi osztályban.

Rendkívüli program vagy probléma esetén összehívjuk az érintett osztály vagy közösség szülőit.
- Szülői szervezet értekezletei

Az éves munkatervben meghatározottak szerint.
- Szülők számára szervezett rendezvények

A szülők-nevelők bálja, az osztályok által szervezett családi napok és az egyéb programok lehetőséget nyújtanak a találkozásra, a kommunikációra a tanárok és a szülők között.

 - Elektronikus úton

Az osztályfőnökök levelező listák segítségével és a Kréta-naplón keresztül továbbítják az intézményvezetés üzeneteit, illetve meghívását az iskolai

rendezvényekre. Tájékoztatják a szülőket – csoportosan vagy egyénileg – az osztállyal vagy egyes tanulókkal kapcsolatos eseményekről.

A kapcsolat kölcsönös: a szülő is felkeresheti az osztályfőnököt, az intézményvezetést elektronikus úton.

A diákok tájékoztatását szolgálja:

- Diákközygyűlés
Minden tanév decemberében (Kardos-héten) tartjuk meg küldöttgyűlés formájában. Az osztályok két képviselőt delegálnak.
- A diákönkormányzati gyűlések
Az éves munkaterv és az aktuális feladatok alapján.
- A DÖK-vezetőinek megbeszélései
Az éves munkatervi feladatok megvalósítása során felmerült igény szerint.
- Kapcsolattartás elektronikus úton
Az osztályfőnökök, adott esetben a szaktanárok levelező listák segítségével (Teams-felületen) továbbítják az információkat a tanulóknak, illetve segédanyagot küldenek a tanulóknak a tananyag feldolgozásának megkönnyítésére. A versenyekre történő felkészítéshez is segítséget nyújt ez a lehetőség.
- Iskolarádió
Közérdekű információk, felhívások szervezésével kapcsolatos tudnivalók, elért eredmények közzlésére ad lehetőséget. Emellett zenei- és kulturális igények alapján a tanulók által összeállított zenei és kulturális műsorok; DÖK-információk közzlését is végzi.

A szülő, tanuló és az iskola kapcsolata

Az iskola – mint nevelő-oktató intézmény – eredményes működéséhez nemcsak a tanulók érdeklődésének, hanem a szülők érdekeinek figyelembe vétele is szükséges.

A szülői ház és a pedagógusközösség aktív, koordinált együttműködése nélkül lehetetlen az iskolai nevelés és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményes megvalósítása. Az együttműködés alapja: a tanulók iránt érzett kölcsönös felelősség. Egymás kölcsönös támogatása és koordinált pedagógiai tevékenység révén lehet megfelelő eredményt elérni. A kedvezően fejlődő személyiség kialakulásának feltétele a kölcsönös bizalom és a tájékoztatás.

Az együttműködés formái az intézmény részéről

Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről és magatartásáról írásban (e-Kréta naplón keresztül) és szóban.

Formái: az e-napló rendszeres ellenőrzése, írásbeli jelzés a tanuló gyenge tanulmányi eredményéről, igazolatlan mulasztásáról, a túlzottan magas igazolt mulasztási órák számáról és a mulasztás következményeiről.

A tanuló egyéni vagy családi problémája, veszélyeztetés esetén a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tájékoztatása, vagy egyéb intézkedés kezdeményezése.

A szülők tájékoztatása az órán kívüli nevelési lehetőségekről.

Változatos tárgyú szakkörök, sportköri foglalkozások indítása, ahol nemcsak a tanuló tudása, hanem személyisége is fejlődik.

Előre tervezett és rendkívüli szülői értekezletek, fogadóórák, pályaválasztási tanácsadás, nyílt napok szervezése (alsó tagozat és gimnázium); előadások szervezése (pszichológus, egészségügyi szakember, rendőrség stb. meghívásával).

Az együttműködés formái a tanulók részéről

A tanuló kötelessége a köznevelési törvény és az iskola házirendjének megfelelő teljesítése.

A tanuló éljen a köznevelési törvényben és az intézmény házirendjében biztosított jogaival.

A tanulók hozzájárulása javaslataival, ötleteivel az iskola életének gazdagításához.

Aktív részvétel a tanulók által választott foglalkozásokon.

Aktív részvétel a DÖK rendezvényein.

Az együttműködés formái a szülők részéről (tájékozódási igénynek megfelelően)

Aktív részvétel: az iskolai rendezvényeken, a szülői szervezet munkájában.

Ötletadás, az igények és problémák őszinte feltárása az iskola nevelő-oktató munkájával kapcsolatban.

Őszinte véleménynyilvánítás az intézmény által felvetett kérdésekben.

Együttműködő magatartás a nevelési problémák leküzdésében, a tanulók felzárkóztatásának segítségével és a tehetséggondozásban.

Érdeklődő, segítő hozzáállás.

Esetleges szponzori segítségnyújtás.

A szülői ház és az intézmény együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

Közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével.

Szülők Akadémiája (tagozatonként) és a Szülők- Nevelők bálja megrendezése.

A meglévő hagyományok bővítése.

Rendkívüli, kötetlen formában rendezett szülői értekezletek.

A szabadidős programokon való részvétel.

A szülők tájékoztatásának további javítása.

A szülők bevonása a tanulók szabadidős programjainak szervezésébe.

2.9 A vizsgák szabályai

- Az érettségi vizsgát vizsgaszabályzat szabályozza.
- Helyi tantervünk határozza meg azokat a tantárgyakat, amelyeket a tanulóknak tanulniuk kell, illetve választaniuk lehet.
- Az osztályozó vizsgákat, beszámolókat egyéni elbírálás és engedélyezés alapján szervezzük.
- Az osztályozó- és különbözeti vizsgák megszervezésekor a helyi tanterv követelményei a mérvadók.
- Javítóvizsga: ha a tanuló a tanév végén valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor az adott tantárgyból javítóvizsgát tehet. Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló osztályozóvizsgáról, különbözeti vizsgáról igazoltan távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem teljesítette.
- Az osztályozó vizsgáknak az osztályozó konferencia időpontjáig, illetve előrehozott érettségi esetén az érettségire történő jelentkezés időpontjáig, a javító vizsgáknak a tanév első napjáig le kell zárulniuk.
- A tanulmányok alatti osztályozó vizsgák lebonyolítására és lezárására legkésőbb az adott félévi vagy év végi osztályozó értekezlet megkezdéséig van lehetőség. Amennyiben a tanuló az előre kijelölt osztályozó vizsgáról vagy javító vizsgáról igazoltan (orvosi vagy hivatalos igazolással) hiányzik, pótló vizsgát köteles tenni. A pótló vizsga megszervezéséről és lebonyolításáról az intézménynek még az adott tanév hivatalos utolsó napjáig (augusztus 31-ig) gondoskodnia kell.

A tanulmányok alatti vizsgák

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása:

- akinek félévi és végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni, ezért a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít (pl. egyéni tanrendes tanuló, mulasztás miatt nem osztályozható, stb.);
- aki a Pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév-összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni, ezért osztályozó vizsgára jelentkezik;
- aki számára az intézményvezető különбöзeti vizsgát ír elő;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít;
- aki engedéllyel hosszabb ideig távol van

I. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és vizsgarészei

1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőzően, ha

- hiányzásának mértéke meghaladja a 250 órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30%-át, és emiatt nem osztályozható;
- felmentést kapott – kérelemre – a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól sajátos helyzete miatt;
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, például, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamokon fejeződik be;
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

2. Beszámoltató vizsga

- 1-2 hónapos tananyagból, engedélyezett, igazolt hiányzás esetén, az intézményvezető előzetes engedélye szerint egyéni elbírálás alapján.

3. Javítóvizsga

- Ha a tanuló tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet.
- Ha osztályozó vizsgáról, különbözeti vizsgáról a tanuló neki felróható okból késik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik, javítóvizsgát tehet.

4. Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény vezetője a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az iskola a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább-haladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyait, tartalmát, időpontját az intézményvezető határozza meg, a határozatot írásban megküldi a tanulónak és gondviselőnek. A határozatról tájékoztatja az érintett szaktanárokat.

5. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó- /javító-/ különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából vagy a nem teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet.

Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A tanulmányok alatti vizsgák részei

A tanulmányok alatti vizsgák írásbeli és szóbeli vizsgarészeket tartalmazhatnak. Az írásbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített

vizsgadolgozat – feladatlap megoldásából, a szóbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített tételek kifejtéséből vagy kifejtendő feladatok megoldásából áll.

A vizsgarészek a munkaközösségek által meghatározott módon tantárgyanként

A vizsgarészek részletezése

magyar irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
matematika	írásbeli + indokolt esetben szóbeli vizsga
fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
etika	írásbeli + szóbeli vizsga
ének-zene	írásbeli + szóbeli vizsga
digitális kultúra	gyakorlati + indokolt esetben szóbeli vizsga
testnevelés	gyakorlati + indokolt esetben szóbeli vizsga
vizuális kultúra	gyakorlati + indokolt esetben szóbeli vizsga
életvitel	gyakorlati + indokolt esetben szóbeli vizsga

II. A tanulmányok alatti vizsgák időpontja, a jelentkezés módja

A vizsgák időpontjait az intézmény éves munkaterve tartalmazza, ettől eltérő időpontot – írásos kérelemre – az intézményvezető engedélyezhet.

Az osztályozó vizsgák időpontja:

- az első félév zárása előtti utolsó három tanítási hét;
- a tanítási év zárása előtti utolsó három tanítási hét.

A javítóvizsgák időpontja:

- augusztus utolsó két hete.

A különbözeti vizsgák időpontja:

- az első félév zárása előtti utolsó három tanítási hét;
- augusztus utolsó két hete;

- egyéni megítélés alapján az intézményvezető határozata szerint.

A vizsgára való jelentkezés módja:

- Ha a vizsgát a tanuló és/vagy törvényes képviselő kéri, a vizsgákra írásban kell jelentkezni legkésőbb a vizsgát megelőző 30. napig.

Az intézményvezető vagy a nevelőtestület által előírt különbözeti-, osztályozó-, javítóvizsgákra nem kell jelentkezést benyújtani.

III. A vizsga tartalma

A vizsgatantárgyak követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény Pedagógiai programjában rögzített követelmény rendszerével.

Az osztályozó- és a javítóvizsgán az adott tanév helyi tantervében előírt tananyaga kérhető számon. Ez az intézmény helyi tantervében megtalálható. Az egyes tantárgyakból a vizsga összetevőinek – a témaköröknek – súlyozását az érintett munkaközösségek határozzák meg.

IV. A sajátos nevelési igényű tanulókra, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázókra vonatkozó külön szabályok

A tanulmányok alatti vizsgák során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A mentességről, kedvezményekről az intézményvezető határozatot hoz, melyről a tanulót/gondviselőt és vizsgabizottságot értesíti.

A vizsgázó kérésére, a szakértői javaslat figyelembe vételével az intézményvezető engedélyezheti:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő legfeljebb harminc perccel történő meghosszabbítását;

- a szóbeli vizsgán a harminc perc gondolkodási idő legfeljebb tíz perccel való megnövelését;
- az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatát;
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga, vagy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga letételét.

Ha a vizsgázónak a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 68§(4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el a dolgozatot. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

V. Független vizsgabizottság előtti vizsga

A tanulmányok alatti vizsgát az iskolában, illetve rendeletben meghatározottak szerint független vizsgabizottság előtt is lehet tenni.

A tanulónak joga van ahhoz, hogy tudásáról független vizsgabizottság előtt adjon számot, tehát kérheti, hogy félévi és év végi osztályzatát az iskolán kívül a független vizsgabizottság állapítsa meg.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A kérelmezés eljárásrendje:

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a Kormányhivatal Oktatási Osztálya szervezi.

A tanuló – kiskorú esetén gondviselője aláírásával –

- a félévi, illetve év végi osztályzat megállapítására a félév, illetve a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig;
- ha mulasztás miatt nem osztályozható – és részére a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsgát – az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be,

hogy osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván a tanuló vizsgát tenni. Az intézmény vezetője a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő aláírásával – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesen. Az intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

Az intézményvezető a kérelemről tájékoztatja a Kormányhivatal Oktatási Osztályát, amely írásban értesíti a tanulót vagy a gondviselőt és a tanuló iskolájának intézményvezetőjét a vizsga helyéről és idejéről.

A tanuló a tantárgy(ak) jellegétől függően – a tantervi előírások alapján – tesz csak írásbeli, írásbeli és szóbeli, illetve gyakorlati vizsgát. A vizsga végén a bizottság értékeli a tanuló teljesítményét és megállapítja a végleges osztályzat(ok)at.

A független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó a hozzátartozója, illetve aki abban az intézményben tanít, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgabizottság, illetőleg a vizsgáztató intézmény törzslapi bejegyzése céljából értesíti azt az iskolát, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről- figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott, illetve a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az intézmény dönt, amellyel az érintett tanuló jogviszonyban áll.

VI. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének, lebonyolításának általános szabályai

Az intézményvezető feladatai

- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az intézmény vezetője készíti elő.
- Az intézményvezető felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- Az intézményvezető e feladata ellátása során:
 - dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe;

- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről;
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását;
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- Feladatai az előkészítés során:
 - a jelentkezések összegyűjtése;
 - döntés a jelentkezésekről és mentesítésekről, a döntés határozatba foglalása;
 - az engedély megadásával egyidejűleg tájékoztatja a tanulókat arról, hogy a vizsga témaköreiből hol tájékozódhatnak;
 - a vizsgarend kialakítása, helyszínek, időpontok kijelölése, bizottságok megbízása;
 - a vizsgafeladatok, vizsgatételek elkészíttetése a követelmények alapján;
 - a vizsga körülményeinek, feltételeinek biztosítása a zavartalan lebonyolítás érdekében.

A vizsgabizottság

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni.

Ha a vizsgát az intézmény szervezi, a vizsgabizottság az intézmény pedagógusaiból áll, elnökét és tagjait – kérdező tanár, ellenőrző tanár – az intézményvezető bízza meg. A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat a Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság elnökének feladatai:

- felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért;
- meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását;

- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit;
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait;
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el;
- a gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről;
- ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de amennyiben a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.
- A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja:
- A vizsgabizottság tagjainak feladata:
 - A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.
- Feladatai a vizsga előkészítése során:
 - Előkészíti az írásbeli feladatsort és értékelési útmutatót, a szóbeli tételsort és annak értékelőlapját. A munkaközösség – vezetői ellenőrzés és aláírás után – az intézményvezetőnek átadja legalább a vizsga időpontja előtt egy héttel. (A feladatsort és a tételsort titkosan kell kezelni.)
 - A vizsgázók írásbeli dolgozatait a vizsgát követően, a szóbeli vizsga előtt kijavítja és értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
 - A szóbeli tételsor egy félévi tananyag esetén minimálisan 8 tételből áll, a reál tárgyak esetén a szóbeli tételek száma: a vizsgázók száma +2.

- A szóbeli /gyakorlati vizsga esetén

Az előkészítés során:

- A gyakorlati feladatsort és az értékelési – pontozási útmutatót az intézményvezető által a vizsgáztatással megbízott szaktanár állítja össze. A feladatsort és a pontozási

útmutatót a munkaközösség-vezető hagyja jóvá, látja el az aláírásával a vizsga időpontja előtt minimum két hónappal és két nappal.

- A gyakorlati vizsgafeladatokat és azok pontozását tartalmazó értékelő lapokat legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az intézmény vezetője hagyja jóvá.
- A tematikát a vizsgázó tudomására kell hozni legkésőbb 30 nappal a vizsga előtt.
- Gondoskodik az egyes tantárgyak vizsgához szükséges segédeszközökről.

A vizsgán:

- Szükség esetén kérdésekkel segíti a vizsgázót a tétel kifejtésében.
- A részpontszámokat rávezeti a vizsgarész értékelő lapjára.
- Közreműködik a szóbeli vizsga rendjének megtartásában.

Az ellenőrző tanárt az intézményvezető jelöli ki a munkaközösség tagjai közül. Kontrolláló szerepet tölt be a vizsga során. Közreműködik az írásbeli dolgozat pontszámának véglegesítésében, a szóbeli tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak szükség szerint kérdéseket tehet fel, javaslatot tesz a vizsgázó teljesítményének értékelésére.

A vizsgarészek lebonyolítása

A vizsga reggel 8.00 óra előtt nem kezdődhet el, és legfeljebb délután 17.00-ig tarthat.

Az írásbeli vizsga szabályai

- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarják és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapon, tétellapon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tollal kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet ebben az esetben a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

- Az íróeszközökről a vizsgázók, az intézmény helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján:
 - a.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel kell növelni;
 - b.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja;
 - c.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet;
 - d.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőt kell biztosítani.
A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

A szóbeli vizsga szabályai

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően.
- A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
- A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelete alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani. A póttételből való felkészülési idő minimálisan harminc perc, a felelet ideje tizenöt perc.

- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági véleménnyel megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján:
 - a.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni;
 - b.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le;
 - c.) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet;
 - d.) Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A gyakorlati vizsgarész szabályai

- A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgázó tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. számítástechnikai program).
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő

feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

A gyakorlati vizsga lebonyolítása

A gyakorlati vizsga időtartamát a tananyag jellege és a feladatsor időigénye alapján a szakmai munkaközösség-vezetők az alábbiakban határozták meg:

Tantárgy	Időtartam
Testnevelés	45 perc
Digitális kultúra	90 perc

VII. A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga pontozása

- Az írásbeli dolgozatot a kérdező tanár a pontozási útmutatóban meghatározottak szerint kijavítja.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését.
- A szóbeli vizsga előtt – az előzetes értekezleten – az elnök és az ellenőrző tanár közreműködésével a bizottság a pontszámokat véglegesíti, szükség esetén módosítja.

A szóbeli és a gyakorlati vizsga pontozása

- A szóbeli vizsgán a feleltrészek pontszámait az értékelő lap alján a vizsgabizottság tagjai együtt határozzák meg. Vita esetén a szavazattöbbség dönt. A pontszámokat a szóbeli vizsga értékelőlapjára rávezetik.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.
- A vizsgázó a gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A tanuló végső osztályzata szóbeli vizsga után

Az írásbeli, a szóbeli és a gyakorlati vizsgarészek pontszámai összeadódnak. Az összes pontszámot, az elért %-ra átváltott értékét, valamint a vizsga végső osztályzatát rá kell vezetni a vizsga jegyzőkönyvére. A tanuló összteljesítményének %-ra átváltásakor – az érettségi vizsgaszabályzatban megfogalmazottakhoz közelítően – nem a matematikai kerekítés szabályai szerint kell eljárni.

Az érdemjegyek e szerint a következők:

Középszint	Osztályzat
85-100%	5 (jeles)
65-84%	4 (jó)
45-64%	3 (közepes)
30- 44%	2 (elégséges)
0-29%	1 (elégtelen)

- A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt értesítőben (Kréta-naplóban) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni.
- Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványában is fel kell tüntetni.
- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, az osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.
- Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményeit teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.
- Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.
- Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról, a törzslapon történő bejegyzés céljából, három napon belül írásban értesíti azt az intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyba áll.

- A félévi osztályozó vizsga eredményét az osztályozó naplóban (Kréta-napló) be kell jegyezni.
- Amennyiben a tanuló félévkor is, és év végén is osztályozó vizsgát tesz, akkor az év végi osztályzatát a két osztályozó vizsga alapján az év végi vizsgabizottság állapítja meg.

Tanulmányok alatti vizsgák idegen nyelvből

Az osztályozóvizsga feladatsora a csoport tantervének megfelelő, az adott évfolyamon használt tankönyv tananyagára támaszkodik.

- Minden készségterületet külön mér.
- A sikeres vizsga minimum szintje 30%, ez alatt a vizsga eredménye elégtelen.
- Az egyes részeredmények minimum szintje 30%.

A vizsga részei

1.rész **Írásbeli** időtartama 90 perc (max. pontszám 100)

- nyelvhelyesség
- olvasásértés
- hallásértés
- íráskészség

2. rész **Szóbeli** vizsga (max. pontszám 30 pont)

- társalgás az érettségi témakörök alapján, tételhúzással;
- önálló témakifejtés képleírás alapján.

A szóbeli és az írásbeli vizsga két külön napon történik. Kivétel ez alól az az egyéni tanrendes tanuló osztályozó vizsgája, ahol az írásbeli és a szóbeli vizsga 1 napon is megtörténhet indokolt esetben.

VIII. Szabálytalanságok kezelése

- Ha a vizsgáztató tanár az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató tanár a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az intézményvezetőnek.

- Az intézményvezető az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vigyázó és a vizsgáztató tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.
A jegyzőkönyvet a vizsgáztató tanár, az intézményvezető és a vizsgázó írja alá.
A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Ha a vizsgáztató tanár a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapokra, és értesíti az intézményvezetőt.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követ el, az intézményvezetőből és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:
 - a.) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt;
 - b.) az adott vizsgatárgyból – a javító vizsga kivételével – a vizsgázót javítóvizsgára utalja;
 - c.) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a.) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsga teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.
- Ha a szóbeli vizsgán szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását, a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.
A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az intézményvezető az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

IX. A tanulmányok alatti vizsgák iratai és kezelésük

A vizsga jegyzőkönyve

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulóként és vizsgádként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A 20/2012. (VIII. 31.) Emmi rendelet 104.§ alapján a jegyzőkönyvön fel kell tüntetni:

- a vizsgát lebonyolító intézmény nevét, OM azonosítóját és címét;
- a tanuló nevét, születési és idejét, állampolgárságát, anyja születéskori nevét, lakcímét és annak az intézménynek a megnevezését, amellyel a tanuló jogviszonyban áll;
- a vizsgatárgy megnevezését;
- az írásbeli és gyakorlati vizsga időpontját és értékelését;
- a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező tanár aláírását;
- a végleges osztályzatot;
- a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét;
- az elnök, a jegyző (vizsgázó osztályfőnöke) és a vizsgabizottság tagjainak nevét és aláírását.

X. Jogorvoslat

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatban hozott döntésekkel szemben a tanuló, illetve a kiskorú tanuló esetében a szülő a jogorvoslathoz való alkotmányos jogát érvényesítheti.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos döntések, illetve azok elmulasztása ellen az eljárást megindító kérelem a közléstől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított tizenöt napon belül nyújtható be az intézményhez, mint első fokon döntő szervhez. A felülbírálati kérelem és a törvényességi kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló (2004. évi CXL. törvény 102.§) törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

2.10 A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei között – helyi szabályai

A felvétel rendje, helyi szabályai a 4 és 5 évfolyamos gimnáziumi osztályokba

A 4 és 5 évfolyamos gimnáziumi osztályokba jelentkezőknek részt kell venni az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskolák számára szervezett egységes (központi) írásbeli felvételi vizsgán magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi pontok kiszámításának módja (Elérhető pontok)

Hozott pontok: magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika, az idegen nyelv és egy szabadon választott természettudományos tárgy (földrajz, biológia, fizika, kémia) hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi osztályzatai	50 pont
A központi felvételi eredménye (2*50)	100 pont
Szóbeli felvételi vizsga	50 pont
Összesen elérhető:	200 pont

Az írásbeli felvételi vizsgán legalább 50 pontot elért tanulókat szóbeli vizsgára hívjuk be, amelyen a vizsga kérdései a Nat-ban az alapfokú nevelés-oktatás 1-8. évfolyamára meghatározott követelményrendszerre épülnek.

Azonos pontszám esetén a következő szempontok szerint rangsoroljuk a jelentkezőket:

- hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
- azok a gyerekek, akik az általános iskolai tanulmányaikat a Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban végezték,
- a központi felvételin magasabb összpontszámot elérő tanulók,
- a központi felvételin matematikából magasabb pontszámot elérő tanulók,
- amennyiben az előző szempontok alapján esetlegesen még nem lehet egyértelműen rangsorolni a diákokat, a szigetszentmiklósi állandó lakhely az utolsó rangsorolási szempont. Ehhez szigetszentmiklósi diákok esetében kérjük a jelentkezési laphoz mellékelni a lakcímkártya másolatát.

Mindkét tagozaton legalább 120 pontot kell elérni ahhoz a tanulóknak, hogy a felvételi listán rangsorolásra kerüljenek. A rangsorba állítás nem jelenti, hogy a tanuló felvételt nyert, a felvételi keretszámok alapján alakul ki a felvehető diákok névsora.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha rendelkezik a helyi tantervekben tantárgyanként és műveltségi területenként megfogalmazott kulcskompetenciákkal, az ott előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon a tanév végéig sikeresen teljesítette, azaz nincs elégtelen osztályzata.

- Ha a tantestület a tanulót javítóvizsgára utasította, azt augusztus 31-ig a tantestület által előírt időpontban teljesítheti.
- A tanuló indokolt esetben az intézményvezető engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie.
- Ha a tanuló a tanév végén valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, ezekből a tantárgyakból javítóvizsgát tehet. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a hármat, a tanuló csak évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait.
- Ha a tanuló tanév végéig, azaz a javítóvizsgán sem teljesíti az előírt tanulmányi kötelezettségeit, csak évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait.
- Kérelemre – indokolt esetben – engedélyezhető az évfolyam megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.
- A 20/2012. EMMI rendelet 74.§ (6) alapján, ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén ezt a tantárgyat már nem tanulhatja.

Felügyeletét minden tanév elején (az adott tantárgy tanóráin) a szülővel történő írásos megállapodás szerint látja el a szülő/iskola.

Az átvétel rendje, helyi szabályai

A Nkt. 46.§ (1) szerint:

Az iskola helyi tantervének biztosítania kell az iskolaváltást, a tanuló átvételét, szükség esetén különbözeti vizsgával vagy évfolyamismétléssel.

Iskolánk a következő feltételek teljesülése esetén foglalkozik másik iskolából történő átvétellel:

- A szülő írásban kérje az intézményvezetőtől az átvételt.
- Az átvétel szükséges feltétele; hogy iskolánkban legyen férőhely olyan típusú osztályban, amilyenben a tanuló korábbi iskolájában járt. Egyébként más típusú osztályba csak előzetes különbözeti vizsga után valósulhat meg az átvétel.
- A felvétel egyéni mérlegelés alapján történik az intézményvezető döntése alapján.
- Amennyiben év közben történik az átvétel az előző iskolából kérjük a tanuló valamennyi érdemjegyét, a mulasztásra vonatkozó adatokat és témazáró dolgozatait.

Külföldi tanulmányokról visszatérő diákok fogadása, beilleszkedése

A köznevelési törvény 91.§ (1) szerint magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldön és tankötelezettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti.

(2) A tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatását – a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából – be kell jelenteni a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatalnak, vagy ha a tanuló már hazai iskolába beiratkozott, az intézmény vezetőjének.

(3) A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel.

A tanuló és a szülő a tanuló távozásakor írásban kéri a tanulói jogviszony szüneteltetését. A tanuló visszatérése után abban az osztályban folytathatja tanulmányait, amit az osztálylétszámok, az óratervek és a külföldön folytatott tanulmányok alapján az intézményvezető részére kijelöl.

Csak akkor számíthatunk be külföldön folytatott résztanulmányokat, ha a tanuló külföldön elismert intézményben folytatta tanulmányait.

Ezt a külföldön szerzett bizonyítványának hivatalos fordításával kell igazolnia. A tanuló évfolyam megszakítás nélkül akkor folytathatja tanulmányait; résztanulmányainak beszámítását akkor kérheti, ha az iskola által a számára kijelölt különbözeti vizsgákat teljesíti. Amennyiben a különbözeti és osztályozó vizsgát nem vállalja, a tanulmányait a bizonyítványa záradéka alapján folytathatja.

Egyéni tanrendes tanulók értékelése

Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az intézményvezető által meghatározott időben és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. Az egyéni tanrendes tanulók magatartását, szorgalmát nem minősítjük.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos intézményi terv

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben:

1. Az elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése.

Fontos, hogy rájöjjenek; egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit el is tudnak végezni. Ide tartozik a segélyhívás (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentő kihívása), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása.

A gyerekek megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl. bicikli, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

2. Elsősegély-nyújtás és a baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

NAT 2020 Ember és természet műveltségi terület

Biológia (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége. Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

Fizika (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége;

Az elektromos áram hatása az élő szervezetre;

Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek

Kémia (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége;

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban

Kémia (9. évfolyam)

Mivel foglalkozik a kémia – a balesetmentes kísérletezés

Fizika (9. évfolyam)

Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek

2.12. Közösségi szolgálat teljesítése

A közösségi szolgálat bevezetésének törvényi hátterét a következő törvények alkotják:

1.1. Nemzeti köznevelési törvény

1.2. A köznevelési törvény végrehajtási rendelet

1.3. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete

Az iskola Pedagógiai programjáról

1.4. 1.5. 2005. évi LXXXVIII törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről

1.5. Nemzeti Alaptanterv

1.6. Nemzeti Önkéntes Stratégia és Cselekvési Terv (2021-2030)

1.7. Civil törvény

1.8. Közérdekű önkéntes tevékenységekről szóló törvény

Az önkéntes tevékenységről és a civil szervezetekről szóló törvények nem az iskolai közösségi szolgálatot szabályozzák, de hasznos információt nyújtanak annak megszervezésére.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény alapján a középiskolai nappali képzésben résztvevő és az érettségi vizsgát 2016. január 1-jét követően megkezdő tanulók esetében a rendes érettségi megkezdésének feltétele az 50 óra közösségi szolgálat igazolása.

A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely egyénileg vagy csoportosan projektmódszerrel végezhető. Igazolása a projekt megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik.

Az iskolai közösségi szolgálat célja, hogy fejlessze a tanulók szociális érzékenységét, segítse elő helyes önismeretüket, növelje érzelmi intelligenciájukat, segítse elő társadalmi felelősségvállalásukat. E kompetenciák fejlesztése mellett a pályaorientációban is fontos lehet a tanulónak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat.

A pedagógiai célokon túl az is lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett számára. Érezhesse a tanuló, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javítja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők, vagy élőknek életminőségét, a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élőknek, tevékenykedőknek, továbbá jelentsen segítséget a fogadó intézmények munkavállalói számára is. Fontos értéke a programnak, hogy a tanulók mindegyikének lehetőséget teremtsen a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megtalálására. Az együttműködés, a kölcsönösség fontos alapérték, aminek meg kell jelennie a program minden fázisában és elemében a részt vevő szervezetek és intézmények között egyaránt.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.04.) Kormányrendelet kimondja, hogy a NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését,

kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet is kitér a középiskolában a közösségi szolgálattal kapcsolatos teendőkre.

Ezen törvényi háttér alapján szervezi meg iskolánk a közösségi szolgálatot.

Az intézményvezető minden tanévben kijelöli a program szervezésében és lebonyolításában résztvevő pedagógusokat: a koordinátort, az évfolyamfelelősöket, az érintett osztályfőnököket. A koordinátor feladata a kapcsolattartás a fogadó intézményekkel, az együttműködési szerződések elkészítése, az elfogadott szerződések listájának a frissítése; az intézménybe beérkezett munkalehetőségeket hirdeti a diákoknak, visszajelez a fogadó szervezeteknek.

Az évfolyamfelelősök végig kísérik évfolyamukat a 9. évfolyamtól az érettségiig.

A tanév elején előkészítik a jelentkezési lapokat és a közösségszolgálati naplókat, a tanév során pedig ellenőrzik azokat, és az elvégzett órákat dokumentálják a napló megfelelő helyén. Szükség esetén elkészítik a statisztikát.

Az osztályfőnökök kiosztják és összegyűjtik a jelentkezési lapokat és a közösségszolgálati naplókat, tájékoztatják a szülőket és a diákokat, a napló alapján vezetik a bizonyítványokat és törzskönyveket.

A fogadó intézmények kiválasztásánál egyrészt fontos a munka jellege, hiszen a közösségi szolgálat keretei között:

- a.) az egészségügyi,
- b.) a szociális és jóléti,
- c.) az oktatási,
- d.) a kulturális és közösségi,
- e.) a környezet- és természetvédelmi,
- f.) a katasztrófavédelmi

g.) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen, valamint

h.) bűn- és baleset-megelőzés területén folytatható tevékenység.

Másrészt fontos a szervezet típusa – a fenti területeken tevékenykedő, nem profitorientált szervezetek jöhetnek szóba. Érdekvédelmi, képviseleti, politikai szervezettel akkor sem köthető együttműködési megállapodás, ha az egyébként fogadhat önkénteseket.

Törekszünk arra, hogy elsősorban a helyi állami, társadalmi és civil szervezetek tartozzanak partnereink közé, de a szülők, diákok információik, kapcsolataik révén javaslataikkal segíthetik az iskola számára a megfelelő partner bevonását a programba. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a tanuló lakóhelyén szeretné teljesíteni a közösségi szolgálatot.

A fogadó intézményekkel együttműködési szerződést kötünk, ezeket a szerződéseket tanévenként felülvizsgáljuk.

A közösségi szolgálat keretei között a 18. életévüket betöltött tanulók esetében véradási tevékenységre legfeljebb négy óra beszámítható oly módon, hogy egy véradási alkalom 4 óra közösségi szolgálatnak felel meg.

A közösségi szolgálat **időkerete** egyaránt érinti a munkaszervezést és a munkavégzést.

Az intézmény törekszik arra, hogy a közösségi szolgálatot a 9-11. évfolyamon egyenletesen elosztva szervezze meg, de figyelembe veszik a diákok és szülők kéréseit.

Az 50 órán belül max. 5 órát felkészítő - és ugyancsak max. 5 órát záró - foglalkozás szervezhető. (max. 10 óra)

Iskolán belül is végezhető közösségi szolgálat, max. 50 óra 20%-ban (max. 10 óra).

A közösség szórakoztatása – akár látvány- vagy csapatsport, akár művészeti bemutatók, zenekari fellépések, táncbemutatók formájában – elfogadhatók, de a rendszeres próbatevékenység nem. Ilyen tevékenység az időkeret max. 40%-ban (20 órában) végezhető. Ugyanakkor az időkeret min. 20%-ban (10 órában) új tevékenységet kell végezni. Az 50 óra több kisebb, de akár egy nagy projekt keretében is teljesíthető.

A munkavégzés során figyelembe kell venni a törvényi korlátozásokat, amelyek alapján a diákok 18 éves koruk alatt 20 óra 6 óra között nem dolgozhatnak, és 2 nap között legalább 14 óra pihenőidőt kell biztosítani.

A közösségi szolgálat időkerete tanítási napokon napi 1-3 óra, tanítási napokon kívül napi 1-5 óra, függetlenül a diák életkoráról.

Pihenőidőt az egyes tevékenységgel töltött napok között nem kell tartani.

A közösségi szolgálat **dokumentálását** és a keletkezett iratok őrzési rendjét részletesen az iskola iratkezelési szabályzata tartalmazza.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként:

- a.) a tanulónak minden tanévben jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát;
- b.) az osztálynaplóban (e-Kréta naplóban), a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálni kell a közösségi szolgálat teljesítését;
- c.) a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad;
- d.) az intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, ennek hiányában nem igazoljuk az órákat.

A program zárásaként a tanulónak 1 (A4) oldalas beszámolót kell írnia.

Kötelező formátum: Times New Roman betűtípus, normál margó, 12-es betűméret; 1,5 sorköz. A beszámoló 1 példányát nyomtatott formában, aláírva a közösségi szolgálati naplóval együtt az osztályfőnökének kell leadnia, ezzel együtt fel kell töltenie a beszámolót gimnazium@kardosiskola.hu címre.

A diáknak a beszámolóban meg kell adnia, hogy az egyes tevékenységtípusokat hány órában végezte, és mennyit dolgozott az iskolában, saját egyesületben, illetve külső fogadó szervezetnél.

A beszámolóban a tanulónak le kell írnia, hogy milyen élményei voltak munkavégzés közben, melyik munkahelyet és tevékenységet ajánlaná, segít-e a pályaválasztásban és az önismeretben. A tanulónak ügyelnie kell mások személyiségi jogaira, nem nevezhet meg, vagy fényképezhet le engedély nélkül senkit. Ügyeljen továbbá a törvényi előírásokra az időkeret, a fogadó intézmény és választható tevékenység tekintetében, és az intézmény Pedagógiai programjának kikötéseire, amely szabályozza az iskolában és sport, illetve zenei egyesületben, illetve külső intézménynél végzett munka arányát.

A beszámoló megírása akkor is kötelező, ha a diák több mint 50 órát teljesített, mert ez jelenti a program pedagógiai lezárását.

A nyomtatott példányt az iskola megőrzi a jelentkezési lapokkal és a szerződésekkel együtt.

3. AZ INTÉZMÉNY OKTATÁSI PROGRAMJA

3.1. A választott kerettanterv megnevezése – helyi tanterv alapja

A Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban a NAT és az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettanterv alapján készült el a helyi tanterv.

A helyi tanterv alapját a következő dokumentumok képezik:

Az érettségi vizsga részletes követelményei:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló – többször módosított – 100/1997. (VI. 13.)

Korm. rendelet.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete

A 2020/2021- es tanévtől az 1.; 5.; és 9. évfolyamon, ezután felmenő rendszerben az alábbi dokumentumok szabályozzák a helyi tantervek elkészítését:

- A Kormány 5/2020. (I.30.) Korm.rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet módosításáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:
 - Kerettantervek az általános iskola 1-4. évfolyamára
 - Kerettantervek az általános iskola 5-8. évfolyamára
 - Kerettantervek a gimnázium 9-12. évfolyamára
 - Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez; Nyelvi előkészítő évfolyamok kerettantervei

Az érettségi vizsga részletes követelményei:

https://www.oktatas.hu/koznevels/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló – többször módosított – 100/1997. (VI. 13.)

Korm. rendelet.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

A 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló rendelet meghatározza a műveltségi területeket.

Az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet következtében szükséges módosításokat 2020. szeptember 1-től alkalmazzuk felmenő rendszerben.

A táblázatban felsorolt kötelező és szabadon választható tantárgyakból az intézmény szakmai munkaközösségei elkészítették a helyi tanterveket.

Műveltségi terület	Kötelező tantárgy	Szabadon választható tantárgy
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	-
Idegen nyelv	Angol nyelv Német nyelv	
Matematika	Matematika	
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Állampolgári ismeretek	
Ember és társadalom	Történelmi, társadalmi és állampolgári ismeretek Etika/hit- és erkölcsan Etika	
Természettudomány és földrajz	Természettudomány Kémia Fizika Biológia Komplex természettudomány	
Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és színház	

	Mozgóképkultúra és médiaismeret Dráma és tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret Művészetek	
Technológia	Technika és tervezés Digitális kultúra	
Életvitel és gyakorlat	Életvitel és gyakorlat	
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés Közösségi nevelés	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	

A digitális kultúra tantárgy órakeretén belül felkészítjük a diákokat az digitális kultúra tantárgy érettségi vizsgájára.

A Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban oktatott tantárgyak heti óraszám

A tantárgyak heti óraszámait a választott kerettantervek minimális óraszámait figyelembe véve határozta meg az intézmény. A szabadon tervezhető órák szétosztását az egyes tantárgyak között legtöbb esetben az adott képzés specialitása határozza meg.

A helyi tantervi óraszámokat tartalmazzák az alábbi táblázatok, megjelölve a szabadon tervezhető órák elhelyezését is.

Emelt érettségi felkészítés	11.évfolyam	12.évfolyam
matematika	2	2
történelem	2	2
angol	2	2
német	2	2
digitális kultúra	2	2
mozgóképkultúra és médiaismeret (közép felkészítés)	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret	2	2
Magyar nyelv és irodalom	2	2

Gimnázium óraterve a 2023/2024-es tanévtől (2020-as NAT)

	9.ny	9.a	9.e	10.a	10.e	11.a	11.e	12.a	12.e
irodalom		2	2	3	3	3	3	3	3
magyar nyelv	2	1	1	1	1	1	1	1	1
matematika	3	4	4	3	3	3	3	3	3
történelem		2	2	2	2	3	3	3	3
állampolgári ismeretek								1	1
1.id. nyelv	18	4	4	3	3	4	4	4	4
2.id.nyelv		3	3	3	3	3	3	3	3
digitális kultúra	3	2	2	1	1	2	2		
Művészetek: Dráma és tánc; mozgóképkultúra és médiaismeret						1	1	1	1
közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1
természettudomány/földrajz						2	2		
fizika		2	2	3	3				
kémia		1	1	2	2				
földrajz		2	2	2	2				
biológia-egészségtan		3	3	2	2				
ének		1	1	1	1				
vizuális kultúra		1	1	1	1				
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
érettségi tantárgyra kötelezően felhasználandó						2	2	4	4
összesen	32	34	34	34	34	30	30	29	29

Gimnázium óraterve a 2024/2025-es tanévtől (2020-as NAT)

	9. ny.	9.a	9.e	10.a	10.e	11.a	11.e	12.a	12.e	össz.
irodalom		2	2	3	3	3	3	4	4	24
magyar nyelv	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
matemat.	3	3	3	4	4	4	4	4	4	33

történelem		2	2	2	2	3	3	3	3	20
állampolgári ismeretek								1	1	2
1. id.nyelv	18	4	4	3	3	4	4	5	5	50
2. id.nyelv		4	4	4	4	4	4	4	4	32
digitális kultúra	3	2	2	1	1	2	2			13
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret						1	1	1	1	4
közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
természettudomány						2	2			4
fizika		2	2	3	3					10
kémia		1	1	2	2					6
földrajz		2	2	1	1					6
biológia-egészségtan		3	3	2	2					10
ének		1	1	1	1					4
vizuális kultúra		1	1	1	1					4
testnev.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45
összesen	32	34	34	34	34	30	30	29	29	286
természettudomány helyett földrajz						2				2

2025. szeptemberétől a 11. évfolyamon heti 1 órában Honvédelmi alapismeretek című új tantárgy került bevezetésre. Az első idegen nyelv az angol, amiből a tanulók többsége előrehozott érettségi vizsgát tesz, ezért a német nyelvre igyekszünk nagyobb súlyt fektetni. Ezen szempontok alapján a gimnázium óraterve a következőképpen változott:

Gimnázium óraterve a 2025/2026-es tanévben

	9. ny.	9.a	9.e.	10.a.	10.e	11.a	11.e	12.a	12.e	össz.
irodalom		2	2	3	3	3	3	4	4	24
magyar nyelv	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
matemat.	3	3	3	4	4	4	4	5	5	35
történelem		2	2	2	2	3	3	3	3	20
állampolgári ismeretek								1	1	2
1. id.nyelv	18	4	4	3	3	3	3	4	4	46
2. id.nyelv		4	4	4	4	4	4	4	4	32
honvédelmi ismeretek						1	1			2
digitális kultúra	3	2	2	1	1	2	2			13
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret						1	1	1	1	4
közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
természettudomány						2	2			4

fizika		2	2	3	3					10
kémia		1	1	2	2					6
földrajz		2	2	1	1					6
biológia-egészségtan		3	3	2	2					10
ének		1	1	1	1					4
vizuális kultúra		1	1	1	1					4
testnev.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45
összesen	32	34	34	34	34	30	30	29	29	286

Gimnázium óraterve a 2026/2027-es tanévtől

	9. ny.	9.a	9.e.	10.a.	10.e	11.a	11.e	12.a	12.e	össz.
irodalom		2	2	3	3	3	3	4	4	24
magyar nyelv	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
matemat.	3	3	3	4	4	4	4	4	4	33
történelem		2	2	2	2	3	3	3	3	20
állampolgári ismeretek								1	1	2
1. id.nyelv	18	4	4	3	3	3	3	5	5	48
2. id.nyelv		4	4	4	4	4	4	4	4	32
honvédelmi ismeretek						1	1			2
digitális kultúra	3	2	2	1	1	2	2			13
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret						1	1	1	1	4
közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
természettudomány						2	2			4
fizika		2	2	3	3					10
kémia		1	1	2	2					6
földrajz		2	2	1	1					6
biológia-egészségtan		3	3	2	2					10
ének		1	1	1	1					4
vizuális kultúra		1	1	1	1					4
testnev.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45
összesen	32	34	34	34	34	30	30	29	29	286

munkaközösség feladata az adott tanulócsoport, osztály igényeihez igazítani. A kerettantervben rögzített tananyag feldolgozásánál tehát az adott tanulócsoport történetét, jellemzőit, a csoporttal kapcsolatos pedagógiai célokat és az iskola helyi sajátosságait kell figyelembe venni. Jelen kerettanterv tanulási eredményeit tehát a tanulók egyéni szükségletei, érdeklődése, a tanulók szűkebb és tágabb környezetének jellemzői alapján, a közös tanulási folyamat rugalmas alakításával lehet elérni.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettanterv négy fő témakörből áll, amelyek a kétévfolyamos szakaszokban szabadon csoportosíthatók:

1. egyén és közösség,
2. a tanulás tanulása
3. egészségfejlesztés,
4. alkalmazkodás és biztonság.

Az egyén és közösség témakör a hagyományos osztályfőnöki fejlesztő, közösségépítő, szervező és értékelő munkát öleli fel. Ezen belül feladata elsősorban a személyes és személyközi kompetenciák olyan komplex fejlesztése, amelynek révén a tanulócsoport közösséggé válik, ahol a tanulók átélhetik a csoporthoz tartozás élményét, és amely az egyéni problémák és az egyének közötti konfliktushelyzetek megoldására mintát mutat. A pedagógus munkája révén kialakuló csoportkohézió, valamint a közösség befogadó szemlélete a közösségfejlesztés eredményességének egyik leglényegesebb fokmérője. Fontos, hogy a közösségi nevelés során a pedagógus olyan tanulási környezetet alakítson ki, ahol az osztályközösségen, a tanulócsoporton belüli személyek és mikroközösségek éppúgy megélik a közösség gyarapításához tett hozzájárulásukat, mint ahogy maga az osztályközösség vagy tanulócsoport is büszke lehet az iskolai közösséghez, sőt az intézmény tágabb környezetének gyarapításához tett hozzájárulására. Emellett az egyéni fejlesztésben az életpálya-építés, az életpálya-tervezés készségei és az életpálya-tanácsadás is fontos hangsúlyt kapnak. Ezeket egészíti ki az önkéntes munkára való felkészülés. Mindezekén túl e témakör nevelő munkájában kiemelten fontos a Nemzeti alaptantervben is rögzített, a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység. Ezekben a feladatokban a pedagógus más pedagógusokkal, a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia), de az egyes érintett területek (például életpálya-tanácsadás, pályaorientáció) szakértő képviselőivel együttműködve, egymást segítve válhat eredményessé.

A tanulás tanulásának célja a tanulási motiváció megőrzése, felkeltése vagy fokozása, a tudás mint érték átadása, valamint az egyes tanulási stílusok megismerése és az ezekhez alkalmazkodó technikák kipróbálása és gyakorlása – mindezen keresztül saját tanulási stratégiák kialakítása és felépítése. Az úgynevezett fejlődésfókuszú szemléletmód segíti azt, hogy a tanulók a tudás megszerzésébe fektetett munkát értékeljék, higgyenek saját fejlődési képességeikben, a teljesítményükre kapott visszajelzést pedig a továbblépéshez kapott segítségként értékeljék.

Az egészségfejlesztés célja a megfelelő egészségmagatartás megalapozása. Az ehhez szükséges ismeretek, minták átadása és az egészségmegőrzéshez szükséges motiváció felkeltése, ébren tartása vagy megerősítése a cél. Az egészségfejlesztés témái a személyes élettel, a segítő magatartás gyakorlásával, az intézményrendszerrel és a jövőképpel, valamint a környezettel kapcsolatos területeken nyújtanak iránymutatást a tanulóknak.

Az alkalmazkodás és biztonság célja, hogy a tanulók megismerjék a bántalmazás típusait, tereit, a bántalmazásban résztvevők szerepeit felismerjék; megismerjenek és elsajátítsanak az életkoruknak megfelelő konfliktuskezelési és resztoratív sérelemkezelési módszereket. A témakör elősegíti a tanulók érzelmi intelligenciájának és szociális kompetenciáinak fejlesztését, az empátikus, biztonságos közösség kialakítását.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített fejlesztési területek és nevelési célok eléréséhez az alábbi módon járul hozzá:

Az erkölcsi nevelés: Az osztályközösség vagy tanulócsoport normáinak megismerése és betartása, a közös csoportnormák kialakítása hozzájárul a tanulók erkölcsi érzékének, felelősségtudatának és igazságérzetének fejlesztéséhez. A resztoratív technikák megismerése, a békés konfliktuskezelés gyakorlása révén alapvető személyes készségek bontakoznak ki, amelyek mind a személyes életben, mind a munka világában alapot adnak a sikeres helytálláshoz.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: a közösséghez tartozás megélése, az iskolához és azon belül az osztályközösséghez vagy tanulócsoportához való kötődés kialakítása teremti meg az alapját annak, hogy a tanulók az otthont, a lakóhelyet, a szülőföldet, a hazát és népeit megismerjék és megbecsüljék. Az ünnepekre való készülődés, az ünnepekre és jeles napokra való reflexió a közösségi nevelés részét képezi, és mind a magyarságtudat, mind az egyetemes emberi civilizációhoz való kapcsolódás kialakításának fontos eleme.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A közösségi normák gyakorlása, a közösség életében való aktív részvétel ennek a nevelési területnek megalapozó eleme. A méltányos,

szabálykövető, erőszakmentes, egymás tiszteletén alapuló kommunikáció és együttműködés a demokratikus magatartás alapja. A közösségi nevelés során ehhez kap eszközöket a tanuló.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése: A közösségi nevelés fontos része a tanulók önismeretének elmélyítése és olyan befogadó közösség kialakítása, amely az egyéni kibontakozást segíti. Az egyes témakörökben kiemelt feladat annak tudatosítása, hogy az elsajátított magatartások, normák, szabályok és minták hozzásegítik a tanulót ahhoz, hogy felelős döntéseivel maga irányítsa egyéni fejlődését, sorsát és életpályáját. Az önismeret szolgál alapként a harmonikus közösségi élet kialakításához és a társas kultúra fejlesztéséhez is.

A családi életre nevelés: A harmonikus családi minták közvetítésén túl a közösségi nevelés során a felelős kapcsolatok, a konfliktuskezelés, a vitakultúra megalapozására is sor kerül. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló értékelje a család mint közösség jelentőségét és fejlessze a család kiegyensúlyozott, eredményes működéséhez szükséges egyéni kompetenciáit.

A testi és lelki egészségre nevelés: A közösségi nevelés két kiemelt témaköre is ezt a fejlesztési területet célozza: az egészségfejlesztés, valamint az alkalmazkodás és biztonság. A közösségi nevelésnek különösen fontos szerepe van abban, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, testi és lelki (mentális) egészségük megőrzésére és fejlesztésének lehetőségeire, a betegséggel való megküzdés, együttélés módjaira, a különböző betegségekkel és fogyatékkal élővel szembeni tolerancia és empátia kialakítására, érzékenyítésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, valamint a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok feladata, hogy motiválják és segítsék a tanulókat a kockázatos magatartásokhoz és káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A közösségi nevelés közvetlenül gyakoroltatja a felelősségvállalást a csoport együtt vállalt feladatainak teljesítésében és a csoportnormák követésében, valamint felkészít az iskolai közösségi szolgálatban való részvételre is. A segítő magatartás gyakorlásához szükséges egyéni képességek (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás) kibontakoztatására a közösségi nevelés számos pedagógiai forráskönyvet kínál.

Pályaorientáció: Az életpálya-tervezés és –tanácsadás feladata az, hogy a tanuló rendelkezzen egyéni jövőképpel, legyen képes elhelyezni magát érdeklődésének és életkorának megfelelő módon a munka világa kínálta lehetőségekben, és váljék képessé arra, hogy céljai eléréséhez erőfeszítéseket tegyen, beleértve az önmenedzsment, a kommunikációs, az együttműködési

készségeket, valamint a vezetéssel, a vezetettséggel, a versengéssel és a kudarccal kapcsolatos magatartásmódokat, illetve megküzdési stratégiákat.

Médiatudatosságra nevelés: A mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezése és gyakorlása a közösségi nevelés alapfeladata, amelyben az új és hagyományos médiumok felhasználása és tartalmaira való reflexiók révén a médiatudatosságra nevelés is megvalósul – többek között az egyes témakörökhöz kapcsolódó tevékenységeken keresztül.

A tanulás tanítása: A pedagógus feladata, hogy a közösségi nevelés révén is erősítse a tudást és az annak megszerzéséhez vezető tanulási folyamatot, a tanulásba fektetett munkát értékelő közösségi szemléletet és értékrendet. Ezen belül kiemelt cél, hogy olyan szemléletmódot erősítsen, amely az elvégzett munkát, a kitartó szorgalmat, a folyamatos próbálkozást és fejlődést jutalmazza. Ezzel a tanuló számára a saját fejlődésébe vetett bizalmat és olyan értéket közvetít, amely a gyarapodásra és a fejlődési képességre helyezi a hangsúlyt. Az egyéni fejlesztés fontos feladata az is, hogy a tanuló tanulási stratégiákkal és saját képességeinek megfelelő módszerekkel találkozzon, amelyek segítségével saját stratégiákat alakíthat ki. Ezek révén a tanuló képessé válik arra, hogy tudását számára megengedhető és eredményes módon fejlessze.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettanterve a Nemzeti alaptantervben rögzített kompetenciák közül kiemelten foglalkozik az alábbiakkal:

A tanulás kompetenciái: A fenntartható fejlődés maga is folyamatos tanulás – a természet, gazdaság, társadalom, egyén összefüggéseinek – tanulmányozása, mely sok esetben a mindennapi tapasztalatokra épül. A tanulók gyakorolják a kutatói módszereket, miközben elsajátítják a kutatói szemlélet- és viselkedésmódot és megtanulják a hitelesség kritériumait.

A kommunikációs kompetenciák: A komplex problémák felismerése, értelmezése és csoportos megoldás-keresés, az érvelés, a megbeszélés, a véleménycsere, az érvek ütköztetése módszerének alkalmazása mind a szóbeli, mind az írásbeli kifejezőképességet fejleszti. A tanulókat arra készíti, hogy megtanulják véleményüket összefoglalni, érvekkel alátámasztani, mások véleményét mérlegelni, megbeszélni, közösen megoldásokat keresni.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A közösségben betöltött egyéni, egyedi szerep, továbbá a közösség működésének megfigyelése és értelmezése alapot ad a kompetenciák fejlesztésére. A közösségi nevelés során alkalmazott munkaformák – a kötetlen beszélgetésen, a különféle technikákkal vezetett csoportos megbeszéléseken, a páros munkákon, a csoportos feladatokon át a közösségi feladatok teljesítésének és a közösségi

élmények megélésének és feldolgozásának mozzanataiig – egyenként is és összességében is hozzájárulnak a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztéséhez.

Az alkotóképesség, a találékony, a saját ötleteket megvalósító alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A közösségi nevelésben a saját csoporthagyományok megteremtése, az iskolai hagyományok megélése, továbbá a kerettantervi tartalmak feldolgozásához választott, tanulóközpontú munkaformák mind segítik e kompetenciaterület fejlesztését.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A közösségi nevelés fontos feladata, hogy foglalkozzon az életpálya-építési, pályaorientációs kérdésekkel, a jövő és jelen munkavállalói kompetenciák előrejelzésével, a fenntartható termelésre és szolgáltatásra való felkészüléssel. A tervező gondolkodás, az életpálya-építés mellett az egyes feladattípusok e terület részkompetenciáit megfelelően fejlesztik.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettantervében az egyes tématerületeket évfolyampáronként kötelezően választható és szabadon választott témák feldolgozásával lehet teljesíteni. Ehhez központilag biztosított tartalmak feldolgozását javasoljuk. Az intézmények pedagógiai programja és helyi tanterve lehetőséget biztosíthat arra is, hogy egy-egy tématerületet átfogóan, az egyes tantárgyak tartalmaiba építve vagy tanórán kívüli tevékenységek, továbbá témnapok, témahetek, átfogó iskolai projektek vagy epochák segítségével dolgozzanak fel.

9–10. évfolyam

A 9–10. évfolyamon a közösségi nevelés (osztályfőnöki) alapvető feladata a középiskolára jellemző közösségi normák és működés gyakorlatának segítése, az osztályközösség építése, az egyén és közösség kapcsolatának mélyítése, az egyéni és csoportos felelősség tudatosítása, és ezek megéléséhez megfelelő helyzetek, minták és eszközök biztosítása a tanulók számára.

Az egyén és közösség témakörben a hagyományos osztályfőnöki munka kap teret. Ennek – a szervezői, adminisztratív és értékelő munkán túl – kiemelt feladata az együttműködés és a kommunikáció kompetenciáinak fejlesztése. Emellett az osztályközösség vagy tanulócsoport által vállalt feladat teljesítésén keresztül a konfliktusos, együttműködési helyzetekre adott minták és reflexiók, továbbá a folyamat értékelésének eszközei is érdemi fejlesztési lehetőséget kínálnak.

A tanulás tanulása témakörben a tanulási motiváció megőrzése és fejlesztése, az egyes tanulási stílusokhoz igazodó technikák és a saját tanulási stratégia kialakításának gyakorlása áll középpontban.

Az egészségfejlesztés témakörben a társas kapcsolatok, valamint a káros szenvedélyek témái segítik a tanulók tájékozódását és a helyes egészségmagatartás megalapozását.

Az alkalmazkodás és biztonság témakör a biztonságos iskolai közösségek kialakítására fókuszál, a tanulók mentális egészségét és szociális készségeit fejleszti.

A 9-10. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszámja összesen: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	48
A tanulás tanulása	5
Egészségfejlesztés	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	68

11–12. évfolyam

A 11–12. évfolyamon a közösségi nevelés (osztályfőnöki) célja a korábbiakban megkezdett közösségépítő és egyéni fejlesztő munka folytatása és bővítése, továbbá felkészítés a közösségi szolgálatra, a vizsgákra, a továbbtanulásra vagy munkába állásra.

Az egyén és közösség témakörben a hagyományos osztályfőnöki munka kap teret. Ennek – a szervezői, adminisztratív és értékelő munkán túl – kiemelt feladata az életpálya-tervezés és az azt megalapozó önismereti és pályaorientációs munka. Emellett a befogadó közösség gazdagítása, a helyi és nemzeti hagyományok ápolása, az együttműködéshez szükséges személyes és személyközi készségek fejlesztése kerül előtérbe.

A tanulás tanulása témakörben az autonóm tanulás, az önművelés módjai és jelentősége már a felnőtt életre és az élethosszig tartó tanulásra készít elő, míg a mentális egészség és jóllét megismerése és elérésének technikái a korábban elsajátított stratégiák eredményes alkalmazásához teremtenek feltételeket.

Az egészségfejlesztés témakörben az egészséges környezet és egészséges jövőkép témái a felnőtt életre készítene elő, a fenntarthatóság szemléletmódját megerősítve, valamint a személyes felelősség gyakorlásának kompetenciáit fejlesztve.

Az alkalmazkodás és biztonság témakörben a tanulók megismerik a bántalmazás offline és online típusait; a bántalmazás megelőzésére és a bekövetkezett esetek kezelésére tehető intézkedéseket, módszereket. A tanulók megismerik a segítő szakemberek munkáját.

A 11-12. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszám összesen: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	48
A tanulás tanulása	5
Egészségfejlesztés	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	68

Általános iskola (alsó tagozat) óraterve a 2023/2024-as tanévtől (2020-as NAT)

	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
matematika	4	4	4	4
etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
környezetismeret			1	1
ének-zene	2	2	2	2
vizuális kultúra	2	2	2	1
technika és tervezés	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
első élő idegen nyelv				2
testnevelés	5	5	5	5

szabadon tervezhető	2	2	2	2
összesen	24	24	24	25

Általános iskola (felső tagozat) óraterve a 2023/2024-as tanévre (2020-as NAT)

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
matematika	4	4	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret		1		
etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
természettudomány	2	2		
kémia			1	2
fizika			1	2
biológia			2	1
földrajz			2	1
idegennyelv	3	3	3	3
éneke-zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
dráma és színház			1	
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
szabadon tervezhető	1	2	2	2
Összesen:	28	29	31	30

Általános iskola (felső tagozat) óraterve a 2024/2025-ös tanévre (2020-as NAT)

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
matematika	4	4	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret		1		
etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
természettudomány	2	2		
kémia			1	2
fizika			1	2
biológia			2	1
földrajz			2	1
idegennyelv	4	4	3	3
éneke-zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
dráma és színház			1	
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
Összesen:	28	28	30	29

Általános iskola (felső tagozat) óraterve a 2025/2026-os tanévre (2020-as NAT)

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
magyar nyelv és irodalom	4	5	5	5
matematika	4	4	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret		1		
etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1

természettudomány	2	2		
kémia			1	2
fizika			1	2
biológia			2	1
földrajz			2	1
idegennyelv	3	3	3	3
ének-zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
dráma és színház	1			
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
Összesen:	28	28	30	30

*A szabadon tervezhető óraszámok keretében kiosztásra került az 5. évfolyamon 1 dráma és színház, a 6. évfolyamon 1 hon és népismeret, valamint 1 magyar nyelv és irodalom, a 7. évfolyamon 2 magyar nyelv és irodalom, a 8. évfolyamon 2 magyar nyelv és irodalom.

3.1.2.KÖZÖSSÉGI NEVELÉS (OSZTÁLYFŐNÖKI)

Általános iskola (5-8. évfolyam)

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) óra célja olyan komplex tevékenység, amely magában foglalja az osztályközösségbe tartozó tanulók számára az iskolai értékek közvetítését, az osztályprogramok tervezését, szervezését és lebonyolítását, az osztály tanulmányi, magatartási helyzetének nyomon követését, s mindemellett feladata a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési területeinek, nevelési céljainak, valamint a kulcskompetenciáknak a fejlesztése is.

A *Nemzeti alaptanterv* az Alaptörvénnyel összhangban fogalmaz meg olyan fejlesztési területeket és nevelési célokat, amelyek mellett, hogy az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak tartalmaiba beépülnek, azok részterületeivé válnak, így a közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák témaköreit is tematizálják. A közösségi nevelés (osztályfőnöki) különösen

eredményesen járul hozzá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök (ezen belül pedig a személyes és személyközi kompetenciák) együttes fejlesztéséhez, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzéséhez, a közjóra való törekvés megalapozásához, valamint a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítéséhez is.

A tanuláshoz és munkához szükséges készségek közül a társas és kulturális tudatosság, az alkalmazkodókészség, a kezdeményezőkészség, az önmotiváció, a kíváncsiság, a kreativitás, a problémamegoldás, a kommunikáció és az együttműködés fejlesztésére a közösségi nevelés keretében kerül sor.

A személyes készségek közül kiemelt szerepet kap az önismeret, az önállóság, a magabiztosság, az asszertivitás, az önmenedzsment készségek építése, valamint az olyan készségterületek megerősítése, mint a proaktivitás, a kreativitás, a problémamegoldás, a stressz és kudarc kezelése.

A személyközi készségek közül a hatékony kommunikáció, a konfliktuskezelés, a csapatmunka, a döntéshozatal és az empátia támogatása mind szerepet kap a közösségi nevelés során.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) tananyaga – más műveltségi területek és tantárgyak kerettantervével ellentétben – nem elsősorban kulcsfogalmakban, hanem nevelési célokban megfogalmazható tartalmak köré épül, amelyeket az osztályfőnök vagy az osztályfőnöki munkaközösség feladata az adott tanulócsoport, osztály igényeihez igazítani. A kerettantervben rögzített tananyag feldolgozásánál tehát az adott tanulócsoport jellemzőit, a csoporttal kapcsolatos pedagógiai célokat és az iskola helyi sajátosságait kell figyelembe venni. Jelen kerettanterv tanulási eredményeit tehát a tanulók egyéni szükségletei, érdeklődése, a tanulók szűkebb és tágabb környezetének jellemzői alapján, a közös tanulási folyamat rugalmas alakításával lehet elérni.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettanterv öt fő témakörből áll, amelyek a kétévfolyamos szakaszokban szabadon csoportosíthatók:

5. egyén és közösség,
6. a tanulás tanulása,
7. egészségfejlesztés,
8. közlekedésbiztonság,
9. alkalmazkodás és biztonság.

A közlekedésbiztonság célja, hogy a tanulók olyan viselkedésformákat sajátítsanak el és olyan szokásokat alakítsanak ki, amelyek hozzájárulnak a társadalom tagjainak szabálykövető és biztonságos közlekedési magatartásához. A közlekedésbiztonság témáival való foglalkozás elősegíti a közösségi, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés során bekövetkező balesetek megelőzését, továbbá felhívja a tanulók figyelmét a fenntartható közlekedési módok előnyben részesítésének fontosságára. A közlekedésbiztonsághoz kapcsolódó tananyagok és segédletek a KRÉTA felületen elérhetők.

Az alkalmazkodás és biztonság célja, hogy a tanulók megismerjék a bántalmazás típusait, tereit, a bántalmazásban résztvevők szerepeit felismerjék; megismerjenek és elsajátítsanak az életkoruknak megfelelő konfliktuskezelési és resztoratív sérelemkezelési módszereket. A témakör elősegíti a tanulók érzelmi intelligenciájának és szociális kompetenciáinak fejlesztését, az empátikus, biztonságos közösség kialakítását.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített fejlesztési területek és nevelési célok eléréséhez az alábbi módon járul hozzá:

Az erkölcsi nevelés: Az osztályközösség vagy tanulócsoporthoz normáinak megismerése és betartása, a közös csoportnormák kialakítása hozzájárul a tanulók erkölcsi érzékének, felelősségtudatának és igazságérzetének fejlesztéséhez. A resztoratív technikák megismerése, a békés konfliktuskezelés gyakorlása révén alapvető személyes készségek bontakoznak ki, amelyek mind a személyes életben, mind a munka világában alapot adnak a sikeres helytálláshoz.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: a közösséghez tartozás megélése, az iskolához és azon belül az osztályközösséghez vagy tanulócsoporthoz való kötődés kialakítása teremti meg az alapját annak, hogy a tanulók az otthont, a lakóhelyet, a szülőföldet, a hazát és népeit megismerjék és megbecsüljék. Az ünnepekre való készülődés, az ünnepekre és jeles napokra való reflexió a közösségi nevelés részét képezi, és mind a magyarságtudat, mind az egyetemes emberi civilizációhoz való kapcsolódás kialakításának fontos eleme.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A közösségi normák gyakorlása, a közösség életében való aktív részvétel ennek a nevelési területnek megalapozó eleme. A méltányos, szabálykövető, erőszakmentes, egymás tiszteletén alapuló kommunikáció és együttműködés a demokratikus magatartás alapja. A közösségi nevelés során ehhez kap eszközöket a tanuló.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése: A közösségi nevelés fontos része a tanulók önismeretének elmélyítése és olyan befogadó közösség kialakítása, amely az egyéni kibontakozást segíti. Az egyes témakörökben kiemelt feladat annak tudatosítása, hogy az

elsajátított magatartások, normák, szabályok és minták hozzásegítik a tanulót ahhoz, hogy felelős döntéseivel maga irányítsa egyéni fejlődését, sorsát és életpályáját. Az önismeret szolgál alapként a harmonikus közösségi élet kialakításához és a társas kultúra fejlesztéséhez is.

A családi életre nevelés: A harmonikus családi minták közvetítésén túl a közösségi nevelés során a felelős kapcsolatok, a konfliktuskezelés, a vitakultúra megalapozására is sor kerül. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló értékelje a családot mint közösség jelentőségét és fejlessze a család kiegyensúlyozott, eredményes működéséhez szükséges egyéni kompetenciáit.

A testi és lelki egészségre nevelés: A közösségi nevelés két kiemelt témaköre is ezt a fejlesztési területet célozza: az egészségfejlesztés, valamint az alkalmazkodás és biztonság. A közösségi nevelésnek különösen fontos szerepe van abban, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a testi és lelki (mentális) egészségük megőrzésére és fejlesztésének lehetőségeire, a betegséggel való megküzdés, együttélés módjaira, a különböző betegségekkel és fogyatékossággal élőkkel szembeni tolerancia és empátia kialakítására, érzékenyítésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, valamint a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok feladata, hogy segítsék a tanulókat a kockázatos magatartásokhoz és káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A közösségi nevelés közvetlenül gyakoroltatja a felelősségvállalást a csoport együtt vállalt feladatainak teljesítésében és a csoportnormák követésében, valamint felkészít az iskolai közösségi szolgálatban való részvételre is. A segítő magatartás gyakorlásához szükséges egyéni képességek (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás) kibontakoztatására a közösségi nevelés számos pedagógiai forráskönyvet kínál.

Pályaaorientáció: Az életpálya-tervezés és -tanácsadás feladata az, hogy a tanuló rendelkezzen egyéni jövőképpel, legyen képes elhelyezni magát érdeklődésének és életkorának megfelelő módon a munka világa kínálta lehetőségekben, és váljék képessé arra, hogy céljai eléréséhez erőfeszítéseket tegyen, beleértve az önmenedzsmentet, a kommunikációs, az együttműködési készségeket, valamint a vezetéssel, a vezetettséggel, a versengéssel és a kudarccal kapcsolatos magatartásmódokat, illetve megküzdési stratégiákat.

Médiatudatosságra nevelés: A mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezése és gyakorlása a közösségi nevelés alapfeladata, amelyben az új és hagyományos médiumok felhasználása és tartalmaira való reflexiók révén a médiatudatosságra nevelés is megvalósul – többek között az egyes témakörökhöz kapcsolódó tevékenységeken keresztül.

A tanulás tanítása: A pedagógus feladata, hogy a közösségi nevelés révén is erősítse a tudást és az annak megszerzéséhez vezető tanulási folyamatot, a tanulásba fektetett munkát értékelő közösségi szemléletet és értékrendet. Ezen belül kiemelt cél, hogy olyan szemléletmódot erősítsen, amely az elvégzett munkát, a kitartó szorgalmat, a folyamatos próbálkozást és fejlődést jutalmazza. Ezzel a tanuló számára a saját fejlődésébe vetett bizalmat és olyan értéket közvetít, amely a gyarapodásra és a fejlődési képességre helyezi a hangsúlyt. Az egyéni fejlesztés fontos feladata az is, hogy a tanuló tanulási stratégiákkal és saját képességeinek megfelelő módszerekkel találkozzon, amelyek segítségével saját stratégiákat alakíthat ki. Ezek révén a tanuló képessé válik arra, hogy tudását számára megengedhető és eredményes módon fejlessze.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettanterve a Nemzeti alaptantervben rögzített kompetenciák közül kiemelten foglalkozik az alábbiakkal:

A kommunikációs kompetenciák: A komplex problémák felismerése, értelmezése és csoportos megoldáskeresés, az érvelés, a megbeszélés, a véleménycsere, az érvek ütköztetése módszerének alkalmazása mind a szóbeli, mind az írásbeli kifejezőképességet fejleszti. A tanulókat arra készíti, hogy megtanulják véleményüket összefoglalni, érvekkel alátámasztani, mások véleményét mérlegelni, megbeszélni, közösen megoldásokat keresni.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A közösségben betöltött egyéni, egyedi szerep, továbbá a közösség működésének megfigyelése és értelmezése alapot ad a kompetenciák fejlesztésére. A közösségi nevelés során alkalmazott munkaformák – a kötetlen beszélgetésen, a különféle technikákkal vezetett csoportos megbeszéléseken, a páros munkákon, a csoportos feladatokon át a közösségi feladatok teljesítésének és a közösségi élmények megélésének és feldolgozásának mozzanataiig – egyenként is és összességében is hozzájárulnak a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztéséhez.

Az alkotóképesség, a találékony, a saját ötleteket megvalósító alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A közösségi nevelésben a saját csoporthagyományok megteremtése, az iskolai hagyományok megélése, továbbá a kerettantervi tartalmak feldolgozásához választott, tanulóközpontú munkaformák mind segítik a kompetenciaterület fejlesztését.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A közösségi nevelés fontos feladata, hogy foglalkozzon az életpálya-építési, pályaaorientációs kérdésekkel, a jövő és jelen munkavállalói kompetenciák előrejelzésével, a fenntartható termelésre és szolgáltatásra való

felkészüléssel. A tervező gondolkodás, az életpálya-építés mellett az egyes feladattípusok e terület részkompetenciáit megfelelően fejlesztik.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettantervében az egyes tématerületeket évfolyampáronként kötelezően választható és szabadon választott témák feldolgozásával lehet teljesíteni. Ehhez központilag biztosított tartalmak feldolgozását javasoljuk.

Az intézmények pedagógiai programja és helyi tanterve lehetőséget biztosíthat arra is, hogy egy-egy tématerületet átfogóan, az egyes tantárgyak tartalmaiba építve vagy tanórán kívüli tevékenységek, továbbá témanapok, témahetek, átfogó iskolai projektek vagy epochák segítségével dolgozzanak fel. Ugyanakkor módszertani szempontból – különösen a közlekedés és a biztonság szempontjából, a megfelelő normakövetés és döntéshozatali képességek kialakításához – kiemelkedően fontos, hogy ezekkel a témakörökkel a tanulók a tanév során többször is találkozzanak.

5–6. évfolyam

Az 5–6. évfolyamon a közösségi nevelés (osztályfőnöki) alapvető feladata a felső tagozatra jellemző közösségi normák és működés gyakorlatának segítése, az osztályközösség építése, az egyén és a közösség kapcsolatának mélyítése, az egyéni és csoportos felelősség tudatosítása, és ezek megéléséhez megfelelő helyzetek, minták és eszközök biztosítása a tanulók számára.

Az egyén és közösség témakörben a hagyományos osztályfőnöki munka kap teret. Ennek – a szervezői, adminisztratív és értékelő munkán túl – kiemelt feladata az együttműködés és a kommunikáció kompetenciáinak fejlesztése. Emellett az osztályközösség vagy tanulócsoporthoz által vállalt feladat teljesítésén keresztül a konfliktusos, együttműködési helyzetekre adott minták és reflexiók, továbbá a folyamat értékelésének eszközei is érdemi fejlesztési lehetőséget kínálnak.

A tanulás tanulása témakörben a fejlődő szemléletmód megalapozása mellett saját tanulási stílus feltárása és az egyes tanulási stílusokhoz igazodó technikák gyakorlása áll középpontban. Az egészségfejlesztés témakörben a táplálkozás, valamint a mozgás és a gerincvédelem témái segítik a tanulók tájékozódását, a helyes egészségmagatartás megalapozását.

A közlekedésbiztonság témakörében kiemelt hangsúllyal kell átadni a gyalogos közlekedéssel, illetve a közlekedési jelzések hierarchiájával, valamint a jelzőtáblák és az útburkolati jelek szerepével kapcsolatos ismereteket.

Az alkalmazkodás és biztonság témakörben a tanulók érzelmi intelligenciájának fejlesztése a cél. A tanulók megismerik a bántalmazás, a konfliktus és az agresszió fogalmait; megismernek és elsajátítanak az életkoruknak megfelelő konfliktuskezelési módszereket.

Az 5-6. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszám összesen: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	38
A tanulás tanulása	5
Egészségfejlesztés	10
Közlekedésbiztonság	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	68

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon a közösségi nevelés (osztályfőnöki) célja a korábbiakban megkezdett közösségépítő és egyéni fejlesztő munka folytatása és bővítése, továbbá a felkészítés a továbbtanulásra.

Az egyén és közösség témakörben a hagyományos osztályfőnöki munka kap teret. Ennek – a szervezői, adminisztratív és értékelő munkán túl – kiemelt feladata az életpálya-tervezés és az azt megalapozó önismereti és pályaorientációs munka. Emellett a befogadó közösség gazdagítása, a helyi és a nemzeti hagyományok ápolása, az együttműködéshez szükséges személyes és személyközi készségek fejlesztése kerül előtérbe.

A tanulás tanulása témakörben a kudarcélmény feldolgozási módjai, a megküzdési stratégiák és a fejlődő szemléletmód továbbépítése mellett a saját tanulási stratégiák megalapozására is sor kerül, amelyek a későbbi sikeres továbbtanulást és vizsgázást is segítik.

Az egészségfejlesztés témakörben a káros szenvedélyek és az egészségügyi szolgáltatások témái segítik a tanulók tájékozódását és a helyes egészségmagatartás megalapozását.

A közlekedésbiztonság témakörében a kerékpáros közlekedésre és a közlekedés komplex rendszerként való értelmezésére szükséges helyezni a hangsúlyt.

Az alkalmazkodás és biztonság témakörben a tanulók megismerik a bántalmazás offline és online típusait és szerepeit. A tanulók megismerik a segítő szakemberek munkáját.

A 7-8. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszám összesen: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	38
A tanulás tanulása	5
Egészségfejlesztés	10
Közlekedésbiztonság	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	68

Az iskola helyi tanterve

A kiválasztott kerettantervre épülő helyi tantervek külön dokumentumban találhatóak meg, amelyek felkerülnek az intézmény honlapjára.

A szakmai munkaközösségek elkészítették a helyi tanterveket a tantárgyi struktúra táblázatai alapján az ott feltüntetett tantárgyakhoz.

A helyi tantervek felépítése

- Címlap: az iskola, a tantárgy, a képzés típusának megnevezése, a heti és éves óraszám
- Bevezetés: célok, feladatok, kulcskompetenciák, a pedagógiai szakaszok fejlesztési feladatai, a szabadon felhasználható órakeret felosztásának elvei
- Tantárgyi tartalmak: témakörök, előzetes tudás, fejlesztési követelmények, kapcsolódási pontok, órakeret témakörönként, a fejlesztés várt eredményei, az első és a második félévi osztályozó vizsga követelményei minden egyes képzési típusra és évfolyamra.

3.2. Kötelezően vagy szabadon választott tanórai foglalkozások tantervei

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások óraszámát a 3.1. fejezet tantárgyi struktúra és óraszámok rész tartalmazza. (táblázatok)

A szakmai munkaközösségek a szabadon választható tantárgyakhoz, valamint az intézmény által vállalt közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokhoz a 3.1. fejezet a helyi tanterv felépítése részben ismertetett elvek alapján elkészítették a helyi tanterveket, amelyek tartalmazzák a foglalkozások megnevezését, óraszámát, valamint a megtanítandó és elsajátítandó tananyagát.

A kulcskompetenciák fejlesztése

A kulcskompetenciák fogalmát a 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról III.1. A kulcskompetenciák című fejezete a következőképpen határozza meg:

„Az Európai Unióban a kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják.

A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérése, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését.

Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát.

Számos olyan fejlesztési terület említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázateértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.”

Egy adott kulcskompetencia fejlesztése minden tantárgynak kiemelt feladata alap- vagy kiegészítő feladatként.

Az alábbi táblázat a kulcskompetenciák mellett azokat a tantárgyakat is tartalmazza, amelyeknek alapfeladata az adott kompetencia fejlesztése.

A kulcskompetenciák fejlesztésének feladatait, a kiemelt fejlesztési feladatok megvalósításának lehetőségeit a tantárgyi helyi tantervek bevezető része tartalmazza.

Lehetőség van a törvényi szabályozás szerint arra, hogy választható a fizika, a kémia, a biológia vagy földrajz tantárgyak valamelyikének emelt szintű képzésében való részvétele az iskolai lehetőségeknek megfelelően. Azoknak a diákoknak, akik nem választottak külön természettudományos felkészítést, kötelező az integrált Természettudomány tantárgyat választani heti 2 órában.

A helyi tantervek ezen tantárgyak óraszámait, egyéni követelményrendszerét és értékelési kritériumait külön-külön, önállóan határozzák meg.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségeit

Az intézmény tankönyvválasztásának szempontjai

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatára több tanéven keresztül;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diák esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket, tankönyveket:
 - amelyek több éven keresztül használhatók
 - amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai

- amelyhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal;
- amely feladatokban gazdag
- amely az egyéni haladást jól szolgáló, differenciált tanulást-tanítást támogató;
- amely az önálló tanulásra ösztönző, azt lehetővé tevő, tehát a tanulásirányítás jól megvalósítható.
- utal más tantárgyak tartalmára:
- amely a tanultakat rendszerező és strukturált
- amely tipográfiaiilag jól szerkesztett (pl. ábrák, kiemelés); didaktikailag jól felépített.

16/2013.(II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatást, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről:

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

- A tankönyvrendelésnél az iskolába belépő új osztályok tanulóinak várható, becsült létszámát is figyelembe kell venni. A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.
- Amennyiben a hivatalos tankönyvjegyzéken a matematika műveltségterület kivételével bármely tantárgy, műveltségterület vonatkozásában van olyan tankönyv, amelyet az e rendeletben a tartós tankönyvre meghatározott szabályok alapján hagytak jóvá és az ilyen tantárgyak vagy műveltségterületekhez az iskola tankönyvet rendel, az iskola a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek közül választ.
- A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskolának lehetővé kell tenni, hogy azt a szülők megismerjék. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – véleménynyilvánítási joggal rendelkezik. A szülő nyilatkozhat arról, hogy a gyermeke részére az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni, vagy az egyes tankönyvek biztosítását más módon, például használt tankönyvvel kívánja megoldani.

- Az egyes osztályokba beiratkozott tanulók szüleit tájékoztatni kell az adott osztályban használni szándékozott tankönyvek össztemegéről.
- Az iskolának legkésőbb május 31-ig – a helyben szokásos módon – közzé kell tenni azoknak a tankönyveknek, ajánlott és kötelező olvasmányoknak a jegyzékét, amelyeket az iskolai könyvtárból a tanulók kikölcsönözhetnek.
- Az intézmény vezetője a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tantárgyhoz, műveltségi területhez csak olyan tankönyvet rendelhet az iskolai tankönyvrendelés keretei között, amelyiknek a tankönyvvé nyilvánítása a kerettantervi rendelet kihirdetését követően történt feltéve, hogy az adott tantárgyhoz, műveltségi területhez a kerettantervi rendelet alapján került kiadásra vagy jóváhagyásra a kerettanterv, továbbá szerepel ilyen tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzékben.

3.4. Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A NAT-ban meghatározott célokat a tanórákon is megvalósítjuk.

Az alábbi táblázat azokat a feladatokat tartalmazza, amelyeket az adott tantárgy oktatása során kell elvégezni az ismeretek átadásával, a képességek fejlesztésével, az attitűdök kialakításával. A táblázatban nem szerepelnek az idegen nyelvek.

Idegen nyelvek

Az idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba, tartalmát és célját tekintve, a Nemzeti alaptantervbe megfogalmazott nevelési cél beépíthető.

A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően pedig széleskörű információszerzésre és viszonyításra képesek.

A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során.

A nevelési célok közül kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk

önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia a munka világába történő kilépésre való felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének.

A tanuló jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával, az ok-okozati viszonyokat, következményeket feltáró feladatokkal.

A NAT-ban kiemelt feladatok megvalósítása tantárgyanként (általános és középiskola)

M=magyar T= történelem F= földrajz	M= matematika F= fizika B= biológia K= kémia	M= művészeti tárgyak	Testnevelés	digitális kultúra
M: az erkölcsi ítéloképességek kialakítása, az értékváltás folyamatának értelmezése T: erkölcsi kategóriák változása, értékrend; a munka megbecsülése, a korrupció elleni fellépés	F: az ember világban elfoglalt helyének megértése, a társadalom és a természeti környezet összhangjának fenntartása, tartós fejlődés F: a körülöttünk lévő természetnek minél kevésbé okozunk sérüléseket B: az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódásának megértése	M: kortárs művészeti alkotások elemző feldolgozása		biztonságos adattárolás; a szerzői jogok és az etikai szabályok tiszteletében tartása, illetéktelen adathozzáférés
M: a nyelv és kulturális identitás erősítése;	M: nagy matematikusok élete és munkássága	M: nemzeti értékeink és sajátosságainak	sportkultúra és sportműveltség	online

a hagyomány elfogadásának igénye T: nemzettudat erősítő tevékenységek; helytörténeti ismeretek bővítése, határon túli magyarlakta területek megismerése F: a természeti és kulturális értékek iránti tisztelet, hazánk és a határon túli magyarlakta területeinek tájainak megismerése	F: a magyar és európai azonosságtudat erősítése a feltalálók és kutatók munkájának megismerésén keresztül	ismerete, szeretete és elhelyezése az egyetemes kultúrában. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.		tevékenységek ügyintézése közösségi oldalak használata etikai szabályok az interneten
M: szóbeli nyelvi képességek fejlesztése; kulturált nyelvi magatartás T: emberi jogok tisztelete; közügyekre felkészítés; vitakultúra fejlesztése; törvénytisztelet, normakövetés erősítése F: döntéshozatalra váró képesség átalakítása, a civil társadalmi aktivitás jelentősége; felelősség és a	F: a tudomány és gazdaság szoros kapcsolata, kapcsolatrendszerünk legfőbb sajátosságainak megismerése; kompromisszumra való törekvés	a megbízhatóság, felelősségvállalás tudatosítása, a természeti-társadalmi kultúra jelenségeinek folyamatos megértése; a kreatív önálló gondolkodás, a vitakultúra és az elemzőképesség folyamatok gyakorlása	sport- kultúra és sportműveltség	

	közösség fenntartása				
	M: lelki-érzelmi nevelődéshez való hozzájárulás; szociális érzékenység fejlesztése; az empátia és önismeret elmélyítése F: eltérő kultúrák megismerése iránti igény felkeltése	M: csoportmunka alkalmazásra képes tudás; személyiség formálása; motiváció, térbeli tájékozódás, esztétikai érzék, az érveken alapuló vitakészség fejlesztése, a megoldások megbeszélése, képességek fejlesztése	tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete és értelmezése; a legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok, témák rendszerezése és összegző megismerése		online tevékenységek ügyintézése
	T: családtypusok jellemzése, családok szerepe a társadalomban	F: az egyéni felelősség erősítése, a felelős döntés képességének természettudományos megalapozása a háztartással kapcsolatos döntésekben, a családi élet vonatkozásában B: a szülői és gyermeki felelősség: gyermekszületést és az örökbefogadást érintő kérdések; a családtagok felelőssége a család egységének	eltérő kultúrák legfontosabb vizuális jellemzőinek összehasonlítása; az adott tárgynak megfelelő tárgykészítő technikák alkalmazása		

		megtartásában; a különböző generáció tagjai			
M: testi-lelki egészség fenntartása; az egészségmegőrzéshez szükséges attitűdök kialakítása 					

	F: a következő nemzedékek iránti felelősség felkeltése	felmérése B: kötelességének érezze a segítségnyújtást K,B: az egészséges táplálkozás alapvető szabályai			
	M: a környezet és a társadalom viszonya T: környezeti problémák kialakulása; nemzetközi együttműködés a globális problémák kezeléséről F: globális problémák – lokális cselekvések; az anyagi javak mértéktelen hasznolásának következményei	F: az Univerzum és az ember kölcsönhatása; a természet egységes egész, és a fizika törvényei általánosak; a fenntarthatóság kérdéseinek felismerése a környezeti rendszerekben; a környezettudatosság és energiahatékonyság kérdéseinek felismerése a környezeti rendszerekben; a környezettudatosság és energiahatékonyság szempontjainak az elektromos energia felhasználásában K: a természeti erőforrások véges volta, a felelős,	a tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete és értelmezése; reklámok összetett elemzése; vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése	alternatív, szabadtéri sportok	digitalizálás jelentősége papír nélküli információátadás

	takarékos, balesetmentes anyaghasználat és hulladékkezelés fontossága B: globális problémák, lokális cselekvések, az egyéni életvitel közötti összefüggések; környezetkímélő életvezetés			
M: változatos emberi életsorsok bemutatása; felelős döntéshozatal T: munkaerőpiaci információk gyűjtése; munkaviszonyhoz kapcsolódó teendők F: a magyarországi és uniós lehetőségek megismerése	F: a természettudományos műveltség fontossága minden ember számára	a legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok, témák, problémakörök rendszerzése és összegző ismerete	egészségtudatos, sportos felnőtt élet	
T: anyagi biztonságra törekvés; anyagi javakkal való gazdálkodás; a pénz alakulása a történelemben; gazdaságtörténeti korszakok; nyitottság a vállalkozások világa felé F: pénzügyi döntések	M: bevétel, kiadás, haszon, kölcsön, kamat, érték- csökkenés, növekedés, törlesztés, futamidő; optimum-problémák (költség, kiadás minimumát elérhető eredmény, bevétel maximuma)			

értelmezése; a vállalkozási formák különbségei; pénz és tőkepiac folyamatok napjainkban; fogyasztóvédelmi ismeretek jelentősége; az adó és járulék szerepe a nemzetgazdaságban M: kritikus fogyasztói magatartásra való törekvés	pénzügyi-gazdasági kompetenciák			
M: a reklámn nyelv, a reklámhatás kritikus nyelvi elemzése, információk helyes értelmezése F: információszerzés és feldolgozás képességének	F: a világ leképezésének kritikus elemzése, értelmezése; a világ ábrázolása a médiában nem azonos valósággal; valódi tudományos ismeretet csak hiteles forrásból, a témákat több oldalról, tárgyilagosan megvilágítva, megfelelő tudományos alapokkal rendelkezve szerezhetjük, a szerzett információk tényeken alapuló, kritikus mérlegelése K: kritikai érzék a médiatartalmak	a tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete és értelmezése; reklámok összetett elemzése; infokommunikációs vizuális területén: az elektronikus internetes médiumok elérése, használata, információk gyűjtése, a forrásanyagok jogszerű használata; információhordozók tanulásban való alkalmazása; hitelesség, objektivitás vizsgálata, a		internetes médiumok használata; a valóság és virtuális világ megkülönböztetése; az információk objektivitása; a hiteles információk kiválasztása

alakítása	hitelességét illetően	tartalmuk elemzése		
M: önálló adatgyűjtés módszerei, az információfeldolgozás ismerete és alkalmazása T: folyamatos önképzés iránti igény kialakítása F: élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása	M: önálló, rendszerezett, elemző gondolkodás; tudományos tényeken alapuló érvelés; a megismert természeti törvények egy-egy tudománytörténeti fordulóponton feltárt érvényességi korlátainak megvilágítása; a felmerülő problémák érdekesek, az életükhöz kapcsolódó legyen; az ismeretek belső logikája és az egymáshoz kapcsolódó ismeretek közötti összefüggések; jól megtervezett megismerési folyamat: érdeklődés felkeltése, a tanulási célok elfogadása, aktív szerepvállalás	önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról; kortárs művészeti alkotások elemző feldolgozása; a képességek feltárása és fejlesztése; a partner intézmények által felkínált múzeumpedagógiai foglalkozásokon való részvétellel a nem formális tevékenységek megtapasztalásával erősítjük a motivációt	az edzettség eléréséhez szükséges tevékenység megszerzése egyénileg és csoportban	
Fizika: különböző szempontú megközelítési lehetőségek számbavétele; problémaközpontúság, a gyakorlatiasság és az ismeretek egyensúlya; folyamatos motiváció; a világ belső összefüggéseit megértő, felelős döntésekre kész felnőtté válás; mindennapjaink világa megérthető, mennyiségileg megközelíthető, sajátos összefüggésekkel leírható, és ez a tudás a mindennapi életben hasznosítható, tehát közvetlenül értéké válik; új ismeretek felkutatása, értő elsajátítása; a tudás megosztása				

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az Nkt. 27.§ (11) 2024. szeptember 1-től az alábbiak szerint módosult: „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi 1 testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti 2 óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanulók kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelés órát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

Tehát a 2024/2025. tanévtől az iskolai sportkörben való sportolással, nem versenysportoló esetén sportszervezet által kiállított igazolással való kiváltási lehetőségek már nem alkalmazhatóak. Kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti 2 testnevelés óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelés órát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órákra, a tanítási év végéig, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt – a tanulót és a tizenennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló (a továbbiakban a tizenennyolc év alatti és a gondnokság alatt álló együtt: kiskorú tanuló) szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanulónak – kiskorú tanuló esetében a szülőnek – írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába való beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát a Pedagógiai program 2.1. ; 2.2 és a helyi tantervek tartalmazzák.

Az intézmény vezetője minden év április 15-ig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak; tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. Az tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanulónak, vagy a kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Iskolánk minden év május 20-ig felméri, hogy a tanulók mely érettségi felkészítő foglalkozásokon kívánnak részt venni.

A Pedagógiai program 3.7. pontja tartalmazza azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését iskolánk kötelezően vállalja.

A tanuló május 20-ig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit a középiskola intézményvezető-helyettesével.

A tanuló a tanév során – október 22-ig – egy alkalommal az intézményvezető engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizenegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen -, gyermekével közösen gyakorolja.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Nem kötelező (választható) foglalkozások

Iskolánk a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező (választható) foglalkozásokat szervez felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek céljából.

A nem kötelező foglalkozások heti időkerete a jogszabályban meghatározottak szerint alakul. Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást, a tanulók viszont szabadon dönthetnek arról, melyik szakkörben, tehetséggondozó foglalkozáson, érdeklődési körök szerint alakult csoportban szeretnének tevékenykedni.

A tanárok minden tanévben, szeptember elején meghirdetik azokat a foglalkozásokat, szakköröket, melyekre a tanulók jelentkezhetnek.

A tantárgyakra, illetve egyes képességekre épülő foglalkozások tanári kezdeményezésre, illetve a diákok igénye alapján is szerveződhetnek.

A tanulók önkéntes jelentkezésével alakuló alkalmi közösségek (tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységi formák) szigorúan szakmai jellegűek. Ezek lehetnek a korábbi tanévekben is tartott (hagyományos) foglalkozások, de lehetnek újak is – igazodva a társadalmi kihívásokhoz, felsőoktatási igényekhez, valamint a tanári tanulói, szülői kérésekhez. Vezetőjük a foglalkozást tartó tanár.

3.7. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

A felkészítésre a 11-12. évfolyamon van lehetőség, a szabadon tervezhető órakeret terhére, az érettségire felkészítő foglalkozások szervezésének szabályai alapján.

Emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások heti 2 órában a 11-12. évfolyamon:

- *magyar nyelv és irodalom* kötelező
- *matematika*
- *történelem*
- *angol és német nyelv*
- *digitális kultúra*
- *mozgókép-kultúra és médiaismeret választható.*

Az emelt szintű érettségi vizsga letételének nem feltétele az emelt szintű felkészítésben való részvétel, illetve aki emelt szintű felkészítésre jár, nem köteles adott tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgát tenni.

A szabadon választható órákra jelentkezés során figyelembe kell venni, hogy a 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet értelmében a gimnáziumban a tanulók maximális óraszám 34 lehet.

Középszintű érettségre felkészítő foglalkozások heti 1 órában

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem kötelező
- angol és német nyelv
- földrajz
- digitális kultúra
- mozgókép-kultúra és médiaismeret
- testnevelés

A középszintű érettségi felkészítés tanórákon, ezen kívül jelentkezés esetén külön középszintű érettségi felkészítő foglalkozásokon történik.

A 2020-as NAT szerint a 11. évfolyamos tanulóknak kötelezően választaniuk kell, hogy heti 2 órában egy integrált természettudományos- vagy a földrajz tantárgyat tanulják. Azoknak a tanulóknak, akik földrajzból kívánnak érettségi vizsgát tenni, kötelező a földrajz tantárgy választása.

Az érettségi felkészítő foglalkozások helyi tantervei a kerettantervek és az érettségi vizsga követelményeinek alapján készültek el.

A helyi tantervi követelmények teljesítése:

- A kötelezően tanult tantárgyból a Pedagógiai programban meghatározott követelmények teljesítése a tanulmányok alatt, a bizonyítványba és törzslapba beírt minősítés szerint.
- A választható tantárgyból az osztályozó vizsgák letétele a tantárgy helyi tantervi követelményeinek megfelelően minden évfolyam tananyagából.

A vizsgákon szerzett minősítés bevezetése az anyakönyvbe és a bizonyítványba.

Határidő: a vizsgaidőszak kezdete.

3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az alábbiakban megjelölt dokumentumok alapján a munkaközösségek elkészítették a középszintű érettségi vizsga témaköreit. Külön dokumentumban és a honlapon, valamint a könyvtárban kerül elhelyezésre.

- Azoknak a tanulóknak, akik a 2012-es NAT szerint tanulnak, a korábban a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelmények szerint kell érettségi vizsgát tenniük.
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2023ig
- Azok a középiskolások, akik a 2020-ban bevezetett, módosított NAT szerint tanulnak, előrehozott vizsgát tehetnek olyan vizsgatárgyból is, amely a 100/1997.(VI.13.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében nem szerepel, akkor, ha azt az intézmény Pedagógiai programja számukra kifejezetten lehetővé teszi (pl. digitális kultúra).
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak
- 2024. január 1-jétől már kizárólag a vizsgaszabályzat 3. mellékleteként bevezetett általános követelmények, és az ezekhez kapcsolódó részletes követelmények szerint lehet érettségi vizsgát tenni.

3.9. A tanulók értékelése

A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje, értse és gyakorolja, alkalmazza saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait. Ezért kiemelt feladata a pedagógusnak a tanulásra – aktív, önálló tanulásra – való motiválás.

Az értékelés során különböző célokat követünk, ennek függvényében változik az értékelés szerepe is. Az értékelés elsősorban a tanuló személyiségformálását, fejlesztését célozza meg, információt nyújt a pedagógusnak a tanítási-tanulási folyamat eredményességéről, segíti a tanítási-tanulási folyamat innovációját.

Az adott korosztály esetében a motiválásban jelentős szerep jut a tanulmányi munka folyamatos ellenőrzésének – esetleg korrigálásának -, értékelésének.

A folyamatos korrigálás, értékelés során olyan általános kompetenciák jelennek meg, mint pl. előadókészség, lényeglátás, lényegkiemelés, szövegértés, forráshasználat, prezentáció készítés, együttműködési készség.

A szöveges értékelés kivezetése és az osztályozás általános szabályai

- **Az ötfokozatú skála alkalmazása:** Az intézményben – az alsó tagozat első évfolyamától a gimnázium végéig – a tanulók előmenetelének és teljesítményének szöveges minősítése (mint a *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul*) **teljes körűen megszűnik.**
- A tanulók teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen érdemjegyekkel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén pedig az alábbi **ötfokozatú osztályzattal** minősítjük minden évfolyamon:
 - o jeles (5)
 - o jó (4)
 - o közepes (3)
 - o elégséges (2)
 - o elégtelen (1)
- Az osztályfőnöki / közösségi nevelés tantárgy esetében a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel nem értékeljük.

3.9.2. A digitális bizonyítvány kiadásának szabályai

A tanulók év végi teljesítményének igazolására – a hagyományos papíralapú bizonyítvány helyett – a **digitális bizonyítvány** szolgál, amely a köznevelési intézményi adminisztrációs rendszeren (**KRÉTA**) keresztül kerül kiállításra.

- **A bevezetés ütemezése:** A digitális bizonyítványt első alkalommal a **2025/2026-os tanév végén**, felmenő rendszerben, az **1. és a 9. évfolyamon** kell alkalmazni. A felmenő rendszerben még nem érintett köztes évfolyamok tanulói a jogszabályi kifutásig papíralapú bizonyítványt kapnak.
- **Félévi teljesítmény igazolása:** A tanulók félévi előmenetelének igazolása (félévi értesítő) minden évfolyamon egységesen a KRÉTA rendszeren keresztül, elektronikusan történik.
- **Papíralapú másolat igénylése:** A digitális bizonyítványt az intézmény a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérésére nyomtatott formában is kiadja. Az igénylésre a bizonyítvány hivatalos kiállításától számított **3 munkanap** áll rendelkezésre. A nyomtatott és az intézmény által hitelesített dokumentum jogilag hiteles másolatnak minősül.

3.9.3. A Belügyminisztérium által előírt kötelező KRÉTA naplózási és zárási rend

A naprakész és átlátható adminisztráció érdekében az intézményi KRÉTA rendszerben a központilag meghatározott **„Heti vagy havi naplózárás”** szabályai érvényesülnek:

- **Automatikus havi zárás:** A KRÉTA rendszerben a „Heti vagy havi naplózárás” kapcsoló **„Havi”** állásban működik. A „Havi naplózárás napja” fixen a **következő hónap 5. napja**. (Például a szeptemberi hónapot a rendszer október 5-én automatikusan lezárja.)
- **Adminisztrációs tilalom a zárás után:** Az „Elektronikus napló zárásának dátuma” beállítás érvényességi köre az **„Értékelések és naplózás zárása”** értékre van konfigurálva. Ez azt jelenti, hogy a lezárt hónap időszakára utólagosan sem tanórai adminisztráció (mulasztás, tanmenet), sem új érdemjegy/értékelés **nem rögzíthető**.
- **A jegybeírás határideje:** A pedagógusok a tanulók által megszerzett érdemjegyeket a jegyszerzést követő **5 munkanapon belül** – de a lezárási automatizmus miatt legkésőbb az adott naptári hónap utolsó napjáig – kötelesek rögzíteni a KRÉTA felületén.

3.9.4. Évismértlés szülői kérelemre történő korlátozása

A tanuló törvényes képviselője (szülője) a gyermek sikeres évvárását (minden tantárgyból történő eredményes teljesítését és felsőbb évfolyamba lépését) követően kizárólag az intézménybe történő **belépő évfolyamokon** jogosult a tanuló részére évismértlést kérelmezni az alábbiak szerint:

- Általános iskolában kizárólag az **1. évfolyamon**.
- Középiskolában kizárólag a **9. évfolyamon**.
- **Köztes és felsőbb évfolyamokon** sikeres évvárás után szülői kérelemre történő önkéntes évismértlésre az intézményben **nincs jogi lehetőség**.
- A nyelvi előkészítő (9.ny.) évfolyam sajátos alapozó jellege miatt a tanuló számára – elégtelen osztályzat hiányában, önkéntes alapon is – kérelmezhető az évfolyam megismértlése a nyelvi alapok elmélyítése céljából, melyet az főigatgató engedélyezhet.

3.9.5. Osztályzat megállapításának és zárásának határideje tanulmányok alatti vizsgáknál

- A félévi vagy év végi jegyek lezárása érdekében elrendelt tanulmányok alatti osztályozó vizsgáknak és különbözeti vizsgáknak az adott félévi vagy év végi **osztályozó értekezlet megkezdéséig** le kell zárulniuk.
- Amennyiben a tanuló az előre kijelölt osztályozó vagy javítóvizsgáról igazoltan (orvosi vagy hivatalos igazolással) hiányzik, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsga lebonyolításáról az intézménynek legkésőbb az adott tanév hivatalos utolsó napjáig (**augusztus 31-ig**) gondoskodnia kell.

A nyelvi előkészítő (9.1.) évfolyam sajátos alapozó jellege miatt a tanuló számára – elégtelen osztályzat hiányában, önkéntes alapon is – kérelmezhető az évfolyam megismétlése. Az évismétlést a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelmére az intézmény főigatgatója engedélyezheti a nyelvi alapok elmélyítése céljából.

A külső helyszínű nevelési-oktatási programok kötelező jellege

Az iskola a tanulók széleskörű kompetenciafejlesztése és kulturális élményszerzése érdekében félévente legalább két alkalommal szervez külső helyszínű nevelési-oktatási programot (pl. múzeumlátogatás, színház, témanap). Ezen programok a nevelési folyamat szerves részét képezik, a részvétel a tanulók számára kötelező.

Követelmények és azok teljesítésének értékelése

A követelményeket a helyi tantervek határozzák meg.

Az értékelés során megjelenő általános- és kulcskompetenciákat a helyi tantervek részletesen tartalmazzák.

A helyi tantervekben előírt követelmények teljesítésének értékelés két részből áll:

- érdemjegyek szerzéséből
- a pedagógus értékelő magatartásából.

Az osztályfőnöki/ közösségi nevelés tantárgy esetében a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel nem értékeljük.

Az értékelés típusai (diagnosztikus, szummatív és formatív értékelés)

A diagnosztikus értékelés a helyzetfeltárás eszköze, az "induló" tudás megállapítására szolgál. *Diagnosztikus* értékelésre akkor kerül sor, amikor a tanár új tantárgycsoportot vesz át, illetve egy új tananyagrészt tanításának megkezdésekor bizonytalan, hogy a diákok birtokában vannak az elsajátítandó anyagrészt megalapozó ismereteknek.

Az értékelés ebben az esetben a pedagógus tájékoztatását szolgálja, ezért az ilyen jellegű felmérésre csak a kimagasló eredményeket elérőknek adható érdemjegy.

A *formatív* (formáló-segítő) értékelés célja a tananyag feldolgozása közben történő segítségnyújtás. A formatív értékelés visszajelez a tanuló felé, hogy teljesítménye mennyire felel meg a szaktanár igényének; a tanár felé, hogy munkája mennyire eredményes; következtetést enged arra, hogy mely tevékenysége korrigálandó vagy hibás. A formatív értékelés során adott érdemjegy nem minősíti a diákot, nem ítélik, hanem segít és irányít. A

formatív értékelés eredményei a szülőt is tájékoztatják arról, hogy gyermeke teljesítménye mennyire felel meg a tanári elvárásoknak.

A szummatív értékelés összegző minősítést ad arról, hogy valamely tanulmányi szakasz végén a tanuló hogyan tett eleget a tanulmányi követelményeknek.

Az értékelés alapelvei

A tanulók ellenőrzésének akkor van értelme, ha az ellenőrzés együtt jár a korrektúrával, az értékeléssel. Az értékelés során a követelményekben rögzített "kell" értéket viszonyítjuk a "van" értékhez. E két érték összehasonlításának eredménye az igazi visszajelzés a tanuló, és az igazi jelzés a tanár számára.

A tanulókat minden esetben tájékoztatni kell az eredményről, de számukra ez a visszajelzés csak akkor ad pontos információt a teljesítményükről, ha pontosan ismerik a viszonyítási alapot, azaz lehetőség szerint minél pontosabban tudják, hogy mit várunk el tőlük.

A szaktanár a tanév elején, illetve mikor megkezdí a munkát az adott osztállyal, csoporttal, a tanulókat tájékoztatja a számonkérés, feladatvégzés, értékelés (általa meghatározott) rendjéről, feltételeiről, szabályairól.

Az ellenőrzés legfontosabb alapelveinek a következőket tartjuk:

- Az ellenőrzés eszköz valamely kitűzött cél eléréséhez. Az ellenőrzés nem a fegyelmezés, a magatartási problémák eszköze.
- Az ellenőrzés legyen kiszámítható és korrekt. A tanuló a megfelelő időben legyen tudatában, hogy az ellenőrzéskor mit, mikor és hogyan fognak számon kérni. A tanárnak e tekintetben tartania kell magát a tanulókkal korábban megbeszéltekhez.
- A tanár biztosítsa az ellenőrzés nyugodt körülményeit, adjon a feladat nehézségéhez, terjedelméhez mérten elegendő időt a gondolkodásra, a munka elvégzésére.
- A tanár kötelessége, hogy minden tanuló számára egyenlő esélyeket biztosítson az elsajátított ismeretek kifejtésére, akadályozza meg a meg nem engedett segédeszközök használatát.
- Az ellenőrzés legyen egyenletes eloszlású az éves munka során, ezzel is elősegítve a rendszeres tanulást.
- A tanár értékelési szempontjainak kialakításakor legyen következetes, kerülje a szubjektív elemeket. Adjon rá lehetőséget, hogy szempontrendszerét a tanulók is megismerhessék.

- A félévi, illetve év végi osztályzatok tükrözzék a tanuló adott időszakban nyújtott összteljesítményét (az év végén a teljes tanévét).
- Amennyiben a tanuló vélhetően nem tud megfelelni az adott tantárgy követelményeinek, a félév/év zárása előtt egy hónappal a szaktanár írásban értesíti a szülőt.
- A tanulók teljesítményének értékelése félévente legalább a tantárgy heti óraszámához plusz egy érdemjegy alapján történik. Amennyiben a tanuló nem szerzi meg a megfelelő számú érdemjegyet, nem teljesíti a tantárgy követelményeit, ezért nem értékelhető, osztályozó vizsgát kell tennie.
- A szaktanár a tanulók tantárgyakhoz való hozzáállását rendszeresen érdemjeggyel értékelheti az alábbi szempontok szerint:
 - tanórai munkában való részvétel
 - tanórai aktivitás
 - házi feladatok elkészítésének rendszeressége
 - tantárgyi felszerelést rendszeresen magával hozza-e a tanuló az órára
 - szorgalmi feladatok vállalása
- A tanuló testnevelés órai aktivitását kéthavonta külön osztályzattal értékeljük. (Amennyiben a tanuló ezen idő alatt eléri a 10 felszerelési hiányt, úgy osztályzata elégtelen)

Összegezve

Az értékelés legyen:

- sokoldalú, tervezett, megbízható,
- személyre szóló,
- fejlesztő, összegző jellegű,
- tárgyszerű,
- a követelményrendszer ismert.

Ne legyen:

- megtorló, fegyelmező jellegű

Biztosítsa:

- a folyamatosságot,

- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát.

Épüljön:

- az iskolai/munkaközösségi követelményrendszerre

Történjen:

- nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben.

3.10. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az értékelés módjai, valamint az érdemjegy-szerzés a szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a következők lehetnek:

- szóbeli felelet (a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében)
- írásbeli munka, ami lehet felelet, illetve témazáró dolgozat vagy házi feladat
- gyakorlati munka
- önálló kiselőadás, prezentáció
- részvétel tanulmányi versenyeken, pályázatokon
- aktív órai munka

Szóbeli, írásbeli feleletre, valamint óraközi munka értékelésére akár minden tanórán sor kerülhet, és a teljesítmény tükrében állapíthat meg osztályzatot a pedagógus.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái:

- írásbeli felelet
- átfogóbb tudásról számot adó, a helyi tantervekben meghatározott témaköröket lezáró dolgozat (továbbiakban: témazáró dolgozat)

Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai

Írásbeli felelet bármelyik tanórán, előzetes bejelentés nélkül az aktuális szóbeli felelés tananyagából íratható.

A témazáró dolgozat időpontját a tanár legalább egy héttel korábban tanórán a tanulóknak bejelenti. Egy tanítási napon a tanulókkal **legfeljebb két, hetente maximum három témazáró dolgozatot** lehet írtani.

A tanulók által megírt témazáró és vizsgadolgozatokat az intézmény a hatályos jogszabályi irattári tervnek megfelelően, a vizsga vagy számonkérés tanévét követő egy teljes évig az iskolában őrzi meg. A szülő (törvényes képviselő) a dolgozatokat az intézményben személyesen megtekintheti

A tervezett témazáró dolgozat időpontját a bejelentéssel egyidejűleg a szaktanárnak a haladási naplóban (e-Kréta naplóban) is rögzítenie kell.

Ha a tanuló igazoltanul hiányzik a témazáró dolgozat megírásakor, akkor két héten belül a szaktanár az általa megjelölt időpontban pótolthatja. A diák kötelessége, hogy a hiányzást követően haladéktalanul jelezze az elmaradás tényét.

Amennyiben igazolatlanul hiányzott a tanuló, a következő tanórán kell pótolni a témazáró dolgozatot.

Ha a tanuló dolgozatírás, illetve felelés közben nem megengedett eszközt vesz igénybe, büntetése: szaktanári figyelmeztetés.

A számonkérés a szaktanár döntése alapján megismételhető.

További lehetőségek

A gyakorlati munkákra a feladat elkészülését követően ad érdemjegyet a tanár, és bevezeti azt az e-naplóba.

Az önálló kiselőadást a tananyag, az osztály jellege és a tantárgy sajátosságainak függvényében javasolja a szaktanár. Az értékelés az önálló kiselőadás elhangzása után szóban történik, annak minőségétől függően állapít meg érdemjegyet a pedagógus.

A tanulmányi versenyeken, pályázatokon való sikeres részvételt a versenydolgozatok és pályamunkák értékelése után lehet érdemjeggyel is értékelni.

3.11. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

A szóbeli értékelés történhet:

- a tanítási órákon,
- félévente az osztályzatok megállapításakor a tanórán osztályközösség előtt,
- a fogadóórákon,
- az iskola által szervezett programok értékelésekor,
- a tantestület előtt,

- az intézményvezető, vagy intézményvezető-helyettesek által.

Írásbeli értékelés

- a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények elismerése, illetve problémák megoldása érdekében)
- dicséret, illetve elmarasztalások beírása az e-naplóba,
- a szaktanárok dolgozatokra írott véleményei,
- főigatgatói dicséret, írásban,
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (versenyek, pályázatok)

Értékelés és minősítés

- a szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket is,
- a szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik, félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen)
- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük,
- a szóbeli felelet értékelésekor a nyelvi kifejezőkészség is szempont,
- a tanórai aktivitást és a kötelező tananyagon túli plusz munkát is értékeljük,
- a közép- és emelt szintű érettségi előkészítőkön megszerzett érdemjegyek beszámítanak a félévi, év végi osztályzatba.

Az értékelés nyilvános fórumai (csak pozitív kicsengésű lehet)

- házi versenyek
- bemutatók
- speciális tantárgyi felmérések
- értékelés az egész diákközösség előtt (tanévváró, iskolai rendezvények)
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezletek, iskolai események)

A szóbeli felelet, írásbeli munka, gyakorlati munka, önálló kiselőadás stb. értékelése során:

- ki kell emelni a pozitívumokat,
- a hiányosságokat, tévesztéseket, hibákat pontosítani kell,

- a pontozásos értékelés esetén az elért/elérhető pontszámokat egyaránt fel kell tüntetni

Indokolt a témazáró dolgozatok ponthatárainak tantárgycsoportonként történő meghatározása.

A **reál tantárgyak** esetében (matematika, fizika, biológia, kémia,...) a százalékos értékek osztályzatban történő kifejezése a következő:

a jeles alsó határa:	85 - 90%
a jó alsó határa:	70 - 75%
a közepes alsó határa:	55 - 60%
az elégséges alsó határa:	35 - 40%

A pontos százalékos értékelés megállapítása, az adott határokon belül, a szaktanár kompetenciája. A megadott értéktől a szaktanár eltérhet a tanulócsoporthoz javára.

A **humán tantárgyak** (magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, földrajz,...) esetében a százalékos értékek osztályzatban történő kifejezése a következő:

a jeles alsó határa:	80 - 90%
a jó alsó határa:	75 - 80%
a közepes alsó határa:	60 - 70%
az elégséges alsó határa:	45 - 50%

A pontos százalékos értékelés megállapítása, az adott határokon belül, a szaktanár kompetenciája. A megadott értékektől a szaktanár eltérhet a tanulócsoporthoz javára.

A kapott érdemjegyet minden esetben közölni kell a tanulóval. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az e-Kréta naplón keresztül tájékoztatni kell.

Amennyiben a tantárgy jellege megkívánja, törekedni kell arra, hogy a félév/tanév során megszerzett érdemjegyek között arányosan szerepeljen írásbeli és szóbeli teljesítményre nyújtott érdemjegy is.

Az érdemjegyek száma félévenként minimálisan annyi legyen, mint a heti óraszám +1, illetve a heti egyórás tantárgyak esetén, ha egyértelműen nem dönthető el az osztályzat két jegyből, akkor több.

A folyamatos ellenőrzés, értékelés érdekében az érdemjegyek szerzésének időben viszonylagosan egyenletesnek kell lennie.

A félévi és az év végi osztályzatot az adott időszak (I. félév, illetve a teljes tanév) érdemjegyei alapján, a pedagógiai elvek körültekintő alkalmazásával határozzuk meg.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület megkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

Az értékelés során a tanév közben és a tanév végén a következő nyomtatványokat használjuk:

- Kréta elektronikus napló (félévi értesítő)
- Bizonyítványok

3.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és szorgalom érdemjegyeket a nevelőtestület közösen határozza meg az alábbi elvek alapján.

A magatartás minősítésének elvei

Az értékelés szempontjai:

- a Házi rend ismerete, betartása
- az iskolai és osztályközösségbe való beilleszkedés, mások beilleszkedésének segítése
- a közösségi munkában való aktivitás
- a diáktársak segítése
- udvarias, figyelmes, kulturált viselkedés

Példás – magatartású az a tanuló, aki az osztály és az iskolai közösség munkájában aktívan és együttműködően vesz részt. Az iskolai házirend szabályait példamutatóan betartja, kötelességteljesítése, segítőkészsége kiemelkedő, fegyelmezetten és kulturáltan viselkedik

tanórákon, az óráközi szünetekben és az iskolai rendezvényeken egyaránt. Nincs igazolatlan órája, az órákról nem késik többször igazolatlanul.

Jó – magatartású az a tanuló, aki a házirend szabályait csak egy-két alkalommal enyhébben szegi meg. A tanórát magatartásával nem zavarja. Legmagasabb büntetése – legfeljebb – osztályfőnöki hatáskörű. A közösségi munkában nem mindig együttműködő. Legfeljebb 1 óra igazolatlan mulasztása van.

Változó – magatartású az a tanuló, aki a házirend szabályait többször megszegi. A tanórát többször zavarja, és ennek **írásos** nyoma is van. Legsúlyosabb elmarasztalása – legfeljebb – intézményvezető-helyettes hatáskörű.

Rossz – magatartású az a tanuló, akinek a változónál értékelés során megfogalmazottaknál súlyosabb vétségei vannak.

A szorgalom minősítésének elvei

A szorgalom megítélése a tanuláshoz való viszonyt, a rendszerességet, igényességet veszi alapul. A minősítés során figyelembe vesszük a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a hozzáállásban bekövetkező változás jellegét.

Az értékelés szempontjai:

- az egyéni képességeknek megfelelő tanuló teljesítmény
- kötelességtudás
- aktív, együttműködő tanórai részvétel
- szorgalmi feladatok vállalása és teljesítése.

Példás – szorgalmú az a tanuló, aki a tananyag elsajátítását maradéktalanul elvégzi. Képességeihez mértén kimagasló teljesítményt nyújt. A tanítási órákon megbízhatóan dolgozik, munkafegyelme példamutató. A tanórákra rendszeresen készül, felszerelése hiánytalan, a követelményeknek megfelel.

Jó – szorgalmú az a tanuló, aki a tananyagot kötelességtudóan elsajátítja. Képességeihez mértén teljesítménye megfelelő, de törekvése, tanuláshoz való viszonya vagy aktivitása önmagához mértén kifogásolható.

Változó – szorgalmú az a tanuló, aki néhány tantárgyból jól, másokból gyengén teljesít, vagy szorgalma időről időre változik, hullámzó teljesítményt nyújt. Egyetlen tárgyból sem bukott meg. A tanulmányi munkában nem kitartó, tanulmányi eredménye elmarad képességeitől, felszerelése gyakran hiányos.

Hanyag – szorgalmú az a tanuló, aki általában nagyon gyengén teljesít (képességei alatt), vagy legalább egy tantárgyból megbukott.

Kiemelkedő teljesítmények elismerése

A jutalmazás alapja:

- kimagasló tanulmányi eredmény
- közösségért végzett tevékenység
- diákkörben kiemelkedő színvonalú szereplés
- kiemelkedő művészi és kulturális teljesítmény
- kiemelkedő sportteljesítmény
- minden olyan tevékenység, amely az iskola hírnevét öregbíti

A jutalmazás formái:

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét tanulmányi, sport, kulturális, diákmozgalmi tevékenységgel erősítő tanulókat jutalomban részesítjük. A tanulók jutalmazásának alapelveit a Házirend rögzíti.

A jutalmazás lehet:

- szóbeli szaktanári, illetve osztályfőnöki dicséret,
- írásbeli szaktanári, illetve osztályfőnöki dicséret,
- munkaközösségi dicséret szóban és írásban,
- főigatgatói dicséret írásban,
- az egész évben nyújtott kiemelkedő teljesítményért szaktanári dicséret, melyet a bizonyítványba is beírunk,
- az egész évben nyújtott kiemelkedő teljesítményért nevelőtestületi dicséret, melyet a bizonyítványba is beírunk,
- oklevél,
- egyéb egyéni és csoportos jutalom,
- bemutatkozási lehetőség (pl. iskolarádió)

Fegyelmi intézkedés

A tanulók fegyelemi felelősségét a közoktatási törvény szabályozza.

A fegyelmező és fegyelmi intézkedések alapelveit a Házirend rögzíti.

3.13. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Össze kell hangolni az egyes tanítási napokon, különösen a hét első tanítási napján megkövetelhető, komolyabb felkészülést igénylő írásbeli beszámolók mennyiségét és eloszlását.

Jellege

Szóbeli

Pl. memoriterek, tananyag megtanulása, definíciók elsajátítása, felkészülés kiselőadásra, tankönyvi kérdések megválaszolása, gyűjtőmunka.

A házi olvasmányok kijelölése az előző tanév végén történjen meg, illetve a beiratkozáskor kapják meg a tanulók a jegyzéket.

A szóbeli felkészülés óráról-órára történjen.

A kiselőadásokat előre kell ütemezni a témakörökhöz kötődően: a témakörök bevezetéséhez, a téma feldolgozása során, vagy a téma zárásához kapcsoljuk.

Munkaközösségenként és évfolyamonként változó a gyakoriságuk.

Írásbeli

A tanulók óráról-órára kaphatnak otthoni feladatokat.

Ellenőrzésük változó, lehet minden tanulóra kiterjedő, de szűrőpróbaszerű is.

A házi dolgozatokat minden esetben értékeljük.

Minősítése

Minősítésüket a feladat jellege és nehézsége határozza meg. Lehetőség szerint figyelembe vesszük a tanuló egyéni képességeihez viszonyított teljesítményt is.

A minősítés módja

Lehet szóbeli dicséret, érdemjegy, szóbeli értékelés, írásos szöveges értékelés.

Viszonyuk az iskolai feladatokhoz

Az iskolai tananyagot kiegészítheti, elmélyítheti, hozzájárulhat a jártasságok, készségek kialakulásához, fejlesztheti a személyiséget.

A feladat kijelölése

A tanulók kapjanak szempontokat, hívjuk fel a figyelmüket az esetleges tankönyvi, órai példákra, vázlatokra. Ismerjék a várható értékelés szempontjait, a számonkérés módját, formáját.

Alapja, forrása

A tankönyv, az órai magyarázatok, vázlatok, esetenként a szakirodalom, folyóiratok, internet, könyvtár, tv- és rádióadások, kiállítások, színházlátogatás.

Célunk a tanulóban kialakítani azt az igényt, hogy internetről felhasznált anyagot lássák el hivatkozással és ellenőrizzék az információk hitelességét, valódiságát.

Koordinációk

A témazáró dolgozatokat egy héttel korábban, tanítási órán a tanulóknak bejelentjük, az elektronikus naplóba beírjuk. Figyelembe vesszük az iskolai programokat (színházlátogatás, közös szabadidős program, a tanuló esetleges betegségét, a szülők felmentésre vonatkozó kérését).

Az osztályfőnök tájékoztatása alapján odafigyelünk a családi problémákkal küszködő tanulókra, illetve a pszichológus vagy egyéb szakember időszakos felmentésre vonatkozó kéréseire. Egy napon két, hetente maximum három témazáró dolgozat iratható.

Követelmények

A szabályozás valamennyi tantárgyra érvényes. Alapelve, hogy a tanuló leterhelése nem legyen túlzó, hogy a másnapi órákra való felkészülés ne menjen a pihenésnek, regenerálódásnak a rovására. Közös elv legyen az, hogy otthonra ne adjunk fel több feladatot, mint amennyit az iskolai tanórán a tanárral közösen elvégeztek a diákok.

Hétfélgére és az iskolai szünetekre se adjunk több feladatot, mint általában egyik óráról a másikkra.

3.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az osztályok kialakítása

A felvételi eljárás lezárása után (1. és 9. évfolyam) alakulnak ki az osztályok a törvény által megengedett tanulói létszámmal.

A tanulócsoporthoz kialakításának elvei a kötelező tanórákon

Iskolánkban a következő tantárgyak oktatása zajlik csoportbontásban: idegen nyelv, matematika, digitális kultúra.

Lehetőség szerint egy-egy évfolyamon olyan tantárgyak, amelyekből a csoportbontás által még hatékonyabbá válhat a tanulók oktatása, felkészítése.

Idegen nyelv:

A beiratkozás napján a felvételt nyert tanulók (9. évfolyam) a szaktanárok által összeállított szintfelmérő tesztet írnak. Az eredmények alapján kialakulnak a csoportok lehetőleg úgy, hogy az egy csoportba kerülő tanulók tudásszintje azonos legyen és a létszámok megközelítőleg arányosak legyenek.

Indokolt esetben **szaktanári javaslat alapján**, az intézményvezetés és a munkaközösség döntésének megfelelően a fentiektől el lehet térni.

A szabadon választható foglalkozások szervezésének elvei

Az érettségi felkészítő foglalkozások csoportjait a jelentkezők alkotják, egyidejűleg több osztályból. Magas létszámú jelentkezés esetén, amennyiben lehetséges, ugyanazon az évfolyamon ugyanabból a tantárgyból két csoportot alakítunk ki.

A szabadon választható foglalkozásokat a munkaközösségek ajánlják fel a tanulóknak, illetve a tanulói, szülői kezdeményezésre is szerveződhet ilyen foglalkozás.

A szabadon választható foglalkozások indításának feltétele, hogy a tanulói létszám legalább 5 fő legyen.

A felső tagozatos tantárgyi csoportbontások elve (7-8. évfolyam):

Az intézmény a hatékonyabb tanítási-tanulási folyamat megvalósítása, az alacsonyabb csoportlétszámok biztosítása, valamint az eredményesebb egyéni képességfejlesztés elve alapján a 7. és 8. évfolyamon kötelező csoportbontást alakít ki.

A csoportbontás elve az alábbi tantárgyakra terjed ki:

Magyar nyelv

Magyar irodalom

Angol nyelv

A gyakorlati készségfejlesztés hatékonyságának növelése érdekében a 'Digitális kultúra' tantárgy oktatása – a matematika és az idegen nyelvi tantárgyak mintájára – állandó jelleggel csoportbontásban valósul meg az intézmény tárgyi és személyi feltételeinek függvényében.

3.15. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A mérések ütemezése

Minden tanév első két hónapjában előre kidolgozott tesztek alapján fizikai felméréseket végzünk az iskola összes tanulójának bevonásával.

Az intézményünkbe érkező 1. – 9. évfolyamos tanulók többnyire heterogén összetételű csoportok. A heterogén összetétel miatt szükséges az év eleji fizikai állapotfelmérésük. A magasabb évfolyamokon az aktuális állapotukra vagyunk kíváncsiak, mely a további munkánkat is meghatározza. Ezért szeptemberben, októberben az általunk kiválasztott 6 féle felmérést végezzük el minden osztályban.

A felmérések tartalma

Az alapképességek (erő, gyorsaság, állóképesség, ügyesség, lazaság, koordináció) mind megtalálhatók ezekben az összetett feladatokban.

Kevés gyakorlási időt hagyva, néhány óra után elkezdhetjük a felmérést, hisz a pillanatnyi állapotuk megismerése a cél.

Felmérési feladatok:

1. Cooper-teszt
2. 60 m-es síkfutás
3. labdavezetés
4. ötös ugrás
5. fekvőtámaszban karhajlítás
6. függésben lábemelés

Az állóképességet a Cooper-teszt segítségével vizsgáljuk

3.16. Az egészségvédelmi nevelés

Állásfoglalásunk az egészségnevelésről

Tantestületünk álláspontja szerint nagy feladat és felelősség hárul az iskolánkra a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltére is nevel.

Pedagógusaink felkészítik a tanulókat arra, hogy felnőtt életükben nyújtsanak támogatást, viselkedjenek empátikusan a beteg, sérült és fogyatékos társaikkal.

Fokozott figyelmet fordítunk a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

A pedagógusok megismertetik a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

A legszélesebb körű együttműködésre törekszünk a következő partnerekkel:

➤ Család

Az egészségnevelés területén feltétlenül számítunk a szülők, a család együttműködésére.

➤ Iskolaorvos és védőnő

Célszerű és szükséges az egészségnevelési, felvilágosító munkába bevonni az iskolaorvost és a védőnőt. Szakszerűbb, hitelesebb, eredményesebb a munkánk a segítségükkel.

A védőnő igény szerint tart egészségvédelmi témájú osztályfőnöki órákat.

➤ Sportegyesületek

Intézményünk sok tanulója sportol igazolt versenyzőként városi, megyei, sportegyesületekben. A sportegyesületekben sportoló tanulók munkáját figyelemmel kísérjük és értékeljük.

Az iskola-egészségügyi ellátás, fogorvosi ellátás

A hatályos törvények és rendelet szerint a 3-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskolai-egészségügyi ellátásban részesülnek.

A gyermeket, tanulót csoportos szűrővizsgálata és kezelése a területileg illetékes fogászati rendelőben a jogszabályban meghatározottak szerint szorgalmi (tanítási) időben történik. Az iskola-egészségügyi ellátáson és fogászati szűrővizsgálaton való részvételt, valamint annak ideje alatt a tanulók felügyeletét a nevelési-oktatási intézmény biztosítja.

Munkaegészségügy

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit a Kardos István Általános Iskola és Gimnáziumban a munka- a baleset és tűzvédelem felelős folyamatosan ellenőrzi.

3.17. A környezeti nevelés

Állásfoglalásunk a környezeti neveléssel kapcsolatban:

„A környezeti nevelés legyen katalizátor, amolyan közös nevező a nevelési rendszer megújításában” (Tibiliszi dokumentum, 1977)

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Célja a természet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

Nemzedékünknek tudatos felelősséget kell vállalnia környezetünk, természeti értékeink védelméért.

A környezeti nevelés szerepe és helye az iskolai nevelőmunkában

A környezeti nevelés tartalma világszerte, így Magyarországon is- kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell fordítanunk arra, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életükben képesek legyenek a bonyolultabb, természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködő képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezet- és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőségéhez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelés szinterei:

Tanórákon

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló harmonizáló pedagógiai törekvés. Ezzel párhuzamosan erősödik egy szintetizáló, összefoglaló tantárgy iráni igény.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata.

A környezeti nevelésnek kedvez minden olyan tantervi megoldás, mely segíti a tanulókat a megismerésben. Szükséges, hogy az elemző gondolkodás fejlesztése mellett a környezet teljességét megragadó tanulási helyzetekkel is találkozhatnak, -különös eredményesnek ígérkezik- ha a természet megismerését célzó tantárgyat valamilyen társadalomra figyelő tárggyal fűzzük össze.

Biológiaórán

Arra törekszünk, hogy a tanuló értse és a gyakorlatban is alkalmazza a környezet és természetvédelem legfontosabb alapelveit. Képesé tesszük a tanuló(kat) arra, mikrokörnyezetben aktív szerepet vállaljon a szennyező anyagok káros mértékű felhalmozódásának megelőzésében. Megismerhetjük a természet szépségeit, és kísérletet teszünk arra, hogy tanulók beillesszék értékrendjükbe a természeti értékek megóvását.

Kémiaórán

A diákok anyagismerete középiskolai tanulmányaik során egészül ki a háztartás, a közvetlen környezet, a gazdaság és a természet szempontjából kiemelkedő szerves anyagok tulajdonságaival. Megismerik az egészségkárosító szennyezőanyagok kulcsvegyületeit, és ezek biológiai, társadalmi hatásait.

14-16 éves korban szellemileg és érzelmileg is nagyon fogékonyak a környezeti gondokra a gyerekek. Már kezdik átlátni a világot, érzékelik és értik a fennálló helyzeteket, kritikai érzékük erős. A kémiaórák alkalmat adnak arra, hogy a diákok a tanórán tanultakat a mindennapi élet különböző szituációiban felismerjék és értékeljék.

Osztályfőnöki-/ Közösségi nevelés órán

Az osztályfőnöki órák sajátos helyzetéből adódik az a lehetőség, hogy a témának megfelelő helyet válasszunk. Ha sikerül olyan légkört kialakítani, amely feloldja a tanulóknál lévő gátlásokat, akkor nagyon sok mindent meg tudunk velük beszélni.

Természetes elvárás, hogy az osztályfőnöki órák témájába beillesszük a környezeti témák megbeszélését. Ezekre az órákra lehetőség van külső szakembereket is meghívni.

Lényeges különbség a többi tantárgyhoz képest, hogy az osztályfőnöki óra nem valamilyen előre eltervezett tananyag átadását szolgálja, hanem a tanulók aktuális problémáinak megfogalmazásában, véleményük, nézeteik, álláspontjuk kifejtésében segít. Egyben hozzájárul az érdekek és értékütköztetések kezelésének fejlesztéséhez is.

Iskolai, lakóhelyi környezetünk állapota ehhez számtalan feltevést kínálhat, sőt együtt cselekvésre is ösztönöz.

Egyéb

Kirándulások, szakköri kirándulások (arborétum látogatása, tanösvény megismerése, a környezetünkben lévő természetvédelmi területek bemutatása), szabadidős tevékenység(ek): a biológia tanárok, lehetőség szerint, kirándulásokat szerveznek a környező természetvédelmi területekre.

Különösen azok a módszerek kedveznek a környezeti nevelésnek, amelyek aktivizálják, cselekvésre készítetik, tevékenységre ösztönzik a tanulókat.

Az együttes siker lehetősége pozitív csoportélményt nyújthat, a tanulásban való részvétel mind a személyiség, mind a közösség fejlődését segíti.

Iskolánkban már hagyománnyal rendelkező, a környezetvédelemmel összefüggő tevékenységformák:

- Rendszeresen részt veszünk a városi „TeSzedd!” szemétszedési akción.
- Szeretnénk elérni, hogy tanulóink környezetbarát iskolába járjanak, és diákjainkban a közvetlen és távolabbi környezetük iránti felelősség jellemző legyen.
- Egész tanévben ügyelünk (lehetőségeinkhez képest) a szép környezet fenntartására, de ballagás előtt kiemelt feladatnak tekintjük az iskola belső terének és külső környezetének szépítését.

3.17. Közúti közlekedési ismeretek

A 2011. évi CXCV. törvény módosításában az állam vállalta, hogy 2024. szeptember 1-től biztosítja a középiskolában tanulók részére a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez a közlekedési alapismeretek és gyakorlati vizsga letételéhez szükséges ismeretek ingyenesen történő elsajátítását. A törvény módosításával kialakították a köznevelésben tanuló középiskolások jogosítványszerzésének keretrendszerét.

Az utolsó évfolyamos középiskolai tanulók a KRÉTA tanulmányi rendszerben elsajátíthatják a jogosítvány megszerzéséhez szükséges elméleti tananyagot, illetve lehetőség nyílik a közlekedési alapismeretek és elsősegélynyújtás vizsgák letételére is.

3.18. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Bevezetés

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítanunk a hátrányos helyzetű-, a halmozottan hátrányos helyzetű- és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére, a beruházásokban, a fejlesztésekben és az oktatásszervezési gyakorlatban. Érvényesülnie kell a diszkrimináció-mentességnek, a szegregációmentességnek, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának.

Ennek érdekében érvényesíteni kell:

- a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot;
- az emberi méltóság tiszteletben tartása;
- a társadalmi szolidaritás kialakulását.

Az esélyegyenlőséget szolgáló évente ismétlődő tevékenységek, munkatervi feladatok

- Az emelt és a középszintű értettségi előkészítők beindítása
- A normatív kedvezmények biztosítása
- Az étkezési kedvezmények jogszabályok szerinti biztosítása
- Az iskola szülői értekezleteire a tantestület felkészülése
- Az érdemjegyek beírása az e-naplóba hétről-hétre. A jegyek beírásának rendszeres ellenőrzése. A szülői értekezlet előtt az osztályfőnökök a tanulók munkafegyelméről, szorgalmáról, magatartásáról megbeszélése folytatása a szaktanárokkal.
- A 8. évfolyamos tanulók tájékoztatása a központi felvételi vizsgáról, a továbbtanulási lehetőségekről.
- Fogadóórák szervezése
- A végzős tanulók tájékoztatása az érettségi vizsgáról, a felsőoktatási intézményekbe történő jelentkezés rendjéről.

Nevelési helyzet, nevelési problémák

Gyermekvédelmi munka (A PP.2.19. fejezete részletesen tartalmazza)

Fő feladat

Az iskolánkban tanuló veszélyeztetett és hátrányos helyzetű diákok állandó figyelemmel kísérése és segítése.

A rászoruló tanulókat pályázatok, ösztöndíjak keretében segítjük.

Célul tűzzük ki:

- az esélyteremtést
- támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása érdekében
- az esélyegyenlőség előmozdítását az intézmény minden tevékenysége során:
 - a beiratkozásnál, felvételnél, csoportba sorolásnál;
 - tanításban, ismeretközvetítésben;
 - az értékelés gyakorlatában;
 - a tanulói előmenetelben;
 - a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában;
 - a tananyag kiválasztásában; alkalmazásában és fejlesztésében;
 - a humánerőforrás- fejlesztésben;
 - a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel;
 - a gyermekek egyéni fejlesztésében;
 - az ismeretközvetítés gyakorlatában;
 - az iskolai programok kiválasztásában; alkalmazásában és fejlesztésében;
 - a középiskolai továbbhaladás előkészítésében;
 - a felsőoktatási továbbhaladás előkészítésében.

Szakmai célok:

- Nagy gondot fordítunk a tehetséggondozásra, a tehetség, a képesség fejlesztését segítő tevékenységekre;
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezésével járulunk hozzá az esélyegyenlőség biztosításához.
- Pályaorientációs tevékenységet végzünk.

További célkitűzéseink:

Az esélyegyenlőséghez kapcsolódó képzési, nevelési céljaink

Nevelési céljaink közül kiemelt hangsúlyt kap, hogy tanulóink:

- önértékelése helyes legyen,
- megfelelő önfegyelemmel, szorgalommal, alapvető erkölcsi normákkal rendelkezzenek,
- reálisan döntsenek továbbtanulásukról,
- tanulmányaik befejezése után rendelkezzenek olyan alpműveltséggel, készségekkel, jártasságokkal, magatartási és erkölcsi normákkal, amelyekkel az életük folyamán minden tekintetben megállják a helyüket, sikeres, boldog életet élhetnek.

Képzési céljaink közül az egyik legfontosabb a tanulók felkészítése a felsőfokú tanulmányokra.

Ennek érdekében:

- korszerű, tudományos igényű ismereteket nyújtunk,
- kiemelt feladatunk a tehetséggondozás,
- felzárkóztatjuk, segítjük a lassabban haladókat.

Kötelesség és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához.

Az egyenlő bánásmód elveit sértő esetekben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Az intézményvezető-helyettesek felelősek a Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításának koordinálásáért, az intézkedési terv végrehajtásának nyomon követéséért.

Az iskola minden dolgozója, megkülönböztetetten a nevelőtestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkrimináció-mentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programokon részt vegyen.

A nevelőtestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervet és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

Az azonnali beavatkozást igénylő folyamatok

- Minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel az **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt** a közoktatásról, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény rendelkezéseire).
- Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét.
- Ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok) vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított az egyenlő hozzáférés.
- Ha az intézményben a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot.

A személyi feltételeket illetően

- A pedagógus továbbképzési tervben szerepeltetni kell olyan továbbképzéseket, melyek – szükség esetén, a lehetőség függvényében – segítik a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a saját nevelési igényű tanulókkal való foglalkozást.

A tárgyi körülmények terén

- A lehetőségeink függvényében akadálymentesítés igénylése, a tárgyi feltételek további javítása.
- Képességfejlesztő eszközök beszerzése.
- Az épület folyamatos, az eddiginél nagyobb ütemű felújítása külső források bevonásával.
- Modern szemléltetőeszközök beszerzése, az eszközállomány kiegészítése.

Az esélyegyenlőség megteremtését segítő intézményhálózatok együttműködésének erősítése

A gyermekvédelemmel összefüggő feladatok

A gyermek és az ifjúságvédelmi felelős tanár:

- Rendszeresen mérje fel a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók körét.
- Folyamatosan kísérje figyelemmel a támogatási lehetőségeket, forrásokat.
- Szorgalmazza újabb támogatók, források teremtdését.
- Működjön együtt a szakmai partnerekkel.

3.19. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek és ifjúságvédelem alapelvei és céljai

Felderíteni a gyermek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat:

- pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozza
- szükség esetén a gyermek, tanuló érdekében intézkedést kezdeményez.

Fő célkitűzéseink

- a gyermek személyiségének károsodását beavatkozásunkkal megelőzni (prevenció)
- a már bekövetkezett károsodásokat és azok hatásait megszüntetni, de legalább enyhíteni (korrekció)

A gyermekvédelmi feladatok két nagy csoportja

Általános gyermekvédelmi feladatok

Az iskola valamennyi tanulója érdekében, védelmében megfogalmazott feladatok az elsődleges megelőzés céljával.

Speciális gyermekvédelmi feladatok

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókkal való foglalkozás, valamint a sajátos nevelési igényű tanulókkal való nevelői tevékenység.

1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról kimondja, hogy:

- gyermekvédelmi gondoskodás: az e törvényben meghatározottak szerint elrendelt hatósági intézkedésben alapuló ellátás és védelem,

- veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

- 11.§(1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, a ki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításának tevékenységformái és pedagógiai-pszichológiai módszerei:

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy mint a jellemző egyéb tulajdonságok.

- Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre illetékesebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.
- Az egyén önmagához való viszonyának alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság tisztelete.

Általános prevenciós programok beépítése tanórai, elsősorban osztályfőnöki/közösségi nevelés órák és tanórán kívüli szervezeti formákba:

- mentálhigiénés-egészségnevelési programok, ennek részeként drogprevenció
- bűnmegelőzéssel kapcsolatos célzott programok
- önismereti, kommunikációs-konfliktus kezelési, relaxációs gyakorlatok, játékok, programok.

Tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek segítése színvonalas és a kamaszkorosztály számára is vonzó kínálat biztosításával.

A neveléssel kapcsolatos feladatok:

- családi életre nevelés;
- etikai nevelés;
- érzelmi nevelés, amely önmagába foglalja az önismeret-, önbizalom alakítását, fejlesztést;
- a neveléssel kapcsolatos feladatok megvalósításának színterei az osztályfőnöki órák, a tanórák és minden program, ahol lehetőség nyílik az emberi értékek közvetítésére, példamutatásra, tanár-diák közötti kommunikációra.

A gyermeki-tanulói jogok érvényesítése

Iskolánk házirendje tartalmazza a tanulók jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait. A jogok és kötelességek – egymással összhangban – igyekeznek védelmet biztosítani az egészségre ártalmas szerek ellen, az erőszakkal szemben, és lehetőséget nyújtani a vélemény és tehetség szabad kinyilvánítására.

A szülők szemléletformálása, megnyerése, bevonása, módszerei:

- tájékoztatás
- pedagógiai-nevelési tanácsadás, segítségnyújtás
- szülői fórum az iskolával kapcsolatos kérdések, problémák, vélemények, javaslatok meghallgatására, megvitatására.

Együttműködés az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításában közreműködő intézményekkel, szakemberekkel: orvos, védőnő, pszichiáter, művelődési intézmények, ifjúsági szervezetek.

Speciális gyermekvédelmi feladatok

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, köznevelésért felelős miniszter rendelete

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

4.§ 12. a.) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa.) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

ab.) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló

ac.) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b.) a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

4.§ 23. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

4.§ 2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezíti vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A gyermek és ifjúságvédelmi problémák (hátrányos helyzet, veszélyeztetettség) kiszűrése, feltárása

Ennek célja, hogy minél több információt gyűjtsünk a tanulóról, környezetéről, a tanuló és környezete közötti kötődés-kapcsolat minőségéről.

A problémák kiszűrésének és feltárásnak módszerei:

- A tanulók gyermekvédelmi helyzetének felmérése az osztályfőnökök bevonásával
- Indokolt esetben családlátogatás
- Pedagógiai jellegű esetelemzés és cselekvési terv készítése az egyes gyermekvédelmi esetekről.

Az eltérő helyzetű és szükségletű gyermekek célzott, speciális kezelése, foglalkoztatása, fejlesztése

Ide tartoznak a szociális és művelődési hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, eljárások, a hátrányos helyzetű tehetséges tanulók tehetséggondozásának lehetőségei, a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program, a speciális nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.

Ezek részletes kifejtése külön fejezetben található.

- A gyermekvédelmi problémával küszködő tanulók szüleivel speciális pedagógiai bánásmód alkalmazása, megnyerésük külső segítő intézmények, illetve szakembereik szolgáltatásainak, támogatásainak igénybevételére.
- A speciális gyermekvédelmi feladatok ellátásába speciális szakembereket vonunk be és szorosan együttműködünk a külső segítő intézményekkel.
- A gyermek és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztályfőnöknek a feladata. Iskolánkban az ifjúságvédelemmel ifjúságvédelmi felelős tanár foglalkozik, feladatait az SZMSZ rögzíti.
-

A szülők feladata:

- tegyék meg a szükséges intézkedéseket gyermekeik jogainak érvényesítése érdekében;
- minden tőlük elvárhatót tegyenek meg gyermekük fejlődéséért;
- tartsanak rendszeres kapcsolatot a gyermekükkel foglalkozó pedagógussal;
- segítsék elő gyermeküknek a közösségbe történő beilleszkedését, az iskolai közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.

Az ifjúságvédelem az egész tantestület tevékenységében és Pedagógiai programunkban is kulcsfontosságú.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerint a gyermek, **tanulói adatai közül** a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye; szülője, törvényes képviselője neve; szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma; a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok; a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulóra vonatkozó adatok a veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából a családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek. és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetnek, intézménynek továbbítható.

A tanulást segítő eszközök

A tanítást- tanulást segítő eszközrendszer elemei a következők.

A kulcskompetenciák fejlesztése

- Önálló tanulás
 - Az önálló tanulás képességének fejlesztése
 - Kreativitásra épülő tevékenységek

- Tanulási zavarok megelőzése
- A tanulási motiváció erősítése
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
 - Kommunikációs készségek fejlesztése
 - Művészeti és tantárgyi képességek fejlesztése
- Szociális kompetenciák fejlesztése
 - Közösségépítő programok
 - Mentálhigiénés tevékenységek
 - A tolerancia és előítélet- mentesség formálása
- Az integrációt elősegítő módszertani elemek
 - Differenciált tanulásszervezés
 - Kooperatív tanulásszervezés

Mentálhigiéné – a lelki egészség programja

A mentálhigiéné fogalma, jelentősége

A pedagógiai munka során rendszeresen megvalósítunk a mentálhigiénével kapcsolatos célokat. Ezeket a Pedagógiai program nevelési tervének részeként mentálhigiénés tervben foglaljuk össze.

AWHO meghatározása szerint a mentális egészség fogalma: *„ a jólét olyan foka, melyen az egyén megvalósítja képességeit, meg tud küzdeni az élet mindennapos nehézségeivel, eredményesen és gyümölcsözően képes dolgozni, valamint hozzá tud járulni saját közösségéhez. ”*

Alapelvek a törvényi szabályozás tükrében

Iskolánk Pedagógiai programjának alapvető nevelési célkitűzése helyes önértékeléssel bíró, fejlett szociális kompetenciákkal rendelkező, magasrendű erkölcsi értékeket magukénak valló, harmonikus személyiségű diákok nevelése.

A mentális egészség megőrzése szempontjából az alábbi elvek megvalósítását érezzük fő célunknak:

- Az iskolai nevelési munka fontos célja a komplex személyiségfejlesztés, a harmonikus személyiség, emellett egészséges, biztonságos környezet kialakítása.

- Ennek eléréséhez szükséges, hogy a tanulók szükségleteit megismerjük, és felderítsük motivációs bázisaikat.
- A tanulók személyiségi jogainak legfontosabb eleme a személyiség szabad kibontakoztatásához való jog, az önrendelkezési jog és a cselekvési szabadság, szabad véleménynyilvánítás biztosítása. Az intézmény e jogok feltételeinek megteremtésére kötelezett.
- Komplex nevelési tevékenységünk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink jogait megismerve és megértve tudjanak azokkal élni, képessé váljanak az önmegvalósításra.
- Az életkori lelki sajátosságok és az egyéni képességek, adottságok figyelembe vétele a nevelő-oktató munka során elengedhetetlen.
- A tanuló tanulmányai során mutatott fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét is figyelembe kell venni a pedagógiai munka során.
- További célunk, hogy tanulóink konstruktív tagjai legyenek a közösségnek, jó beilleszkedő készségekkel bírnak.
- Az erkölcsi fejlődés megvalósítására a törvény tanórai keretek közt biztosít lehetőséget. A lelki egészség szempontjából nagy jelentőségű, hogy a tanulók számára az oktatás rendjébe illesztetten biztosítható a lelki épülést célzó, a személyiség fejlesztésére lehetőséget adó tanóra.
- Lehetővé kell tenni, hogy a tanuló egészségét, biztonságát a testi-lelki épségét megőrizze, az ehhez szükséges ismereteket elsajátítsa. Ez a pedagógiai cél tantárgyi keretek közt és a tanórán kívüli tevékenységek során is kiemelten szerepel.
- A primer prevenció is alapfeladat. Ennek az oktatási intézmények a legfontosabb színterei, mivel itt válnak elérhetővé a gyermekek korosztályonként, és általuk a családok felé is irányulhat a prevenciós tevékenység. A prevenciós programok és foglalkozások felsorolását a gyermekvédelem feladatai tartalmazzák.

A mentálhigiénével kapcsolatos feladatok és azok jellemző színterei

Feladatok	Tanóra alatt megvalósuló	Osztályfőnöki/Közösségi nevelés óra keretében megvalósuló	Tanórán kívüli tevékenységek során megvalósuló
Reális önismeret, énkép kialakítása	x	x	x
Pozitív attitűdök fejlesztése, pozitív önértékelés	x	x	x

A kreativitás, alkotói készségek fejlesztése	x		
Az aktivizáló, felfedeztető módszerek előnyben részesítésével a kreatív gondolkodás fejlesztése	x		
Konfliktuskezelési stratégiák kialakítása		x	
Megküzdés a stresszel		x	
Konstruktív életvezetés		x	x
Az egyéni képességek, a tehetség felderítés, gondozás	x		x
Az egészséges életmód legújabb szemléleti formáinak közvetítése	x	x	x
Az önkifejezés igényes eszközeinek használata	x	x	
Az esztétikai érzék, művészetek iránti fogékonyság fejlesztésével segíteni a harmonikus személyiségfejlődést	x		x
Társas kapcsolatokban minőségi viszonyok; mély kapcsolatok kialakítására való készség		x	x
A természeti-társadalmi környezetbe való aktív beilleszkedés képessége	x	x	x
Szociális kompetenciák formálása	x	x	x
A segítség iránti érzékenység erősítése	x	x	x
Az iskolai közösség, osztályközösség harmonikus alakulása	x	x	x
Tolerancia, elfogadás, társadalmi együttélési normák kialakítása	x	x	x
Érzelmi intelligencia fejlesztése		x	x
A szenvedélybetegségek, függőségek megelőzése	x	x	x
A veszélyeztetettség megelőzése		x	x
A veszélyeztetettség felismerése	x	x	

A lelki egészség szempontjából jelentős tevékenységek, pedagógiai eszközök

- Törekszünk arra, hogy az iskolában folyó nevelési-oktatási munka minden elemében megjelenjen: a tanulók értelmi, érzelmi, akarati fejlesztése; jellemformálódásuk kiegyensúlyozott legyen, és a megfelelő ütemben és irányban haladjon.
- Számos tanórán kívüli tevékenység bír pozitív hatással a tanulók lelki egészségére. Kulturális programok, versenyek, sportprogramok mind olyan élményforrások, amelyek nemcsak közösségi élményt nyújtanak, hanem a tanulók számára személyes örömforrások is. A mozgás, a vidámság és a társas kapcsolatok élménye a boldogság érzésének fontos forrásai.
- További eszközök
 - Pozitív mintaadás, a negatív minták káros hatásainak csökkentése;
 - A megfelelő, biztonságos, kellemes fizikai környezet biztosítása, a tevékenységi formáknak megfelelő eszközhasználat lehetővé tétele.
 - A pedagógus eszközei: - hitelesség
 - empátia
 - interperszonális készségek
 - igazságosság, megértés, türelem, tapintat

A pedagógus és a szülők közti együttműködés

- A gyermek, tanuló testi és lelki egészsége összefügg. Ezt a pedagógus napi munkája során gyakran tapasztalja. Kíváncsú tehát, hogy a mentálhigiéné megvalósítására nagy hangsúlyt fektessen az iskola a nevelési céljainak megfogalmazásakor. Az iskola egészségnevelési terve tartalmazza ez irányú törekvésünket.
- A lelki egészség egyensúlyának megbomlására több jól felismerhető, illetve kevésbé észlelhető jel is figyelmeztet.

Hiányzás

- Iskolánkban erőfeszítéseket teszünk a tanulói hiányzások számának csökkentésére.
A tanulók gyakori távolléte esetén a pedagógus és a szülő együttműködésével feltárhatók lehetnek olyan lelki problémák is, amelyek valós tüneteket, megbetegedéseket okoznak. A védőnő és a gyermekvédelmi felelős bevonásával az osztályfőnök segítséget kaphat az okok feltárásában, és a megoldások keresésében.

A viselkedés megváltozása

- Hasonlóan fontos a szülők segítségével felismerni a tanulmányi teljesítmény és a magatartás változásai mögött rejlő problémákat, és ismerni a szükséges lépéseket, lehetőségeket azok kezelésére. Az ilyen esetekben követendő cselekvési tervet a gyermekvédelmi feladatok leírása tartalmazza.

Megvalósítandó célok, feladatok

Mivel a tanórai tevékenységek mellett nehéz a megfelelő mértékben foglalkozni a személyiség fejlesztésével és a fenti célok minőségi megvalósításával, kívánatos lenne a tanulók számára biztosítani a személyiségfejlesztő, illetve önismereti tréningeket; konfliktuskezelési stratégiák, tanulási stratégiák megismertetését külön foglalkozásokon, kiscsoportos keretek közt szakember bevonásával.

Célunk, hogy a jövőben nagyobb szerepet kapjon a stressz csökkentése, a megküzdési stratégiák megismertetése. Emellett szeretnénk elérni, hogy a diákjaink otthoni szabadidős tevékenységi formákat találjanak, mérsékelve a modern infokommunikációs eszközök, különösen a számítógép használatával töltött időt.

Eszményünk az egészségvédő iskola, amelynek jellemzői:

- Az iskola életének és az iskola közösségi kapcsolatainak minden aspektusát tágan értelmezi; az iskola "gondoskodó" közösséggé fejlesztését tűzi ki célul.
- Az egészség olyan modelljére épít, amelynek alapját a testi, lelki, társadalmi és környezeti összetevők kölcsönhatásával kialakuló egészség-modell képezi.
- A tanulók aktív részvételére helyezi a hangsúlyt, fejleszteni kívánja a tanulók készségeit az alkalmazott módszerek széles skáláján keresztül.
- Elismeri, hogy a tanulók egészségére számos dolog hat, és figyelembe veszi a tanulók meglévő hiedelmeit, attitűdjeit, értékeit.
- Felismeri a betegséghez vezető folyamatok, jelenségek közötti (lelki) eredetét, a megelőzésük tervezhetőségét.
- Pozitív énkép kialakítására törekszik.
- Felismeri a környezet esztétikusságának az egészségre gyakorolt fiziológiai hatását.
- Hangsúlyt fektet a szülőkkel való együttműködésre, épít a szülői támogatásra.

A tanári együttműködés formái, értékelő megbeszélések

A diákok képességeiket jobban ki tudják bontakoztatni egy olyan iskolában, ahol a nevelés-oktatást végző személyek közti kapcsolatok kiegyensúlyozottak, kölcsönösek, harmonikusak. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő tanuló nevelésének-oktatásának folyamatában különösen jelentős szerepet játszik a diákok-pedagógusok egymással való kommunikációja, a tapasztalatok cseréje, ugyanakkor itt fontos szerepet tölt be a pedagógiai szakszolgálatokkal való szoros kapcsolattartás is.

Az együttműködés intézményen belüli formái

Értékelő esetmegbeszélések

A mindennapi munka folyamán a leginkább alkalmazott forma, lehet véletlenszerű, kötetlen vagy tervezett is, a részt vevők számát figyelembe véve páros vagy több ember bevonásával történő megbeszélés.

Előnye egymás tapasztalatainak, véleményének megismerése a szóba kerülő tanulókkal, osztályközösségekkel kapcsolatban.

Problémamegoldó fórumok

Konkrét megoldandó helyzet esetén lehetőség nyílik arra, hogy (probléma jellegétől függően) a diák, a szülők, a szaktanárok, a védőnő, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős jelzése alapján az osztályfőnök egy problémamegoldó fórumra összehívja az érintett kollegákat, ahol – szükség esetén az intézményvezetés bevonásával – közösen próbálják megtalálni a legjobb megoldást.

Hospitálásra épülő együttműködés

A tanári munka során nagyon fontos a folyamatos megújulás, az órán alkalmazott módszerek frissítése. Erre kiváló lehetőséget nyújthat a hospitálás rendszere, hiszen ötleteket meríthetünk egymás megfigyeléséből, adott esetben pedig tanácsal és a segédeszközök megosztásával, cseréjével is szolgálhatunk egymásnak.

Az intézményen kívüli kapcsolattartás lehetséges színterei:

A nevelési tanácsadóval, gyógypedagógiai szakszolgálattal való kapcsolattartás

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében az iskolának és a pedagógusoknak sok szakemberrel, esetleg intézménnyel való együttműködést is fel kell vállalnia.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, továbbá a veszélyeztetett tanuló esetében kulcsfontosságú szerepű a gyermekjóléti szolgálatokkal és családsegítő központokkal való kapcsolattartás.

Következtetés

A szakemberek egymást támogató, a tanulókért felelősséget vállaló, kiegészítő együttműködése az együttnevelés kulcsa, melynek célja a tanulóban rejlő egyéni lehetőségek minél teljesebb kibontakoztatása.

Multikulturális tartalmak

A változó társadalmi környezet következtében új elvárások fogalmazódtak meg az oktatás, illetve a gyermek- és ifjúságvédelem területén is.

A közoktatás hagyományos funkciói mellett egyre nagyobb jelentősége van annak, hogy az iskola társadalmi orientációs intézménnyé váljon.

A multikulturálissá váló társadalomban, olykor relatívvá váló erkölcsi- és értékrendbeli környezetben az iskolának egységes és határozott üzenetet kell közvetítenie a fiatalok felé a kulturális kisebbségek közti társadalmi együttélés közös értékeiről, a nemkívánatos társadalmi folyamatok korrekciós igényével.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén is fontos szerepet töltenek be a multikulturális tartalmak, mivel az iskola világában elő kell segítenünk a mások véleményének elfogadása iránti nyitottságot, illetve az értékek sokféleségének felismerését, tiszteletben tartását és elfogadását.

A multikulturális szemlélet formálása elősegítheti az iskolában – az identitásbeli, illetve a szocializációs különbségekből eredő, így szükségképpen fellépő feszültségek, konfliktusok hatékony kezelését.

A pedagógiai munka és a gyermekvédelmi tevékenység során megjelenő multikulturális szemléletmód, mely szükség esetén magába foglalhatja az iskolai és a családi kultúra összehangolását, de akár hátránykompenzáló iskolai programok fejlesztését is, lehetővé teszi az előítéletek csökkentését, a tanulói csoportok közti kapcsolatok javítását, s hozzájárulhat ahhoz, hogy az oktatás szereplői értékként kezeljék a szociokulturális különbségekből eredő sokszínűséget.

Pályaorientáció

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció.

- Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását.

- Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján.
- Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.
- Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében, olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismeretüket.
- A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéshez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a *szociális és állampolgári kompetencia* tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

- A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.
- Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését.
- Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztési tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat.

Törekednie kell a gondoskodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízisre, szintézisre, összehasonlításra, általánosításra és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználására.

- Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.

Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

A programok, eljárások és módszerek megválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, feltételezhető okáról, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátosságaitól, az iskola és a tanuló saját körülményeitől, lehetőségeitől.

Módszereink

- A szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban.
 - Tanórai differenciálás.
 - A korrepetálási lehetőségek optimális kihasználása.
 - A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a leghatékonyabb felzárkóztató eljárások alkalmazása.
 - Segítségkérés szakembertől
 - Az iskolai tanítás-tanulás folyamatba külső szakértő is bevonható.
- A külső szakértő kiválasztásáért, a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai Pedagógiai program összhangjáért az intézményvezető a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Alkalmazott eljárások

- A személyre szabott korrekcióhoz a szülőkkel és a társintézményekkel való folyamatos együttműködés.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- A Knt. 27.§(7) szerint: *A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulóként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.*

- Egészségkárosódás esetén gyógytestnevelési foglalkozások szervezésének kezdeményezése.
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálatokkal, illetve a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza.
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak értékelése alól, amennyiben ezt a tanuló adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja.
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése.
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítségnyújtás és segítségnyújtás, hogy más típusú nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

A program eredményességét értékelő módszereink

- A tanuló előmenetelének ellenőrzése az e-napló alapján.
- Az osztályfőnök és a szaktanárok rendszeres beszámoltatása.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri a program végrehajtását, és rendszeresen beszámol arról.
- A félév és év végi értekezleteken történő értékelés.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési-mérési-értékelési-minőségfejlesztési rendszere (Neveltségi állapot mérése, igény- és elégedettség mérések, ellenőrzések, mérések)

A minőség fenntartására, javítására, az elért eredmények szinten tartására szükség van. E célból kialakítjuk a belső ellenőrzések rendjét, alkalmanként folytatjuk az igény- és elégedettség méréseket.

- Központi mérések

Kompetenciamérés

A tanév rendjét meghatározó EMMI rendelet kijelöli a minden évben lezajló kompetenciamérés időpontját. A kompetenciamérés során az anyanyelvi a 6.8. és a 10. évfolyamon valamennyire tanulóra kiterjedően.

Az eredményeket minden évben kiértékeljük, az eredményekről a tantestület tagjai, a szülők, a tanulók tájékoztatást kapnak.

- A köznevelési törvény és a tanév rendjéről szóló EMMI rendelet meghatározza, hogy az adott tanévben milyen központi méréseket kell elvégezni. Ezeket a méréseket is megszervezzük.

A fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. **A szociális és társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint pl. a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeink érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző

fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért kiemelten fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése;
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása;
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége;
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra.

Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztási kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:

Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő.

Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig gyakran ön- vagy csupán vállalati profílcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: Kiegyensúlyozott dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedék szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelem oktatás színterei az oktatásban:

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Például:

Matematika: banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások;

Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);

Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;

Magyar: reklámyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái;

Biológia: génmódosított élelmiszerek, táplálkozás kiegészítők, egészséges táplálkozás ;

Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok) vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.

Digitális kultúra: elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói, veszélyforrások.

Történelem: EU fogyasztói jogok, fogyasztótörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története.

Életvitel és gyakorlat: A tantárgy külön témakörben foglalkozik fogyasztóvédelemmel.

- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedő, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek

A cél bizonyos készségek fejlesztése a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonás az iskolai nevelési programokba. Így családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozó, információörögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány

- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

Közlekedésre nevelés

A nagyvárosi életforma és a motorizáció minden területen való térhódítása megköveteli a közlekedési morál átalakítását, fejlesztését. Iskolánkban fontosnak tartjuk, hogy tanulóink közlekedéskultúrája javuljon és ha megszerzik a gépjárművezetői jogosítványt, képesek legyenek arra, hogy a közlekedésben konfliktuskerülő és defenzív módon vegyenek részt.

Célunk, hogy diákjaink a közúti forgalomban, a tömegközlekedésben vagy akár a gyalogos közlekedésben résztvevőként minden esetben az udvarias és előrelátó viselkedésformát kövessék. Ennek elérése érdekében az egyes közlekedési módoknál követendő magatartási formákat, szokásokat és az elvárásokat a közlekedéssel kapcsolatos foglalkozásainkon tudatosítjuk.

Egyre több tanulónk jut olyan lehetőséghez, hogy a középiskolai tanulmányai alatt hosszabb-rövidebb időt külföldön tölthet. Felkészítésük során nem felejtjük el megemlíteni a célszámra jellemző, a miénktől eltérő közlekedési szokásokat és az ezekből következő potenciális veszélyhelyzeteket.

A nevelési-oktatási folyamat részeként a közlekedéskultúra, a közlekedésbiztonság fejlesztése érdekében feldolgozandó alapvető ismeretek, témakörök:

- A közlekedésbiztonság fogalma, célja, szerepe, jelentősége
- A hazai közlekedésbiztonsági helyzet, különös tekintettel az iskoláskorú fiatalokra
- A közlekedés fizikai alapjai. Látás, láthatóság, figyelem, sebesség, észlelés, reakcióidő, fékút, vezetéstechnika, gyakorlati fizikai számítások
- A közúti balesetek bekövetkezésének folyamata
- Veszélyeztetett közlekedők és baleseteik (gyalogos, kerékpáros, a gyermek, mint utas)
- A közúti közlekedés alapvető szabályai
- A gyalogos közlekedőkre vonatkozó szabályok
- A kerékpárokra vonatkozó szabályok
- A kerékpárosokat védő eszközök típusai (védősisak, ruházat, egyéb felszerelés)
- Kerékpáros közlekedés közúton (kerékpárúton, járdán)
- Görkorcsolya és gördeszka használata és tapasztalatai

- A közlekedők magatartását befolyásoló szerek, állapotok és betegségek hatásai
- Az utasok helyes magatartása a vasúti közlekedésben, autóban, autóbuszban történő utazás esetén.

A közlekedésre nevelés terén együttműködő partnereink:

- Szülők
- Rendőrség
- Autósiskolák

A közlekedésre nevelés színterei:

- Osztályfőnöki órák
- Rendőrségi előadások
- Szülői értekezletek
- Tanulmányi kirándulások
- Diákrendezvények
- Közlekedésbiztonsági versenyek
- Egyéb szaktárgyi órák
- KRESZ oktatása az iskolában (megfelelő létszám esetén)

Módszerek

- Beszélgetés, megbeszélés
- Bemutató
- Statisztikai elemzések, számítások végzése
- Előadások (tanári, tanulói)

Társadalmi bűnmegelőzés és áldozattá válás megelőzési programja

Az osztályfőnökök munkatervében szerepelnek drogprevenciós témák, illetve a különböző veszélyforrások elemzése, az ellenük való viselkedési stratégiák kidolgozása. Mivel sok veszély viszonylag újkeletű (pl. diszkódrogok), pedagógusaink nincsenek eléggé felvértezve a megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal a probléma alapos körbejárására.

Több olyan szervezet, alapítvány vagy akár a bűnüldözési szervek által létrehozott csoport kínálja szolgáltatásait az utóbbi években, amelynek igénybevételével a témában járatos szakemberek készítik fel diákjainkat a rájuk leselkedő veszélyek minél hatékonyabb elhárítására vagy még inkább a megelőzésére.

Figyelemmel kísérjük a pályázatokat, amelyet a témában érintett minisztériumok írnak ki; továbbképzések keretében a pedagógusokat készítik fel a probléma szakszerű kezelésére, vagy

közvetlenül a tanulók tájékoztatását célzó programokat kínálnak. A bőséges választékból tudjuk a tanrendbe, az osztályfőnöki órák tematikájába leginkább illeszkedő programokat kiválasztani. Mivel az iskolában negatívnak minősített viselkedési megnyilvánulások általában a diákok családi, iskolai kapcsolatzaaraival, érzelmi életének sérüléseivel függnek össze, feladatunk a tanulók által adott jelzések felismerése, a viselkedési zavarok helyes értelmezése, a deviáns viselkedési formák kiszűrése.

Rendőrségi jelentések szerint a fiatalokú bűnözök számának növekedése a közösséghez tartozás-, az emberi kapcsolatok hiányának következménye.

A bűnmegelőzési intézkedésekre fordított energiát olyan befektetésnek kell tekinteni, amelynek hozama a közbiztonság érzékelhető javulása az iskolában is.

Bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok

A korszerű bűnmegelőzési stratégia olyan célkitűzések összessége, amelyekkel:

- lehet mérsékelni a bűncselekményeket előidéző okok hatását,
- csökkenteni a sértetté válás veszélyét,
- növelni az egész közösségi biztóságot,
- javítani az élet minőségét,
- fokozni az emberi jogok érvényesülését.

A bűnmegelőzési stratégia prioritásai:

- a gyermek és a fiatalokú bűnözés csökkentése;
- a városok biztóságának fokozása;
- a családon belüli erőszak megelőzése;
- az áldozattá válás megelőzése, az áldozat segítése;
- a bűnismétlés megelőzése.

A prioritásból eredően ránk vonatkozó feladatok:

- Tehetségkutató programok szervezése a kulturális és sporttevékenységekben.
- A tornaterem, sportolást szolgáló helyiségek biztósítása a tanulók szabadidős sportolására.
- A tanulási kudarcokkal kapcsolatos jelzőrendszer kialakítása.
- Amennyiben szükséges felzárkóztató programok kidolgozása, működtetése és rendszeres értékelése.

- Az iskolai ifjúság- és gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógus és a helyi bűnmegelőzésben, alkohol- és drogprevencióban érintett szakemberek közötti együttműködés biztosítása.
- Az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák megismerése, integrálása a nevelési-oktatási programba.
- A döntéshozatal, a problémamegoldás, a kommunikációs készség, az önértékelés, a stressz-kezelés, az érdekérvényesítés készségeinek fejlesztése tanulóinkban.
- A szabadidő eltöltését, közösségformálást segítő iskolai programok szervezése, működtetése.
- A környezeti és természeti értékek megbecsülésének tudatosítása.
- Fiatalkorúak marginalizálódásának megelőzését szolgáló jelzések működtetése.
- Életmódjukban deviáns jellegzetességeket mutató (pl. alkohol- és drogfogyasztás, csavargás, iskolakerülés, szabálysértés elkövetése stb.) fiatalok viselkedésének figyelemmel kísérése, jelzések adása (elsősorban a családnak).

Az áldozattá válás megelőzése, az áldozat segítése

Az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatos iskolai feladatok:

- Kiemelt figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett fiatalok rendszeres sportolásba, vagy más rendszeres iskolai elfoglaltságot igénylő tevékenységbe történő bevonására.
- A sportszerű viselkedés kultúrájának erősítése a fizikailag gyengébbek védelme érdekében.
- Önvédelmi sportok népszerűsítése.
- A bűnüldözés, a büntető igazságszolgáltatás és az intézmény együttműködésének megteremtése az áldozatvédelem érdekében.
- Az önvédelmi készségek fejlesztése, a reális kockázatok tudatosítása.
- Konfliktuskezelési programok integrálása az iskolai oktatásba.
- Erőszakmentes problémamegoldó technikák tanítása. A „többet ésszel, mint erővel” kultúrájának erősítése a kortárs csoportokban.
- Az iskolán kívüli kirekesztés felderítése, az ellenük való hatékony fellépés.
- Az iskolai erőszak esetleges áldozatainak hatékony védelme.
- A pedagógusok védelme a foglalkozásukkal kapcsolatos konfliktusokban.
- Szükség esetén együttműködés civil szervezetekkel, fejlesztő programokon, tréningeken való részvétel.

Az erőszakmentes konfliktuskezelés programja

A konfliktusok mindennapjaink és kapcsolataink velejárói. A diákok naponta kerülnek konfliktusba magukkal, osztálytársaikkal, családjukkal és a társadalommal. Arra kell törekednünk, hogy őszintén és tisztán fejezzék ki magukat, miközben tisztelettel és együttérzéssel figyelnek a másokra.

Ismerjék fel saját és a másik ember szükségleteit, és tanulják meg világosan kifejezni, hogy az adott szituációban konkrétan mit is akarnak.

A kulturált, a másik fél érveit meghallgatni és adott esetben elfogadni is tudó vita, a mindennapos konfliktusok kezelésének egyik legfontosabb módja.

Iskolánkban mind az osztályfőnöki/közösségi nevelés órák keretében, mind a DÖK szervezésében biztosítunk alkalmat arra, hogy a tanulók megismerjék a vitakultúra általános elemeit és szervezett foglalkozások során gyakorolhassák is azokat.

Az erőszakmentes konfliktuskezelés módja elsajátítható és a pedagógusok számára különösen fontos; részben azért, hogy maguk is képesek legyenek ennek alkalmazására, részben pedig azért, hogy mindezt a tudást diákjaink is továbbadhassák.

Az erőszakmentesség olyan elv, amelynek értelmében az erőszak alkalmazását, annak minden formájában el kell utasítani.

Célunk, hogy a tanulók minél több ismeretet gyűjtsenek össze az őket körülvevő társadalmi viszonyokról, együttélési szabályokról és mintákról, legyenek képesek értelmezni a körülöttük lévő világot, rendszerezni, összehasonlítani, elemezni a társadalmi eseményeket, jelenségeket. Legyenek képesek önálló ítéletalkotásra, döntésre. Kiemelkedő szerepet kap e sorban a konfliktusok feldolgozása, a tény-, érdek-, kapcsolati-, és értékkonfliktusok, a konstruktív és destruktív konfliktusok, nyílt és rejtett konfliktusok elkülönítése, felismerése.

Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák

A konfliktusok fajtái:

- Ténykonfliktusok
- Érdekkonfliktusok
- Kapcsolati konfliktus
- Értékkonfliktus
- Strukturált konfliktus

Az erőszakmentesség alaptételei:

- Meg kell tanulni legyőzni az erőszakot és hatalmaskodást.
- Az igazságtalanságot, erőszakot nem szabad eltűrni.
- A problémákat nem szabad erőszakosan megoldani.
- A konfliktusmegoldás célja nem lehet az ellenfél megsemmisítése.
- Egyetlen igazságot nem lehet abszolutizálni.
- Saját véleményünket szemléljük kritikával, s próbáljuk meglátni a másik fél igazságát.

Ajánlott módszerek, technikák:

- a pozitív énkép kialakítása és megerősítése;
- az emberek közötti különbségek tudatosítása;
- az eredményes kommunikáció;
- hatékony viselkedés;
- együttműködés;
- problémamegoldás, problémakezelés;
- megbeszélés, tárgyalás.

Legtöbbször etika és osztályfőnöki/közösségi nevelés órákon van lehetőség az elméleti ismeretek mellett a gyakorlati lépések elsajátítására, de minden tanórán törekednünk kell a konfliktusfeloldás vereségmentes alkalmazására:

1. a konfliktus meghatározása,
2. a lehetséges módszerek keresése,
3. a megoldások értékelése,
4. a legjobb megoldás kiválasztása (döntéshozatal)
5. a döntés végrehajtási módjának meghatározása,
6. a megoldás sikerességének utólagos értékelése.

Az erőszakmentes konfliktuskezelés a kommunikáció egy olyan módja, amely lehetővé teszi, hogy valódi kapcsolatba kerüljünk önmagunkkal és másokkal. A gyakorlatban ehhez egyrészt empátia, másrészt őszinte önkifejezés szükséges, oly módon, hogy az a másikat lehetőleg együtt érző odafigyelésre indítsa.

Feladatunk az alábbi feltételek biztosítása:

- Nyílt kommunikáció a felek között, melynek alapja az őszinteség, a bizalom, és az elfogadás;
- Készség a másik meghallgatására, megértésére;
- Nyitottság, empátia;

- Mások megbecsülése;
- Önérvényesítés (a saját vágyaink kielégítése anélkül, hogy a másik félnek ártanánk);
- Legalább az egyik fél érdekeltsége a folyamat tudatos vezérlésére;
- Készség az együttműködésre.

Az iskola mellett a nevelés, a társadalmi értékek elsajátításának, szocializációnak is fontos terepe. A diákok gyakran nehezen kezeik a feszültségeseket, megfelelő pozitív minta híján gyakran erőszakosabba is válnak.

Azok a diákok, akik erőszakmentes alternatív konfliktuskezelési mintát tanulnak meg és alkalmaznak, később nagyobb valószínűséggel választanak nem erőszakos megoldási módokat mindennapi konfliktusaik kezelésében.

Amennyiben elsajátítják a konfliktuskezelési készségeket, a tanulók képesek lesznek szociális helyzeteket elemezni, viselkedéslehetőségek közül választani, és felelősséget vállalni saját cselekedeteikért. A konfliktus konstruktív kezelésének képessége nemcsak a tanulók egyéni mentális fejlődéséhez járulnak hozzá, hanem pozitívan befolyásolja az iskola és a társadalom egészét is.

3.20. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a Pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődése, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

petenciák és a numerikus készségek élményalapú, gyakorlatias fejlesztésére. Összhangban a Komplex Alapprogram (KAP) alapelveivel – mely szerint a tanulásnak pozitív élményeken és a tanulók aktív bevonásán kell alapulnia –, a pedagógiai kultúránk frissítése érdekében bevezettük és alkalmazzuk a **„Darts matematika” eljárást**. Ez a játékalapú tanulási módszer kiválóan támogatja a tanulók számolási rutinját, logikai-taktikai gondolkodását, valamint a koncentrációt.

A program módszertani szempontból szorosan összekapcsolódik az intézményünkben működő **Logikaalapú alprogrammal (LA)**, hiszen a darts tábla matematikai törvényszerűségeire épülő

játékos feladatok közvetlenül fejlesztik a problémamegoldó gondolkodást, a síkbeli tájékozódást, valamint a hozott döntések következményeinek gyors, stratégiai felmérését.

Megvalósulási formák és az eljárás időszakai az intézményben:

- **Tanórai integráció (2. éve a mindennapi folyamatokban):** A „Darts matematika” módszertana a **2026/2027-es tanévben már a 2. éve jelenik meg beépítve a mindennapi tanórai folyamatokba** (a matematika tantárgy keretében, a szabadon tervezhető órakeret, vagy a differenciált csoportmunka terhére). A kötelező tanítási órákon a módszer kiválóan támogatja a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztést (DFHT), lehetőséget adva a gyors fejszámolási rutin (összeadás, szorzás, kivonás) és a kombinatív készségek egyéni haladási ütem szerinti megerősítésére.
- **Tanórán kívüli foglalkozás (Szakkör a 2026/2027-es tanévtől):** A **2026/2027-es tanévtől kezdődően a program délutáni szakköri formában is működik.** A heti rendszerességű foglalkozás szervesen illeszkedik a délutáni időszávhhoz, és a tanulók egyéni igényeihez igazított „Te órád” keretében is választható. A szakköri forma teret biztosít a matematikai tehetséggondozásra, a komplexebb stratégiai játékok elsajátítására, a finommotorika és az érzelmi intelligencia fejlesztésére, valamint a háziversenyek útján a szabálykövető és sportszerű magatartás elmélyítésére.

A program főbb pedagógiai céljai és fejlesztési területei:

- A pozitív matematika-attitűd kialakítása, a tantárgyi szorongás oldása és a tanulási motiváció fokozása.
- A fejszámolási rutin, a becslési képesség és az algoritmikus gondolkodás fejlesztése.
- A kudarcűrő képesség, a koncentráció és az önfegyelem erősítése.
- A szociális kompetenciák, az együttműködés és a társas kapcsolati kultúra formálása a csoportos játék során.

4. A pedagógusok teljesítményértékelése

A pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendelete értelmében a munkáltató a vele jogviszonyban álló értékelendő személyek teljesítményét értékeli a Púétv. 98. § (3) bekezdésében meghatározott illetmény-megállapítás végrehajtása érdekében.

A munkáltató nevében a teljesítményértékeléssel kapcsolatos jogkört az értékelő vezető gyakorolja. Az főigatgató a teljesítményértékelés egészébe vagy egyes részeibe közreműködőket vonhat be.

Az értékelő vezető évente a személyre szabott éves teljesítménycélok és a feladatellátás egyes összetevőit megjelenítő egységes értékelési szempontok alapján értékeli az értékelendő személy teljesítményét.

Szigetszentmiklós, 2025. szeptember 01.

ZÁRADÉKOK

A 2025-ös Pedagógiai program hatályát veszti, helyébe a 2026-os program lép.

ZÁRADÉKOK ÉS ELFOGADÁSI NYILATKOZATOK NEVELŐTESTÜLETI ELFOGADÁS

Alulírott hitelesítők tanúsítjuk, hogy a Kardos István Általános Iskola és Gimnázium nevelőtestülete a 2026.-i értekezletén a módosított Pedagógiai Programot megtárgyalta, és azt ellenszavazat nélkül / többségi szavazattal elfogadta.

Elfogadási határozat száma: / 2026. (.....) sz. nevelőtestületi határozat.

Dátum: 2026.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag hitelesítő nevelőtestületi tag

INTÉZMÉNYVEZETŐI JÓVÁHAGYÁS

Mint az intézmény vezetője, a nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Programot a mai napon jóváhagyom, és elrendelem annak az intézmény honlapján történő közzétételét.

Dátum: 2026.

.....

Igazgató(főigazgató-helyettes)

FÓRUMOK VÉLEMÉNYEZÉSI NYILATKOZATAI

Iskolai Diákönkormányzat (DÖK):

Alaláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat a jogszabályban biztosított véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során gyakorolta.

Dátum: 2026. Aláírás: (DÖK vezető)

Szülői Munkaközösség (SZMK):

Alaláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet a jogszabályban biztosított véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során gyakorolta.

Dátum: 2026. Aláírás: (SZMK elnök)

FENNTARTÓI EGYETÉRTÉSI NYILATKOZAT

Mint a fenntartó képviselője, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a módosított intézményi dokumentum azon rendelkezéseivel, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, egyetértek.

Dátum: 2026.

.....

Tankerületi Igazgató

(Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ)

MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET

1.M.1. ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS FORMÁI AZ ALSÓ TAGOZATON

1.m.1. Ellenőrzés és értékelés formái az alsó tagozaton

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a hatályos jogszabályi rendelkezések értelmében az alsó tagozatos tanulók előmenetelének évközi ellenőrzése és lezárása az alábbi egységes elvek szerint történik:

Az ötfokozatú skála kötelező alkalmazása: Az alsó tagozat első évfolyamától kezdődően a tanulók teljesítményét és előmenetelét a tanítási év közben rendszeresen **érdemjegyekkel (1–5)** értékeljük, félévkor és a tanítási év végén pedig **osztályzattal** minősítjük. A korábbi szöveges minősítési formák (mint a *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul*) az intézményben **teljes körűen nem szűntek meg**.

Érdemjegyek és osztályzatok értelmezése:

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

Beszoktatási időszak az 1. évfolyamon: Az első évfolyamon a tanév megkezdésétől az őszi szünet végéig tartó beszoktatási időszakban a tanulók magatartását és szorgalmát érdemjegyekkel nem minősítjük. Ezen időszak alatt az osztályfőnök formatív, támogató jelleggel, az intézmény által helyben alkalmazott egyedi jelrendszer vagy szóbeli visszajelzés útján segíti a gyermekek iskolai beilleszkedését.

A digitális bizonyítvány szabályai: Az alsó tagozaton az év végi teljesítmény igazolására – felmenő rendszerben, a 2025/2026-os tanév végétől az 1. évfolyamon – a **KRÉTA rendszeren keresztül kiállított digitális bizonyítvány** szolgál. Az ezen felüli köztes évfolyamok tanulói a jogszabályi kifizetésig papíralapú bizonyítványt kapnak. A félévi teljesítmény igazolása (félévi értesítő) minden évfolyamon elektronikusan, a KRÉTA rendszeren keresztül valósul meg.

Az írásbeli teljesítmények (dolgozatok) százalékos értékelési rendje az alsó tagozaton:

A tanulók által írt diagnosztikus, formatív vagy témazáró dolgozatok százalékos eredményeinek érdemjegyre történő átváltása az alsó tagozaton egységesen az alábbi skála alapján történik:

Elért százalékos eredmény	Megállapított érdemjegy	Minimum dolgozatnál
90% – 100%	jeles (5)	95%-100%
75% – 89%	jó (4)	89%-94%
50% – 74%	közepes (3)	70%-88%
36% – 49%	elégséges (2)	51%-69%
0% – 35%	elégtelen (1)	0%-50%

Dokumentumok megőrzése: A tanulók által megírt témazáró dolgozatokat a tanulók nem vihetik haza az intézményből. A dolgozatok a szaktárgyi és az intézkedési biztonsági szabályok értelmében a következő tanév elejéig az iskolában megőrzésre kerülnek. A szülők (törvényes képviselők) a gyermekek munkáit a fogadóórákon, szülői értekezleteken, vagy a pedagógusokkal előre egyeztetett időpontban személyesen megtekinthetik.

Évfolyamismétlés az első évfolyamon: Az első évfolyamon a tanuló csak abban az esetben utasítható kötelező évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolatlan mulasztása miatt nem tudta teljesíteni. Az intézményvezető a szülő írásbeli kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az első évfolyam önkéntes megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt követelményeket sikeresen teljesítette.

Első évfolyamon az őszi szünet végéig, beszoktatási időszakban, a tanuló magatartását nem értékeljük; a beszoktatási időszak után az osztályfőnök saját jelrendszer alapján értékeli a gyermek magatartását.

A tanulók félévkor értesítőt, év végén bizonyítványt kapnak.

2011/2012-es tanévtől az általános iskola 2. évének második felétől a 4. évfolyam tanévének végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük. (Nkt.2011.évi CXCV. törvény 54§.(1).

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Az intézmény vezetője a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt tanuló. (57.§ (1).

Tanuló szöveges értékelése

Kitűnő tanuló

Kitűnő tanulónak a hagyományos értelemben értékelt tanuló számít. Minden tantárgyból; magatartás és szorgalomból is példás értékeléssel kell bírnia.

Kiválóan teljesített

Az a tanuló, aki magatartás és szorgalomból jó vagy példás osztályzattal rendelkezik. Legfeljebb egy fő- és egy készségtárgyból lehet jó osztályzata.

Megfelelően teljesített

Az a tanuló, aki többségében közepes értékelést kapott.

Felzárkóztatásra szorul, ha elégséges osztályzatot érdemel valamely tantárgyból.

Tantárgyi követelményeknek nem tett eleget, ha a tanuló a félév/tanév végén egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők:

- a.) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5); jó(4); közepes(3); elégséges(2); elégtelen (1)
- b.) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5); jó(4); változó (3); rossz (2)
- c.) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5); jó(4); változó(3); hanyag (2)

1.M.2. AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS FORMÁI A FELSŐ ÉS GIMNÁZIUMI TAGOZATON

A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy a tanuló ismerje, értse és gyakorolja, alkalmazza saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait. Ezért kiemelt feladata a pedagógusnak a tanulásra – aktív, önálló tanulásra – való motiválás.

Az értékelés során különböző célokat követünk, ennek függvényében változik az értékelés szerepe is. Az értékelés elsősorban a tanuló személyiségformálását, fejlesztését célozza meg, információkat nyújt a pedagógusnak a tanítási-tanulási folyamat eredményességéről, mely lehetőséget ad a menet közbeni korrekcióra, tájékoztatja a tanulót, szülőt, pedagógust, intézményvezetőt a pedagógiai munka eredményességéről, segíti a tanítási-tanulási folyamat innovációját.

Az adott korosztály esetében a motiválásban jelentős szerep jut a tanulmányi munka folyamatos ellenőrzésének - esetleges korrigálásának -, értékelésének.

A tanulói teljesítmények értékelésének és érdemjegyekkel történő minősítésének a felső tagozaton három fő célja van:

- visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előre haladásról és a diákok erős és fejlesztendő pontjairól,
- hozzájárulni a motiváció fenntartásához és további erősítéséhez,
- erősíteni a tanulók reális önértékelését, valamint ön- és társainak konstruktív, elfogulatlan kritikáját.

A folyamatos korrigálás, értékelés során olyan általános kompetenciák jelennek meg, mint pl. előadókészség, lényeglátás, lényegkiemelés, szövegértés, forráshasználat, prezentáció készítése, együttműködési készség.

Követelmények és azok teljesítésének értékelése

A követelményeket a helyi tantervek határozzák meg.

Az értékelés során megjelenő általános- és kulcskompetenciákat a helyi tantervek részletesen tartalmazzák.

A helyi tantervekben előírt követelmények teljesítésének értékelése két részből áll:

- érdemjegyek szerzéséből,
- a pedagógus értékelő magatartásából.

Az értékelés alapelvei:

A tanulók ellenőrzésének akkor van értelme, ha az ellenőrzés együtt jár a korrektúrával, az értékeléssel. Az értékelés során a követelményekben rögzített „kell” értékeket viszonyítjuk a tanulók tényleges teljesítményéhez, a „van” értékhez. E két érték összehasonlításának eredménye az igazi visszajelzés a tanuló, és igazi jelzés a tanár számára. A tanulókat minden esetben tájékoztatni kell az eredményről, de számukra ez a visszajelzés csak akkor ad pontos információt teljesítményükről, ha pontosan ismerik a viszonyítási alapot, azaz a lehetőség szerint minél pontosabban tudják, hogy mit várunk el tőlük. A szaktanár, a tanév elején, illetve mikor megkezdí a munkát az osztállyal, csoporttal, a tanulókat tájékoztatja a számonkérés, feladatvégzés, értékelés (általa meghatározott) rendjéről, feltételeiről, szabályairól.

- Az értékelés legyen:
- sokoldalú, tervezett, megbízható;
 - személyre szóló;
 - fejlesztő, ösztönző jellegű;
 - tárgyyszerű;
 - a követelményrendszer ismert a tanár, a diák és a szülő előtt.
- Ne legyen:
- megtorló, fegyelmező jellegű.
- Biztosítsa:
- a folyamatosságot,
 - a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát.
- Épüljön:
- az iskolai/munkaközösségi követelményrendszerre.
- Történjen:
- nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az értékelés módjai, valamint az érdemjegy-szerzés, a szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a következők lehetnek:

- szóbeli felelet (a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése érdekében),
- írásbeli munka, ami lehet felelet, illetve témazáró dolgozat vagy házi dolgozat,
- gyakorlati munka,
- önálló kiselőadás, prezentáció
- részvétel tanulmányi versenyeken, pályázatokon,
- aktív órai munka.

Szóbeli, írásbeli feleletre, valamint óraközi munka értékelésére akár minden tanórán sor kerülhet, és a teljesítmény tükrében állapíthat meg osztályzatot a pedagógus. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai:

Írásbeli felelet bármelyik tanórán, előzetes bejelentés nélkül az aktuális szóbeli felelés tananyagából íratható.

A **témazáró dolgozat időpontját** a tanár legalább egy héttel korábban tanórán a tanulóknak bejelenti. Egy tanítási napon a tanulókkal egy, hetente maximum három témazáró dolgozat íratható. A tervezett témazáró dolgozat időpontját a bejelentéssel egyidejűleg a **szaktanárnak**

az e- naplóban is rögzíteni kell.

Ha a tanuló igazolatlanul hiányzik a témazáró dolgozat megírásakor, a hiányzás mértékétől függően, de legfeljebb két héten belül a szaktanár az általa kijelölt időpontban azt a tanórán pótolthatja. A diák kötelessége, hogy a hiányzást követően haladéktalanul jelezze az elmaradás tényét.

Amennyiben a tanuló kizárólag a témazáró megírásának napján van távol igazoltan, illetve igazolatlanul hiányzott, a következő tanórán kell pótolnia a témazáró dolgozatot. Ha a tanuló dolgozatírás, illetve felelés közben nem megengedett eszközt vesz igénybe, büntetése: szaktanári figyelmeztetés. A számonkérés a szaktanár döntése alapján megismételhető.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja:

A szóbeli értékelés történhet:

- tanítási órákon,
- félévente az osztályzatok megállapításakor tanórán az osztályközösség előtt,
- a fogadóórákon,
- az iskola által szervezett programok értékelésekor,
- a tantestület előtt,
- az intézményvezető vagy az intézményvezető-helyettesek által.

Írásbeli értékelés:

- a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények elismerése, illetve problémák megoldása érdekében),
- dicséret, illetve elmarasztalások beírása az e-naplóba,
- a szaktanárok dolgozatokra írott véleményei,
- intézményvezetői dicséret, írásban,
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (pl. pályázatok)

Értékelés és minősítés:

- a szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett
- ismertetik saját értékelési rendszerüket is
- a szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik, félévkor és tanév végén osztályzatokkal minősítik (*jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen*)
- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítmény kerül értékelésre,
- a szóbeli feleletek értékelésekor a nyelvi kifejezőképesség is szempont,
- a tanórai aktivitást és a kötelező tananyagon túli plusz munkákat is értékeljük.

Az értékelés nyilvános fórumai:

- házi versenyek (pl. Kardos-hét),
- bemutatók,
- értékelés az egész diákközösség előtt (tanévvégző, iskolai rendezvények),
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezletek, iskolai események).

A szóbeli felelet, írásbeli munka, gyakorlati munka, önálló kiselőadás stb. értékelése során:

- ki kell emelni a pozitívumokat,
- a hiányosságokat, tévesztéseket, hibákat pontosítani kell,
- pontozásos értékelés esetén az elért/elérhető pontszámokat egyaránt fel kell tüntetni,
- indokolt a **témazáró dolgozatok** pontthatárainak tantárgycsoportonként történő meghatározása.

A **reál és humán tantárgyak** esetében a százalékos értékek osztályzatban történő kifejezése a következő:

a jeles alsó határa:	85 – 90%
a jó alsó határa:	70 – 75%
a közepes alsó határa:	50 – 55%
az elégséges alsó határa:	30 – 35%

Idegen nyelv szódolgozat értékelése

90%- 100%	5 (jeles)
75% - 89%	4 (jó)
55% - 74%	3 (közepes)
40% - 54%	2 (elégséges)
0% - 39%	1 (elégtelen)

A pontos százalékos értékek megállapítása az adott határokon belül a szaktanár kompetenciája. A kapott érdemjegyet minden esetben közölni kell a tanulóval. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az e- naplón keresztül értesíteni kell.

Amennyiben a tantárgy jellege megkívánja, törekedni kell arra, hogy a félév/tanév során megszerzett érdemjegyek között arányosan szerepeljen írásbeli és szóbeli teljesítményre nyújtott érdemjegy is.

Az érdemjegyek száma félévenként minimálisan annyi legyen, mint a heti óraszám +1, illetve a heti egyórás tantárgyak esetén, ha egyértelműen nem dönthető el az osztályzat két jegyből, akkor több. A folyamatos ellenőrzés, értékelés érdekében az érdemjegyek szerzésének időben viszonylagosan egyenletesnek kell lennie.

A félévi és az év végi osztályzatot az adott időszak (I. félév, illetve az egész tanév) érdemjegyei alapján, a pedagógiai elvek körütekintő alkalmazásával határozzuk meg. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület megkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

A magatartás minősítésének elvei

Az értékelés szempontjai:

- a házirend ismerete, betartása
- az iskolai és osztályközösségbe való beilleszkedés, mások beilleszkedésének segítése
- a közösségi munkában való aktivitás

- a diáktársak segítése
- udvarias, figyelmes, kulturált viselkedés

Példás – magatartás az a tanuló, aki az osztály és az iskolai közösség munkájában aktívan, megbízhatóan és együttműködően vesz részt. Az iskolai házirend szabályait példamutatóan betartja, kötelességteljesítése, segítőkészsége kiemelkedő, fegyelmezetten és kulturáltan viselkedik a tanórákon, az óráközi szünetekben és az iskolai rendezvényeken egyaránt. Nincs igazolatlan órája, az órákról nem késik többször igazolatlanul.

Jó – magatartású az a tanuló, aki a házirend szabályait csak egy-két alkalommal enyhébben szegi meg. A tanórát magatartásával nem zavarja. Legmagasabb büntetése – legfeljebb – osztályfőnöki hatáskörű. A közösségi munkában nem mindig együttműködő. Legfeljebb egy óra igazolatlan mulasztása van.

Változó – magatartású az a tanuló, aki a házirend szabályait többször megszegi. A tanórát többször zavarja, és ennek írásos nyoma is van. Legsúlyosabb elmarasztalása – legfeljebb – főigatgatói hatáskörű.

Rossz – magatartású az a tanuló, akinek a változónál megfogalmazottaknál súlyosabb vétségei vannak.

A szorgalom minősítésének elvei

A szorgalom megítélése a tanuláshoz való viszonyt, a rendszerességet, igényességet veszi alapul. A minősítés során figyelembe vesszük a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a hozzáállásban bekövetkezett változás jellegét.

Az értékelés szempontjai:

- az egyéni képességeknek megfelelő tanulmányi teljesítmény,
- kötelességtudás,
- aktív, együttműködő tanórai részvétel,
- tanulmányi versenyeken való aktív részvétel,
- szorgalmi feladatok vállalása és teljesítése.

Példás – szorgalmú az a tanuló, aki a tananyag elsajátítását maradéktalanul elvégzi. Képességeihez mértén kimagasló teljesítményt nyújt. A tanítási órákon megbízhatóan dolgozik, munkafegyelme példamutató. A tanórákra rendszeresen készül, felszerelése hiánytalan és a követelményeknek megfelel.

Jó – szorgalmú az a tanuló, aki a tananyagot kötelességtudóan elsajátítja. Képességeihez mérten teljesítménye megfelelő, de törekvése, tanuláshoz való viszonya vagy aktivitása önmagához mérten kifogásolható.

Változó – szorgalmú az a tanuló, aki néhány tantárgyból jól, másokból gyengén teljesít, vagy szorgalma időről időre változik, hullámzó teljesítményt nyújt. Egyetlen tárgyból sem bukott meg. A tanulmányi munkában nem kitartó, tanulmányi eredménye elmarad képességeitől, felszerelése gyakran hiányos.

Hanyag – szorgalmú az a tanuló, aki általában nagyon gyengén teljesít (képességei alatt), vagy legalább egy tantárgyból megbukott.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Össze kell hangolni az egyes tanítási napokon, különösen a hét első tanítási napján megkövetelhető, komolyabb felkészülést igénylő írásbeli beszámolók mennyiségét és eloszlását.

Jellege

Szóbeli

Pl. memoriterek, tananyag megtanulása, definíciók elsajátítása, felkészülés kiselőadásra, tankönyvi kérdések megválaszolása, gyűjtőmunka.

A házi olvasmányok kijelölése az előző tanév végén történjen meg, illetve beiratkozáskor kapják meg a tanulók a jegyzéket. A szóbeli felkészülés óráról-órára történjen. A kiselőadásokat is előre kell ütemezni a témakörökhöz kötődően a témakörök bevezetéséhez, a téma feldolgozása során vagy a téma zárásához kapcsoljuk. Munkaközösségenként és évfolyamonként változó a gyakoriságuk.

Írásbeli

A reál tantárgyak, magyar nyelvtan és az idegen nyelvek esetében óráról órára kaphatnak otthoni, írásbeli feladatokat a tanulók. A humán tantárgyaknál általában heti egy alkalommal. Ellenőrzésük változó, lehet minden tanulóra kiterjedő, de szűrőpróbaszerű is. A házi dolgozatokat minden esetben értékeljük. Az írásbeli házi feladat hiányáról az e-naplóban értesítjük a szülőt.

Minősítés

Minősítésüket a feladat jellege és nehézsége határozza meg. Lehetőség figyelembe vesszük a tanuló egyéni képességeihez viszonyított teljesítményt is.

A minősítés módja

Lehet szóbeli dicséret, szorgalmi osztályzat, érdemjegy, szóbeli értékelés, írásos *szöveges értékelés*.

Viszonyuk az iskolai feladatokhoz

Az iskolai tananyagot kiegészítheti, elmélyítheti, hozzájárulhat a jártasságok, készségek kialakulásához, fejlesztheti személyiségét

A feladat kijelölése

A tanulók szempontokat kapnak, felhívjuk figyelmüket az esetleges tankönyvi, órai példákra, vázlatokra. Ismertetjük a várható értékelés szempontjait, a számonkérés módját, formáját.

Alapja, forrása

A tankönyv, az órai magyarázatok, vázlatok, esetenként a szakirodalom, folyóiratok, internet, könyvtár, tv- és rádióadások, kiállítások, színházlátogatás. Kialakítjuk a tanulóknál azt az igényt, hogy az internetről felhasznált anyagot lássák el hivatkozással és ellenőrizzék az információk hitelességét, valóságát.

Követelmények

A szabályozás valamennyi tantárgyra érvényes. Alapelve, hogy a tanuló leterhelése ne legyen túlzó, hogy a másnapi órákra való felkészülés ne menjen a pihenésnek, regenerálódásnak a rovására. Közös elv, hogy az otthonra ne adjunk több feladatot, mint amennyit az iskolai tanórán a tanárral közösen elvégeztek a diákok. Iskolai szünetekre feladatot nem adunk.

Matematika, idegen nyelv és magyar nyelv tantárgyakból szintfelmérőt íratunk 5. évfolyamon a tanév 2. hetében.

A témazáró dolgozatok tartalma adott évfolyamon, valamennyi osztály esetében azonos. A témazárók eredménye két érdemjegyet ér. Ezen dolgozatok időpontját a szaktanár egy héttel korábban bejelenti, illetve az e-naplóban rögzíti.

Ilyen típusú dolgozatból napi 2, heti 3 íratható.

Amennyiben a tanuló a dolgozat időpontjában hiányzik, érkezését követő 1 héten belül köteles pótolni a témazáró dolgozat írását, amely nem számít bele a heti maximálisan íratható témazárók számába.

A szóbeli értékelés formái felső és gimnáziumi tagozaton

- jeles (5) – A tanuló önállóan, összefüggően, szakkifejezéseket használva felel.
- jó (4) – A tanuló kis segítséggel, de önállóan, összefüggően felel.
- közepes (3) – A tanuló önállóan nem képes összefüggően felelni, de rávezető kérdések segítségével számot tud adni tudásáról
- elégséges (2) – A tanuló a feltett kérdések felére érdemben tud felelni.

Javítóvizsgák

- Javítóvizsgát köteles tenni az a tanuló, aki az adott tanévben nem felelt meg a tantárgyi követelményeknek.
- Javítóvizsgát legfeljebb három tantárgyból lehet tenni. Ennél több tantárgyi bukás évismétlést von maga után.
- A javítóvizsgán megjelent tanuló írásban és szóban is számot ad tudásáról.
- A javítóvizsgán legfeljebb közepes érdemjegy szerezhető.

Házi vizsgák a felső tagozaton

2013/2014-es tanévtől a tantestület döntése alapján a 6. 7. és 8. évfolyamon házi vizsgák megszervezésére kerül sor.

A házi vizsgák célja a vizsgahelyzetek megismerése, a megszerzett ismeretek rendszerezése.

A házi vizsgára vonatkozó szabályok visszavonásig érvényesek.

A vizsgák szabályai

Minden 6. 7. és 8. évfolyamos tanulónak a tanév során számot kell adnia a tudásáról a következő tantárgyakból az alábbi beosztás szerint:

<u>Vizsgatárgy</u>	<u>A vizsga részei</u>
6. évfolyam	
Matematika	írásbeli vizsga
7. évfolyam	
Történelem	szóbeli vizsga
Magyar nyelv	írásbeli vizsga
8. évfolyam	
Matematika	írásbeli vizsga

A szóbeli és írásbeli vizsgák témaköreit, tételeit a vizsga előtt 3 hónappal a tanulók részére rendelkezésre bocsátjuk.

Az osztályfőnökök a szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a vizsgák menetéről, szabályairól, céljáról.

A házi vizsgák eredménye három osztályzatot ér, mely az e-naplóba házi vizsgák cím alatt kerül bejegyzésre.

Az írásbeli vizsgarész a vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített vizsgadolgozat-feladatlap megoldásából, a szóbeli vizsgarész a tantárgyak vizsgakövetelménye alapján helyben elkészített tételek kifejtéséből vagy kifejtendő feladatok megoldásából áll.

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tud megjelenni a vizsgán, pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

Ha a tanuló a szóbeli vizsga során elégtelen értékelést kapott, lehetősége van javítani a szaktanárok által meghatározott időpontban.

Amennyiben az adott időpontban, bármilyen okból kifolyólag, nem él javítási lehetőségével, az érvényben lévő osztályzata kerül bevezetésre az e-naplóba.

Ha a tanuló az írásbeli vizsgán elégtelen osztályzatban részesül, javításra nincs lehetősége.

A szóbeli vizsga értékelésének szempontjai megegyeznek a szóbeli értékelés szempontjaival.

Az írásbeli vizsga értékelése az alábbiak szerint történik.

85-100%	5 (jeles)
70-84%	4 (jó)
50-69%	3 (közepes)
30-49%	2 (elégséges)
0-29%	1 (elégtelen)

A házi vizsgák időpontja:

A vizsgák pontos időpontjait az intézmény munkaterve tartalmazza.

6. évfolyam	matematika	(írásbeli)	május
7. évfolyam	történelem	(szóbeli)	május
7. évfolyam	magyar nyelv	(írásbeli)	május

8. évfolyam	idegen nyelv	(szóbeli)	február
8. évfolyam	matematika	(írásbeli)	május
8. évfolyam	magyar irodalom	(szóbeli)	május

A sajátos nevelési igényű tanulókra, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázókra vonatkozó külön szabályok:

Az iskolai házi vizsgák megszervezése során is lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott. A mentességről az intézményvezető határozatot hoz, melyről a tanulót/szülőt és a vizsgabizottságot értesíti.

A vizsgázó kérésére, a szakértői javaslat figyelembe vételével az intézményvezető engedélyezheti:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő legfeljebb tizenöt perccel történő meghosszabbítását;
- a szóbeli vizsgán a tizenöt perc gondolkodási idő legfeljebb tíz perccel való megnövelését;
- az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatát;
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga, vagy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga tételét.

Jegyek lezárása

A félévi és év végi értékeléskor tanulmányi átlagot számítunk az adott osztályzatok megfelelő súlyozásával.

A végső értékelés meghatározásánál a tantárgyi átlag csak irányadó, de a szaktanár 2,80; 3,80; 4,80-nál köteles megadni a jobb osztályzatot. Alatta jogában áll az érdemjegyről egyéb szempontok alapján dönteni.

Az elégséges osztályzat legalább 1,80-as átlagtól adható meg. Amennyiben a tanuló nem éri el az 1,80-as átlagot, akkor a tantárgy követelményeit nem teljesítette, félévi/év végi értékelése elégtelen.

Házi vizsgák a gimnáziumi tagozaton

- 2013/2014-es tanévtől a tantestület döntése alapján a középiskola valamennyi évfolyamán házi vizsgák megszervezésére kerül sor.
- A házi vizsgára vonatkozó szabályok visszavonásig érvényesek.
- A házi vizsga célja, hogy tanulóink átismételjék az addig tanultakat, megismerjék a vizsgára való felkészülés módszereit, a vizsgaszituációt, segítve ezzel a sikeres felvételi eredmények elérését, érettségi letételét.

<u>Vizsgatárgy</u>	<u>A vizsga rész</u>
9. nyelvi osztály	
I. Idegen nyelv (angol)	írásbeli és szóbeli vizsga
Szövegértés	írásbeli vizsga
9. évfolyam (a és e osztály)	
Leíró magyar nyelvtan	írásbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
10. évfolyam	
I. Idegen nyelv (angol)	írásbeli és szóbeli vizsga
11.évfolyam	
II. Idegen nyelv (német)	írásbeli és szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
12. évfolyam	
Történelem	szóbeli vizsga
Irodalom és nyelvtan	szóbeli vizsga
I. Idegen nyelv (angol)	írásbeli és szóbeli

A vizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott részére vonatkozó helyi tantárgyi követelményekkel.

A vizsgák tartalmát, formáját az egyes tantárgyakra lebontott követelményrendszer rögzíti. Ezt minden tanévben 3 hónappal a vizsga időpontja előtt a tanulók tudomására kell hozni. A vizsgák időpontját az aktuális tanév rendje tartalmazza.

A szóbeli vizsgák bizottság előtt folynak. A legalább kétagú bizottság tagja lehet: szaktanár, osztályfőnök, az intézményvezető vagy helyettese, munkaközösség-vezető.

A szóbeli vizsgákat egy osztálynak egy tanítási napra kell szervezni. A szóbeli tételeket úgy kell összeállítani, hogy egy-egy felelet maximum 15 perces legyen. A vizsgáról jegyzőkönyv készül.

A vizsgák a munkaközösségek által meghatározott időtartamúak. Az írásbeli vizsgák napján más tárgyakból számonkérés nem lehet. Ha a vizsga eléri a négy tanórának megfelelő időtartamot, akkor a tanulónak nem lehet azon a tanítási napon több órája.

Mivel az írásbeli vizsgák tanítási napon zajlanak a tanulónak a vizsgán rendelkezésre álló idő minimum 80%-ban jelen kell lenniük.

A vizsga lebonyolításánál az érettségi szabályok érvényesek, kivéve, hogy a házi írásbeli vizsga során a felügyeletben szakos pedagógus is részt vehet. A vizsgákon a külső formai követelmények (pl. ruházat) az érettségi vizsgán megköveteltekkel egyenértékűek.

Az osztályfőnökök a szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a vizsgák menetéről, szabályairól céljairól.

A házi vizsgák eredménye három osztályzatot ér, mely az e-naplóba házi vizsgák cím alatt kerül bejegyzésre.

Az írásbeli vizsgarész a vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített vizsgadolgozat - feladatlap megoldásából, a szóbeli vizsgarész a tantárgyak vizsgakövetelménye alapján helyben elkészített tételek kifejtéséből vagy kifejtendő feladatok megoldásából áll.

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tud megjelenni a vizsgán, pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

Ha a tanuló a vizsgán elégtelen osztályzatban részesül, javításra nincs lehetősége.

A szóbeli vizsga értékelésének szempontjai megegyeznek a szóbeli értékelés szempontjaival.

Az évközi vizsgák, javító- és osztályozó vizsgák értékelése az alábbiak szerint történik

85% - 100%	5 (jeles)
70% - 84%	4 (jó)
50% - 69%	3 (közepes)
35% - 49%	2 (elégséges)
0 % - 34%	1 (elégtelen)

A házi vizsgák időpontja

9. ny osztály	angol nyelv	(írásbeli és szóbeli)	május
9. ny osztály	szövegértés	(írásbeli)	május
9. évfolyam	leíró nyelvtan vizsga	(írásbeli)	május
10. évfolyam	angol nyelv	(írásbeli és szóbeli)	május
11. évfolyam	német nyelv	(írásbeli és szóbeli)	március
11. évfolyam	matematika	(írásbeli)	április
12. évfolyam	történelem	(szóbeli)	október
12. évfolyam	irodalom és nyelvtan	(szóbeli)	február
12. évfolyam	angol nyelv	(írásbeli és szóbeli)	március

Idegen nyelv szódolgozat értékelése

90%- 100%	5 (jeles)
75% - 89%	4 (jó)
55% - 74%	3 (közepes)
40% - 54%	2 (elégséges)
0% - 39%	1 (elégtelen)

Évközi és tanulmányok alatti vizsgák

A feladatsor az adott évfolyam tananyagára épül a kerettanterv szerint.

A javító és az osztályozó vizsga értékelése megegyezik a fenti értékeléssel, kiegészítve azzal, hogy az írásbeli és a szóbeli vizsga maximális pontszámának az aránya 2:1. A javítóvizsga szervezése az EMMI rendelet alapján történik.

Az évközi vizsgán azokból a tárgyakból, amelyek szóbeli és írásbeli részekből állnak, az írásbeli rész legalább 35%-ot kell elérni az elégséges osztályzathoz.

Az évközi vizsga eredményét háromszoros súllyal számítjuk, és az év végi jegy kialakításánál figyelembe vesszük.

Jegyek lezárása

A félévi és év végi értékeléskor tanulmányi átlagot számítunk az adott osztályzatok megfelelő súlyozásával.

A végső értékelés meghatározásánál a tantárgyi átlag csak irányadó, de a szaktanár a 2,80; 3,80; 4,80-nál köteles megadni a jobb osztályzatot. Alatta jogában áll az érdemjegyről egyéb szempontok alapján dönteni.

Az elégséges osztályzat legalább 1,80-as átlagtól adható meg. Amennyiben a tanuló nem éri el a kötelező érettségi tárgyból, illetve a választott érettségi tárgyból a 2,00-s átlagot, akkor a tantárgy követelményeit nem teljesítette, félévi/év végi értékelése elégtelen.

2.SZ.MELLÉKLET

ELEKTRONIKUS NAPLÓ ZÁRÁSA

A Belügyminisztérium feladatszabása értelmében a tankerületi központok fenntartásában működő köznevelési intézmények KRÉTA rendszerében a „**Heti vagy havi naplózárás**” és az „**Elektronikus napló zárásának dátuma**” beállítás érvényességi köre az alábbiak szerint központosan kerül beállításra, amely két ütemben valósul meg.

1. A 2024. október 8-i frissítéssel az intézményi KRÉTA rendszerekben a „*Heti vagy havi naplózárás*” kapcsoló „**Havi**” állásba kerül beállításra azon intézmények esetében, akiknél jelenleg a „*Nincs megadva*” érték van beállítva. A „*Havi naplózárás napja*” kapcsoló pedig **5.** napra kerül beállításra, amennyiben ennek aktuális értéke az intézményi beállításban nagyobb, mint 5.

(Amennyiben egy intézmény ettől szigorúbb naplózárási szabályokat alkalmaz, például „*Heti*” naplózárást, vagy a „*Havi*” naplózárás napja 1. és 4. közé esik, akkor ezek a beállítások a 2024. október 8-i frissítéssel még nem kerülnek felülírásra.)

Ezzel párhuzamosan az „*Elektronikus napló zárásának dátuma*” beállítás érvényességi köre kapcsoló az „**Értékelések és naplózás zárása**” értékre kerül beállításra.

Ezen beállítások összességében azt támogatják, hogy az intézmények az adminisztrációjukat naprakészen vezessék. A havi naplózárás és a havi naplózárás napjának megadása azt mutatja meg, hogy a következő hónap hányadik napján zárja le a rendszer az előző hónapot. Ennek értelmében a havi 5-re beállított naplózárás azt jelenti, hogy a rendszer október 5-én lezárja a szeptemberi hónapot, november 5-én az októberi

hónapot és így tovább. Az értékelések és naplózárás funkció pedig azt kezeli, hogy a már lezárt időszakra sem tanórai adminisztráció, sem értékelés már nem rögzíthető.

2. A 2024. október 29-i frissítéssel valamennyi intézmény esetében központilag beállításra kerül a „*Heti vagy havi naplózárás*” kapcsoló „**Havi**” értéke, a „*Havi naplózárás napja*” kapcsoló 5. napra történő beállítása, továbbá az „*Elektronikus napló zárásának dátuma*” beállítás érvényességi köre kapcsoló az „**Értékelések és naplózás zárása**” értékre kerül módosításra.

Fontos megjegyezni, hogy az intézményi adminisztrátorok számára a fentnevezett beállítások – **előzetes fenntartói engedélyhez kötöten** – továbbra is állíthatók maradnak, azonban amennyiben az intézmény ezeket az értékeket a 2024. október 29-i frissítést követően módosítja, akkor azok a módosítást követő második napon visszaállnak a második pontban leírtak szerinti értékekre.

3. SZ. MELLÉKLET

2.SZ. 1. KOMPLEX ALAPPROGRAM I.

AZ ISKOLA MŰKÖDÉSI RENDJE

Az iskolában a tanítási órák és az óráközi szünetek rendje a következő:

TANÍTÁSI ÓRA SZÁMA	AZ ÓRA IDŐPONTJA
--------------------	------------------

0. óra	7.10 -7.55
szünet	5 perc
1. óra	8.00- 8.45
szünet	15 perc
2. óra	9.00 - 9.45
szünet	15 perc
3. óra	10.00 - 10.45
szünet	10 perc
4. óra	10.55 - 11.40
szünet	10 perc
5. óra	11.50 - 12.35
	Általános Iskola
	Gimnázium
szünet	25 perc
6. óra	13.00 - 13.45
szünet	10 perc
7. óra	13.55 - 14.40
szünet	5 perc
8. óra	14.45 - 15.25
szünet	5 perc
9. óra	15.30 - 16.15

Alsó tagozaton a komplex órák bevezetésével az alábbi napirend kerül kialakításra:

8.00 - 8.45	Ráhangolódás
9.00 - 9.45	tanóra
9.45 - 10.00	Tízórai szünet
10.00 - 10.45	tanóra

10.55 - 11.40	tanóra
11.50 - 12.35	komplex óra
12.35 - 13.00	ebéd
13.00 - 13.45	tanóra
13.55 - 14.40	tanulmányi foglalkozás
14.40 - 15.25	AP foglalkozás - DA - osztály keretek között
15.35 - 16.15	A „Te órád” – fakultatív módon, egyéni elhatározás alapján (Természettudomány, angol nyelv, német nyelv, művészet, sport, olvasóköri)
16.15 - 17.00	Játék - strukturálatlan szabadidő, ügyelet

Felső tagozaton az alprogramok és a „Te órád” bevezetése a délutáni foglalkozások keretében történik:

7. óra	Alprogrami foglalkozások
8. óra	„Te órád” - Tanulás

Egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások

Az iskola a tanulók számára - a tanórai foglalkozások mellett - az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

A Komplex Alprogram keretében az alábbi tanórán kívüli foglalkozások szervezésére kerül sor:

Alprogrami foglalkozások:

Osztályonként minden alprogram heti egy órában a délutáni alprogrami foglalkozások (Testmozgásalapú alprogram [TA], Művészetalapú alprogram [MA], Digitális alapú alprogram [DA], Logikaalapú alprogram [LA], Életgyakorlat-alapú alprogram [ÉA]) kerül bevezetésre.

Az alprogramok mellett a délutáni időszakban az érdeklődéshez és egyéni igényekhez igazított, szintén délután szervezett, ún. **„Te órád”** foglalkozás heti 1-3 órában ajánlott. A „Te órád” a diák által szabadon választható, a tanuló érdeklődéséhez, az és az iskola

lehetőségéhez igazított foglalkozás. Ez lehet beszélgető óra, játék, egyéni differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás is, és akár egyéni, akár kiscsoportos, akár osztály, korcsoport, érdeklődési kör szerint stb. szervezett is.

A mindennapos testnevelés kapcsán a Testmozgásalapú alprogram tartalmainak megvalósításával az iskolai sportkör (3 + 2 óra rendszerű) is gazdagítható, megvalósítható.

2013. 09.01-től az egyéb foglalkozások kötelezően 16:15 óráig tartanak. Ettől eltérni a szülő írásbeli kérésére főigatgatói engedéllyel lehet.

Napközi otthon:

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, - a szülői igényeket is figyelembe véve-, 1-4. évfolyamon napközi otthonos, 5-8.évf. tanulószobai ellátást biztosítunk.

A felvétel szempontjai:

Jelentkezés: írásban, a megelőző tanévben május hónapban (előzetes igény) történik. 2013. 09.01-től az egyéb foglalkozások kötelezően 16. 00 óráig tartanak. Ettől eltérni a szülő írásbeli kérésére főigatgatói engedéllyel lehet.

Tanulószoba:

A tanulószoba esetenként 11:45-től, de minden nap 12:40 órától és 13:35 órától 16.00 (16:15) óráig tart. Ez idő alatt az egy óra kötelező tanulási időt „Te órád” be kell tartani. A tanulószoba kezdete és a tanítási óra befejezése közötti időszakban a tanulószobás tanulók meghatározott nevelőnél jelentkeznek. A folyosókon és az épületen kívül engedély és felügyelet nélkül nem tölthetik az időt. A tanulószobai és napközi otthoni idő alatt minden, az iskola általános rendjére vonatkozó szabály érvényes.

Alprogrami foglalkozásokra, napközire és a tanulószobára vonatkozó további szabályok:

1. Szülői igény esetén a napköziben az iskola a tanulók számára 16.15 óra és 17.00 óra között felügyeletet biztosít.
2. Az alprogrami foglalkozásokról, napközis és a tanulószobai foglalkozásról való hiányzást a szülőnek igazolnia kell.
3. A tanuló az alprogrami foglalkozásokról, napközis vagy a tanulószobai foglalkozásról csak a szülő személyes vagy írásbeli kérelme alapján távozhatsz el. Rendkívüli esetben -

szülői kérés hiányában - a tanuló eltávozására az szaktanár, osztályfőnök, főigatgató vagy az főigatgatóhelyettes engedélyt adhat.

Szakkörök / „Te órád”

A különféle szakkörök/„Te órád” működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök/„Te órád” jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök/„Te órád” indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - az iskola főigatgatója dönt. Szakkör vezetését - az főigatgató beleegyezésével - olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

KOMPLEX ALAPPROGRAM II.

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre 2021/2022 tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;

- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják

- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)

- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítés

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés

- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.

- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtés, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet

kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék

- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)

3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola főigatgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

- o A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **1. évfolyam**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
7.50–8.05	Ráhangolódás*				
8.05–8.45	Magyar	Matematika	Matematika	Magyar	Matematika
8.55–9.40	Ének-zene	Magyar	Testnevelés	Magyar	Magyar
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Technika	Magyar	Viz. kult.	Matematika	Magyar
10.55–11.40	Testnevelés	Testnevelés	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
11.50–12.35	Szabadon terv.	Ének-zene	Erkölcstan	Szabadon terv.	Ráhangolódás
12.35–13.40	Ebéd és játék				
13.40–14.25	Ebéd és játék				
14.35–15.20	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30–16.15	„Te órád”	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	„Te órád”
16.15–17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

*Ráhangolódás óraszámba nem tehető.

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **2-3. évfolyam**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Szabadon terv	Víz. kult.	Erkölcstan	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Víz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Ének-zene	Testnevelés
14.35-15.20	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30-16.15	Játék-szabadidő	Te órád	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő
16.15-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **4. osztály**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon ter. v.	Magyar
10.55–11.40	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon ter. v.
11.50–12.35	Szabadon ter. v.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55–14.40	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14.40–15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

A Komplex Alapprogram minta órarendje, **5. osztály**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Idegen nyelv
8.55-9.40	Term.ismeret.	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Történelem	Szabadon terv.	Történelem
10.55-11.40	Testnevelés	Testnevelés	Viz. kult.	Term.ismeret	Tánc és dráma
11.50-12.35	Oszt.fő./Ráhangolódás	Idegen nyelv	Testnevelés	Testnevelés	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Szabadidő	Erkölcstan	Technika		
13.55-14.40	Tanulás	Szabadon terv.	Tanulás	Tanulás	Tanulás
14.40-15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	„Te órád”	Tanulás	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20-17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órát” biztosítható.

I. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	☐	Ráhangolódás	☐	Testmozgásalapú alprogram	☐	Művészetalapú alprogram	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐	Életgyakorlat-alapú alprogram	☐	Logikaalapú alprogram	☐
Te órát	☐	Digitális alapú alprogram	☐				